

Tarım Ürünleri Piyasaları

Agricultural Products Markets

(Temmuz/July 2023)

Ürün İsmi Product Name	Sayfa No Page	Ürün İsmi Product Name	Sayfa No Page	Ürün İsmi Product Name	Sayfa No Page
Antep Fıstığı/ Pistachios	1	Kuru Soğan/ Onion	27	Arıcılık/ Beekeeping	51
Arpa/ Barley	3	Limon/ Lemon	29	Dana Eti/ Beef	53
Ayçiçeği/ Sunflower	5	Mısır/ Corn	31	Küçükbaş Eti/Ovine Meat	55
Buğday/ Wheat	7	Nohut/ Chickpeas	33	Su Ürünleri/Aquaculture	57
Çay/ Tea	9	Pamuk/ Cotton	35	Süt/Milk	59
Çeltik/ Paddy	11	Patates/ Potatoes	37	Tavuk Eti/Chicken meat	61
Domates/ Tomato	13	Portakal/ Orange	39	Tavuk Yumurtası/Egg	63
Elma/ Apple	15	Soya/ Soybean	41		
Fındık/ Hazelnut	17	Sofralık Zeytin/Table Olives	43		
İncir/ Fig	19	Şeker Pancarı/Sugar beet	45		
Kayısı/ Apricot	21	Üzüm/ Grape	47		
Mercimek/ R. Lentils	23	Zeytinyağı/ Olive oil	49		
Kuru Fasulye/ D. beans	25				

Strateji Geliştirme Başkanlığı
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü

Directorate of Strategy Development
Institute of Agricultural Economic and Policy Development

Tarım Ürünleri Piyasaları

Agricultural Products Markets

BİTKİSEL ÜRÜNLER

(CROP PRODUCTS)

Strateji Geliştirme Başkanlığı
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü

*Directorate of Strategy Development
Institute of Agricultural Economic and Policy Development*

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

TÜRKİYE

- 2022 yılında 4,1 milyon dekar alanda Antep fıstığı üretimi gerçekleşmiştir. Şanlıurfa 1,6 milyon da alan ile en fazla üretim alanına sahip ildir.
- 2022 yılında 239 bin ton Antep fıstığı üretimi gerçekleşmiştir. Şanlıurfa 107 bin ton ile ilk sırada yer almaktadır.
- 2023 yılı dört aylık Antep fıstığı üretici fiyatı ortalama 178,30 TL/kg'dir.

TÜRKİYE

- Pistachio was produced in an area of 4.1 million decarees in 2022. Şanlıurfa has the largest production area with 1.6 million decarees.
- Pistachio production was 239 thousand tons in 2022. Şanlıurfa ranks first with 107 thousand tons.
- The producer price of pistachio is 178, 30 TL/kg on average for the first four months of 2023.

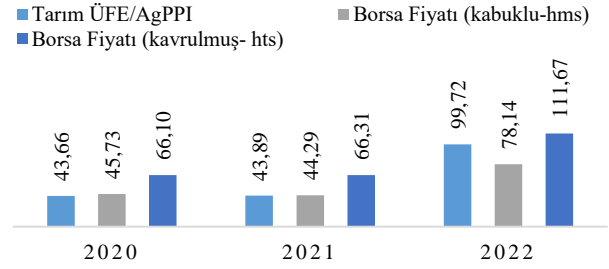
Türkiye Antep fıstığı verileri (ton) / Türkiye pistachios supply and demand (tons)

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/2021	2021/2022
Alan/Area (bin da)	3.288	3.545	3.662	3.818	3.894
Üretim/Production	78.000	240.000	85.000	296.376	119.355
Tüketim/Consumption	66.905	205.743	68.244	247.947	71.607
Kişi başına tüketim/Consumption per capita (kg)	0,8	2,5	0,8	3,0	0,8
Yeterlilik derecesi/Self-sufficiency (%)	109	109	117	112	156
İthalat/Imports	218	19.417	198	20.132	23.000
İhracat/Exports	6.575	39.101	11.986	50.820	64.780

Türkiye Antep fıstığı üretiminde en büyük paya sahip iller
Provinces with the largest share in Türkiye's pistachios production (2022, %)

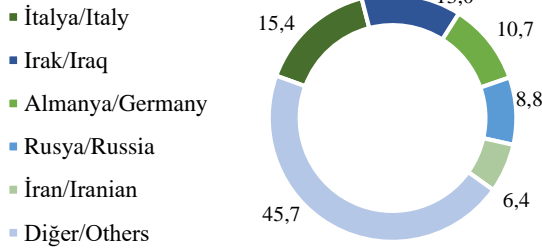

Antep fıstığı fiyatları (TL/kg)
Pistachios prices

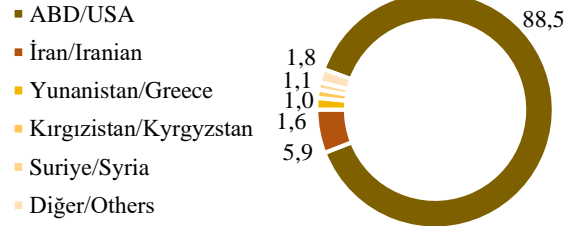
Türkiye'nin ülkelere göre Antep fıstığı ihracatı

Türkiye's pistachios export by countries (2022/23, %)

Türkiye'nin ülkelere göre Antep fıstığı ithalatı

Türkiye's pistachios import by countries (2022/23, %)

*Dış ticaret verileri 10 aylıktır.

Antep fıstığı destekleri (seçilmiş)

Pistachios supports (selected)

	2018	2019	2020	2021	2022
Sertifikalı fidan (TL/da) Certificated sapling	400	400	400	400	400
Sertifikalı aşılı fidan üret. (TL/adet) Certificated grafted sapling prod.	1	0,5	0,5	0,5	0,5
Gübre desteği (TL/da) Fertilizer support	4	4	8	8	21
Mazot desteği (TL/da) Fuel support	10	15	15	17	62

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

DÜNYA

- 2021 yılında 916 bin ton Antep fıstığı üretimi gerçekleşmiştir.
- Antep fıstığı üretiminde 2021 yılında ABD 524 bin ton ile dünyada ilk sırada yer almaktadır.
- Antep fıstığı ihracatı 2022 yılında 361 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Türkiye 25 bin ton üçüncü sırada yer almaktadır.
- Dünya Antep fıstığı ithalatı 2022 yılında 379 bin ton'dur.

WORLD

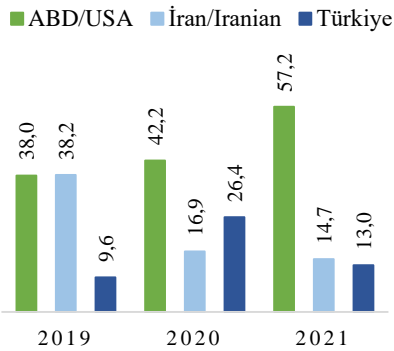
- Pistachio production in the world was 916 thousand tons in 2021.
- The USA ranks first in world pistachio production with 524 thousand tons in 2021.
- World pistachio export was 361 thousand tons in 2022. Türkiye ranks third with 25 thousand tons.
- World pistachio import was 379 thousand tons in 2022.

Dünya Antep fıstığı denge tablosu (1.000 ton) / World pistachios supply and demand (1,000 tons)

	2017	2018	2019	2020	2021
Alan/Area (bin ha)	757	726	1.047	829	817
Verim/Yield (kg/da)	154	136	84	135	112
Üretim/Production	1.164	987	883	1.123	916
Tüketim/Consumption	669	679	673	872	-
İthalat/Imports	353	357	436	370	441
İhracat/Exports	442	383	489	476	464

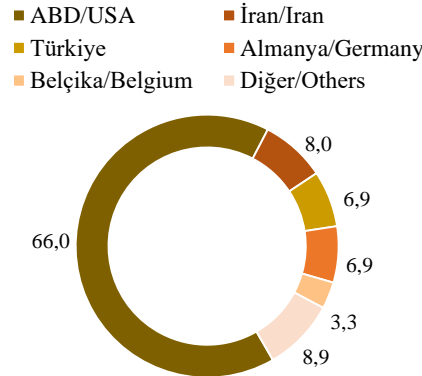
Antep fıstığı üretiminde önemli ülkeler

Pistachios production by countries (%)

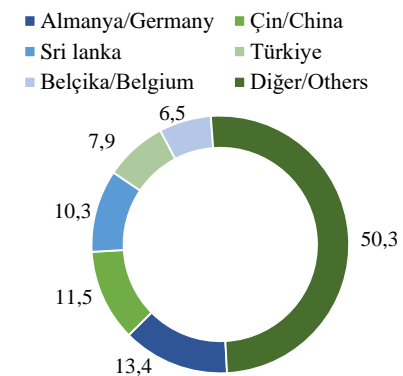
Antep fıstığı ihracatında ülkelerin payı

Pistachios export by countries (2022, %)

Antep fıstığı ithalatında ülkelerin payı

Pistachios import by countries (2022, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- FAO verilerine göre 2021 yılı dünya Antep fıstığı ekim alanında %48 ile Türkiye ilk sırada yer almaktadır.
- FAO verilerine göre 2021 yılı dünya Antep fıstığı üretiminde Türkiye %13'lük payla üçüncü sırada yer almaktadır.
- Türkiye'de 2023 yılında TÜİK Bitkisel Üretim 1. Tahmini'ne göre Antep fıstığı üretiminin bir önceki yıla göre %0,3 oranında artış göstererek 240 bin ton olacağı tahmin edilmektedir.

EVALUATION

- According to the FAO, Türkiye ranks first in the world production area with 48% in 2021.
- According to FAO, Türkiye ranks third in world pistachio production with 13% share in 2021.
- According to the 1st Estimation of Crop Production by TURKSTAT for 2023, pistachio production of Türkiye is estimated to be 240 thousand tons, increasing by 0.3% compared to the previous year.

Hazırlayan / Prepared By: *Türkey BARS*

Tarım Ekonomisi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE

Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tel: +90.312.2875833

e-mail: turkey.bars@tarimorman.gov.tr

<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>

<https://twitter.com/TEPGE1>

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB, FAO, UN Comtrade, GTB (Gaziantep Ticaret Borsası)'dir.

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Market

TÜRKİYE

- Arpa üretimi 2022'de 8,5 milyon ton.
- Üretimde Konya ve Ankara ve ilk sıralarda.
- Kendine yeterlilik 2021/22'de %66,8'e düşmüştür.
- TMO 2023 alım fiyatı 7.000 TL/ton olarak açıklanmıştır.
- TÜİK 2023 Bitkisel Üretim 1. Tahminlerine göre, üretimin 8,6 milyon ton olması beklenmektedir.

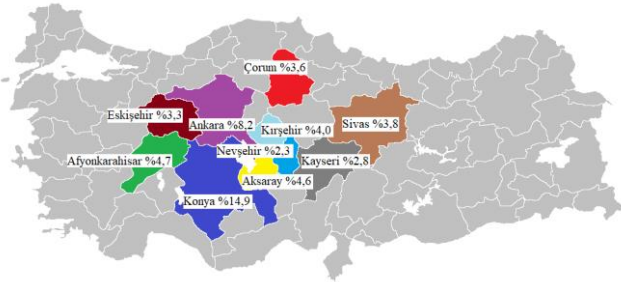
TÜRKİYE

- Barley production was 8.5 mil. tons, in 2022.
- Konya and Ankara are at the top in production.
- Self-sufficiency decreased to 66.8% in 2021/22.
- Purchase price of barley was announced as 7,000 TL/tons by TMO.
- According to the 1st Estimation of Crop Production by TURKSTAT for 2023, production is expected to be 8.6 million tons.

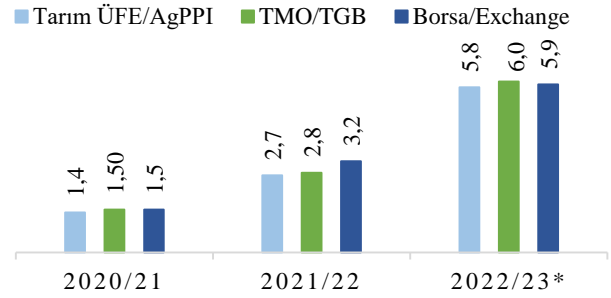
Türkiye arpa verileri (1.000 ton) / Türkiye barley datas (1,000 tons)

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Alan/Area (bin da)	24.247	26.119	28.691	30.972	31.691
Verim/Yield (kg/da)	293	268	265	268	181
Üretim/Production	7.100	7.000	7.600	8.300	5.750
Tüketim/Consumption	7.401	6.951	7.536	8.035	8.095
Yemlik kullanım/For feed (%)	87,2	85,7	86,0	86,0	85,8
Stok değişimi/Stock change	98	-145	552	458	94
İthalat/Imports	863	522	978	790	2.989
İhracat/Exports	39	295	35	99	205
Kendine yeterlilik/Self sufficiency (%)	90,2	94,7	94,8	97,1	66,8

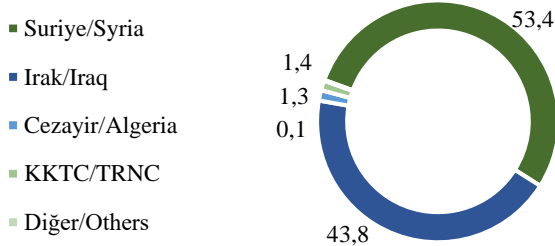
Türkiye arpa üretiminde en büyük paya sahip iller
Provinces with the largest share in Türkiye's barley production
(2022, %)

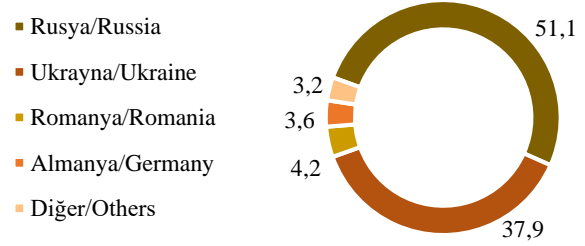
Arpa fiyatları (TL/kg)
Barley prices

Türkiye'nin ülkelere göre arpa ihracatı (2022/23, %)
Türkiye's barley export by countries

Türkiye'nin ülkelere göre arpa ithalatı (2022/23, %)
Türkiye's barley import by countries

*Dış ticaret verileri 11 aylıktır.

Arpa destekleri (seçilmiş) / Barley supports (selected)

	2018	2019	2020	2021	2022
Toprak analizi (TL/da) Soil analysis	0,8	0,8	0,8	0,8	1,0
Gübre desteği (TL/da) Fertilizer support	4	8	16	20	46
Mazot desteği (TL/da) Fuel support	15	19	19	22	75
Fark ödemesi desteği (Kırs/kg) Difference payment support	10	10	10	10	10
Sertifikalı tohum desteği (TL/da) Certificated seed support	8,5	8,5	16	16	50

DÜNYA

- 2022/23'de dünya arpa üretimi 152 milyon tona yükseldi
- AB hem üretimde hem de ekim alanında ilk sırada.
- 2022/23'de Avustralya en büyük ihracatçıyken, Çin en büyük ithalatçı oldu.
- USDA tahminlerine göre 2023/24'de üretim yaklaşık 147 bin tona düşecek.
- AB 2022/23'de tüketimde ilk sırada.
- Fransız yemlik arpa 2023 yılı Mayıs ayı ortalama fiyatı 350 \$/ton oldu.

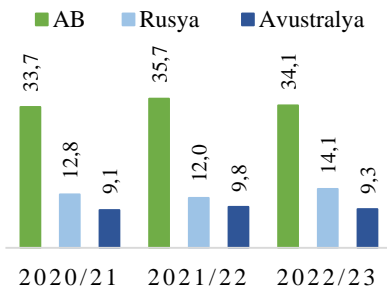
WORLD

- World barley production has increased to 152 million tons in 2022/23.
- EU ranks first in both production and cultivation area.
- While Australia .was the largest exporter, China was the largest importer.
- According to USDA forecast, barley production will decrease to 147 thousand tons in 2023/24.
- EU ranks first consumption in 2022/23.
- The average price of French feed barley in May 2023 was 350 \$/tons.

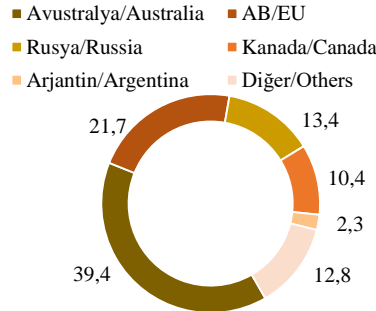
Dünya arpa verileri (1.000 ton) / World barley data (1,000 tons)

	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Başlangıç stokları/Beginning stocks	21.457	20.157	21.718	20.815	18.302
Üretim/Production	139.590	158.236	161.115	145.788	151.987
Tüketim/Consumption	140.119	156.369	161.813	145.967	150.090
Yılsonu stokları/Ending stocks	20.157	21.718	20.815	18.302	19.114
İthalat/Imports	24.770	28.646	36.076	30.079	28.580
İhracat/Exports	25.541	28.952	36.281	32.413	29.665

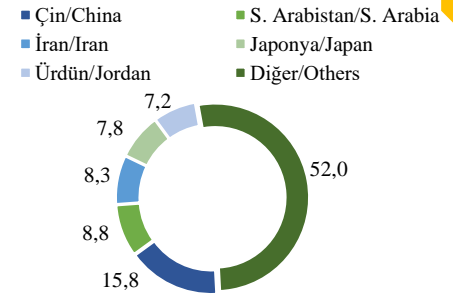
Arpa üretiminde önemli ülkeler (%)
Barley production by countries

İhracatta ülkelerin payı (2022/23, %)
Barley export by countries

İthalatta ülkelerin payı (2022/23, %)
Barley import by countries

GENEL DEĞERLENDİRME

- Türkiye'nin arpa tedarikinde 2022/23 döneminde önde gelen ülkeler Rusya, Ukrayna ve Romanya oldu.
- Türkiye arpa ithalatı 2023 yılının ilk dört ayında yaklaşık 935 bin ton olarak gerçekleşti.
- Arpa tüketiminde %86 ile yemlik kullanım en büyük paya sahip.
- Karadeniz Tahıl Koridoru Anlaşması Temmuz 2023'e uzatıldı.

EVALUATION

- Russia, Ukraine and Romania were the leading countries in the barley supply of Türkiye, in 2022/23.
- Türkiye barley import was 935 thousand tons in the first four months of 2023.
- Feed use has the largest share in consumption with 86%.
- The Black Sea Grain Corridor Agreement has been extended to July 2023.

Hazırlayan / Prepared By: Samet EĞİLMEZ
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tel: +90.312.2875833
e-mail: samet.egilmez@tarimorman.gov.tr
<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>
<https://twitter.com/TEPGE1>

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB, TMO ve USD'dir.

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Market

TÜRKİYE

- Ayçiçeği üretimi 2021/22'de 2,4 milyon ton
- 2021/22'de ekim alanı 901 bin da
- Kendine yeterlilik 2021/22'de %59'a düştü
- Üretimde Tekirdağ, Edirne, Konya, Kırklareli ilk sıralarda
- 2022/23'te ayçiçeği üretiminin 2,6 milyon ton olarak gerçekleşti

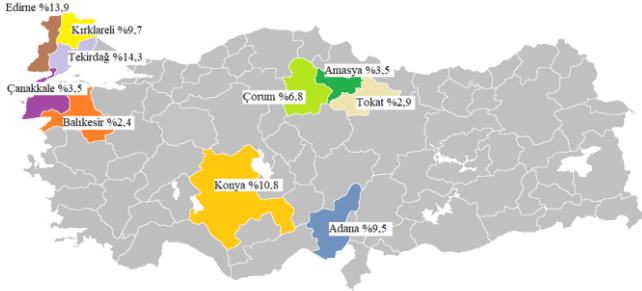
TÜRKİYE

- 2,4 million tons of sunflower production in 2021/22
- The cultivation area is 901 thousand decares in 2021/22
- Self-sufficiency decreased to 59% in 2021/22
- Tekirdağ, Edirne, Konya, Kırklareli are at the top in production
- Sunflower production in 2022/23 was 2.6 million tons

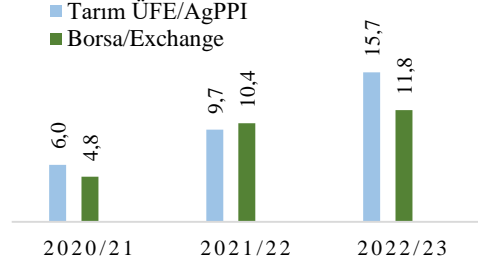
Türkiye ayçiçeği denge tablosu (1.000 ton) / Türkiye sunflower supply and demand (1,000 tons)

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Alan/Area (bin da)	779	734	752	728	901
Verim/Yield (kg/da)	252	265	279	284	268
Üretim/Production	1.964	1.949	2.100	2.067	2.415
Yurtiçi Kullanım/Consumption	3.032	2.914	3.466	3.281	4.021
Stok değişimi/Stock change	-119	148	-21	-121	16
İthalat/Import	2.166	2.747	3.301	3.135	4.406
İhracat/Export	1.203	1.619	1.939	2.025	2.764
Kendine yeterlilik/Self sufficiency (%)	64,3	66,4	60,1	62,5	59,6

Türkiye ayçiçeği üretiminde en büyük paya sahip iller
Provinces with the largest share in Türkiye's sunflower production (2022 %)

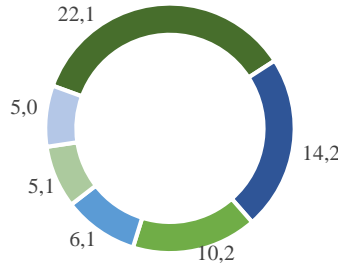
Ayçiçeği fiyatları (TL/kg)
Sunflower prices

*2022/23 ÜFE sekiz aylık, Borsa fiyatları dokuz aylık ortalama fiyatlardır

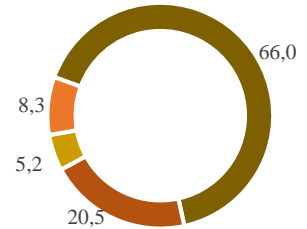
Türkiye'nin ülkelere göre ayçiçeği ihracatı (2022/23, %) Türkiye's sunflower export by countries

- Rusya/Russia
- Irak/Iraq
- Suriye/Syria
- Romanya/România
- Almanya/Germany
- Diğer/Other

Türkiye'nin ülkelere göre ayçiçeği ithalatı (2022/23, %) Türkiye's sunflower import by countries

- Ukrayna/Ukraine
- Romanya/România
- Moldova
- Diğer/Other

*Dış ticaret verileri 8 aylıktır

Ayçiçeği destekleri (seçilmiş) Sunflower supports (selected)

	2018	2019	2020	2021	2022
Organik tarım (kategori 2)/ Organic agriculture (category 2)	30	40	40	40	40
Gübre desteği (TL/da) Fertilizer support	4	4	4	8	21
Mazot desteği (TL/da) Fuel support	19	26	26	29	88
Fark ödeme desteği (TL/kg) Difference payment support	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Market

DÜNYA

- 2022/23 pazarlama yılında alan ve üretim azaldı
- Dünya ayçiçeği üretiminin %71'ini Rusya, Ukrayna ve AB oluşturmaktadır.
- AB en büyük ithalatçı, Ukrayna en büyük ihracatçı oldu
- Türkiye üretimde 6. sırada

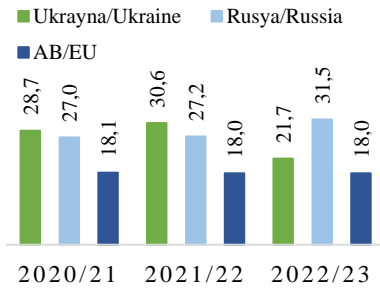
WORLD

- Area and production decreased in the 2022/23 marketing year
- %71 of world sunflower production by Russia, Ukraine and EU
- EU became the largest importer, Ukraine the exporter largest
- Türkiye ranks 6th in production

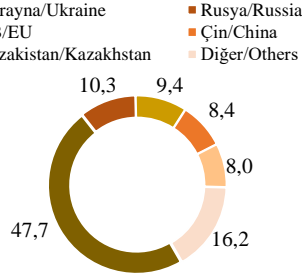
Dünya ayçiçeği denge tablosu (1.000 ton) / World sunflower supply and demand (1,000 tons)

	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Alan/Area (bin da)	25.829	25.995	26.857	28.718	27.795
Üretim/Production	50.713	54.271	49.127	57.199	51.642
Verim/Yield (ton/ha)	1,96	2,09	1,83	1,99	1,86
Tüketim/Consumption	50.573	53.543	49.417	51.695	54.871
Yılsonu stokları/Ending stocks	2.692	3.076	2.621	8.005	4.467
İthalat/Import	2.890	3.343	2.735	3.790	5.033
İhracat/Export	3.213	3.687	2.900	3.910	5.342
Fiyat/Price (\$/ton)	380	420	685	763	581

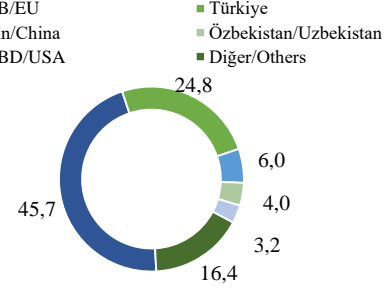
Ayçiçeği üretiminde önemli ülkeler
Sunflower production by countries (%)

Ayçiçeği ihracatında ülkelerin payı
Sunflower export by countries (2022/23, %)

Ayçiçeği ithalatında ülkelerin payı
Sunflower import by countries (2022/23, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- Rusya/Ukrayna savaşından en fazla etkilenen ürün
- Türkiye ithalatta 2. sırada
- Dünya ayçiçeği fiyatı %24 oranında azaldı
- USDA verilerine göre Dünya'da 2023/24 pazarlama yılında üretimde % 5'lik artış bekleniyor

EVALUATION

- The most affected product by the Russia/Ukraine war
- Turkey ranks 2th in import
- World sunflower price decreased by 24%
- According to USDA, 5% increase in production is expected in the marketing year of 2023/24 in the world

Hazırlayan / Prepared By: Peruze BOZER
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB, ETB ve USDA'dır.

Tel: +90.312.2875833
e-mail: peruze.pinar@tarimorman.gov.tr
<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>
<https://twitter.com/TEPGEI>

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Market

TÜRKİYE

- 2022/23'de buğday üretiminde %3,8 rekolte artışı ile üretimin 20,5 milyon tona yükselmesi bekleniyor
- 2022/23'de üretici fiyatlarında %121 artış gerçekleşti
- 2022'de en fazla üretim Konya, Şanlıurfa ve Ankara'da gerçekleşti
- 2021/22'de kendine yeterlilik seviyesi %102,3'ten %87,3'e geriledi, kişi başı tüketim 179,3 kg'a yükseldi

TÜRKİYE

- Wheat production is expected to increase to 20.5 million tons by 3.8% yield increase in 2022/23.
- Producer prices has increased by 121% in 2022/23.
- The highest production was in Konya, Şanlıurfa and Ankara in 2022.
- Self-sufficiency level decreased from 102.3% to 87.3%, while the consumption per capita increased to 179.3 kg in 2021/22.

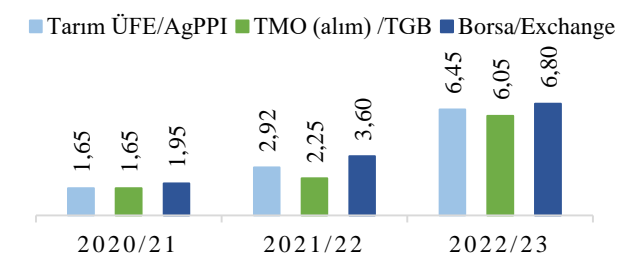
Türkiye buğday verileri (1.000 ton) / Türkiye wheat supply and demand (1,000 tons)

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Alan/Area (bin da)	76.689	72.993	68.463	69.222	67.447
Verim/Yield (kg/da)	280	274	278	296	262
Üretim/Production	21.500	20.000	19.000	20.500	17.650
Tüketim/Consumption	18.187	18.805	20.070	18.934	19.115
Yemlik/For feed	2.093	2.212	2.267	2.339	2.145
Stok değişimi/Stock change	750	-1.311	1.148	1.093	-808,6
İthalat/Imports	6.110	6.468	10.793	8.238	9.525
İhracat/Exports	7.490	7.873	7.531	7.584	7.898
Kendine yeterlilik/Self sufficiency (%)	111,7	100,5	89,5	102,3	87,3

Türkiye buğday üretiminde en büyük paya sahip iller (2022, %) Provinces with the largest share in Türkiye's wheat production

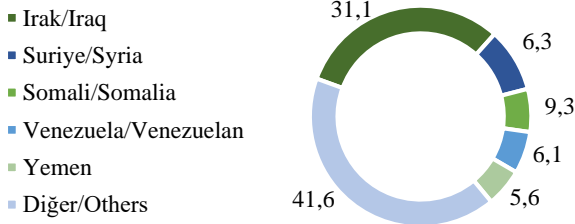

Buğday fiyatları (TL/kg) Wheat prices

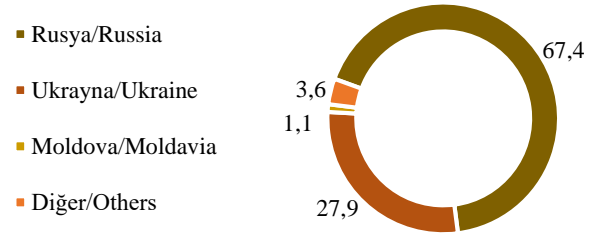
*2022/23 Tarım ÜFE 11 aylık ort. fiyatlarıdır.

Türkiye'nin ülkelere göre buğday ihracatı (2022/23, %) Türkiye's wheat export by countries

*Dış ticaret verileri 11 aylık (2022 Haziran 2023 Nisan) ortalama verilerdir.

Türkiye'nin ülkelere göre buğday ithalatı (2022/23, %) Türkiye's wheat import by countries

Buğday destekleri / Wheat supports

	2018	2019	2020	2021	2022
Sertifikalı tohum (TL/da) Certificated seed	8,5	8,5	16	16	24
Gübre desteği (TL/da) Fertilizer support	4	8	16	20	46
Mazot desteği (TL/da) Fuel support	15	19	19	22	75
Fark ödeme desteği (kr/kg) Difference payment support	10	10	10	10	10

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Market

DÜNYA

- Dünya buğday üretiminin %70'ini Çin, AB, Hindistan, Rusya, ABD ve Avustralya oluşturmaktadır
- Dünya buğday ihracatında sırasıyla Rusya, AB, Avustralya, Kanada, ABD ve Ukrayna ilk sıralarda yer almaktadır
- Covid-19 salgını, devam eden Rusya-Ukrayna savaşı ve iklim değişikliği gibi nedenlerle, 2018/19'da 236 \$/ton olan ihracat fiyatları 2022/23'de %70 artarak 401 \$/ton seviyelerine yükselmiştir

WORLD

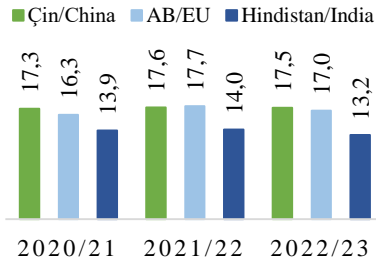
- 70% of world wheat production belongs to China, EU, India, Russia, the USA and Australia.
- Russia, EU, Australia, Canada, the USA and Ukraine are at the top in world wheat export.
- Due to the Covid-19 outbreak, the ongoing Russia-Ukraine conflict and climate change, export prices increased from \$236/ton in 2018/19 to \$401/ton in 2022/23 by an increase of 70%.

Dünya buğday denge tablosu (1.000 ton) / World wheat supply and demand (1,000 tons)

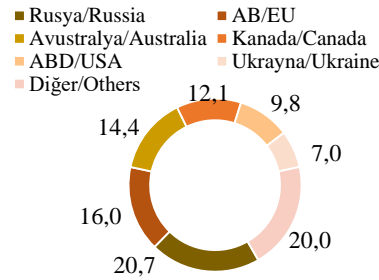
	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Başlangıç stokları/Beginning stocks	286.659	283.875	298.774	285.500	272.670
Üretim/Production	730.655	761.318	774.900	780.291	788.264
Tüketim/Consumption	731.335	740.281	778.849	789.508	786.608
Yılsonu stokları/Ending stocks	283.875	298.774	285.500	272.670	266.283
İthalat/Imports	174.105	188.420	194.126	199.367	207.193
İhracat/Exports	176.209	194.558	203.451	202.980	215.236
Fiyat/Price (\$/ton) (US No 2 HRW)	236	221	263	384	401*

*11 aylık ortalama fiyattır.

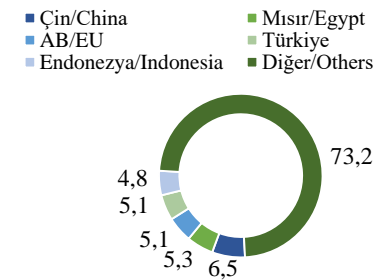
Buğday üretiminde önemli ülkeler Wheat production by countries (%)

Buğday ihracatında ülkelerin payı Wheat export by countries (2022/23, %)

Buğday ithalatında ülkelerin payı Wheat import by countries (2022/23, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- Rusya-Ukrayna savaşı sonrası 22 Temmuz 2022'de yapılan Karadeniz Tahıl Koridoru Anlaşması (Türkiye, Ukrayna, Rusya, BM) tekrar uzatılmadığı takdirde 17 Temmuz 2023'de sona erecek
- İthalat rejimi kararı (Nisan 2023) kapsamında %0 olan gümrük vergisi %130'a çıkarıldı
- Ekmeklik buğday alım fiyatı 2023 ürünü için 8.250 TL/ton olarak belirlenmiştir. ÇKS'ye kayıtlı üretim miktarına ilave 1.000 TL "Hububat Üretim Desteği" verilecektir
- Lisanslı depolarda vergi muafiyeti, nakliye desteği ve sıfır faizli kredi kullanma imkânı sağlanacak

EVALUATION

- The Black Sea Grain Corridor Agreement (Turkey, Ukraine, Russia, UN) signed on 22 July 2022 after the Russia-Ukraine war will expire on 17 July 2023 unless it is extended again
- Customs duty, which was 0%, was increased to 130% within the scope of the import regime decision (April 2023)
- Purchase price of bread wheat has been determined as 8.250 TL/ton for 2023 product. An additional 1.000 TL "Grain Production Support" will be provided to the production amount registered in the FRS
- Tax exemption, transportation support and zero-interest loans will be provided in licensed warehouses

Hazırlayan / Prepared By: Dr. Kübra POLAT

Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB, TMO, TOBB ve USDA'dır.

Tel: +90.312.2875833

e-mail: kubra.tasdemir@tarimorman.gov.tr

https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge

https://twitter.com/TEPGE1

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

TÜRKİYE

- Türkiye 2022 yılı yaş çay üretimi 1,3 milyon ton
- Üretimde %58,9 ile Rize ilk sırada
- 2022 yılında yaş çay alımının %46'sı ÇAYKUR tarafından yapılmıştır.
- TÜİK 2023 1. Bitkisel Üretim Tahminlerine göre çay üretiminin 1,4 milyon ton olacağı tahmin edilmektedir.
- Yaş çay alım fiyatı 2023 yılı için destekler dahil 11,30 TL/kg.

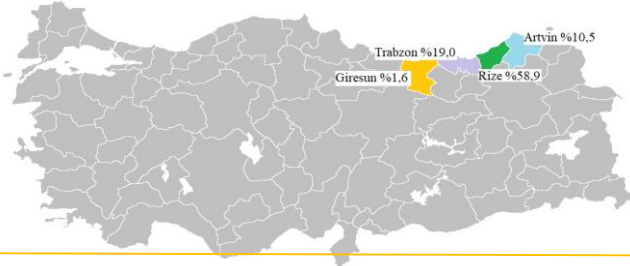
TÜRKİYE

- Tea production of Türkiye was 1.3 million tons in 2022.
- Rize has the highest share of production with 58.9%.
- 46% of fresh tea was purchased by ÇAYKUR in 2022.
- According to the 1st Estimation of Crop Production by TURKSTAT for 2023, tea production is estimated to be 1.4 million tons.
- Purchase price of fresh tea is 11.30 TL/kg including supports in 2023.

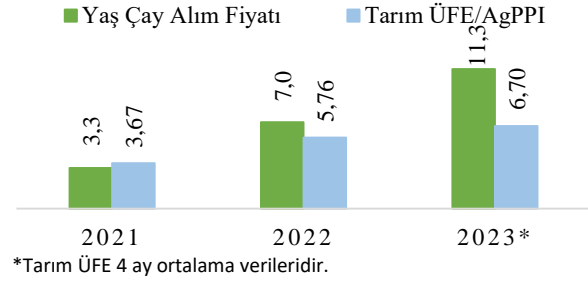
Türkiye yaş çay verileri (1.000 ton) / Türkiye's tea supply and demand (1,000 tons)

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Alan/Area (bin da)	821	781	786	787	789
Üretim/Production	1.300	1.480	1.407	1.450	1.454
Tüketim/Consumption	1.185	1.300	1.253	1.310	1.291
İthalat/Imports	94	59	74	101	55
İhracat/Exports	13	17	18	23	28
Kendine yeterlilik/Self sufficiency (%)	93,2	96,8	95,5	94	98
Kişi başına tüketim/Consumption per capita (kg)	14,0	15,0	14,6	15,2	14,5

Türkiye yaş çay üretiminde en büyük paya sahip iller
Provinces with the largest share in Türkiye's tea production
(2022, %)

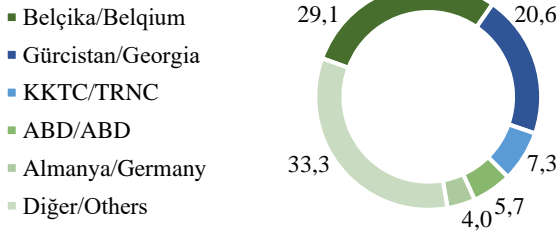

Çay fiyatları (TL/kg)
Tea prices

Türkiye'nin ülkelere göre çay ihracatı

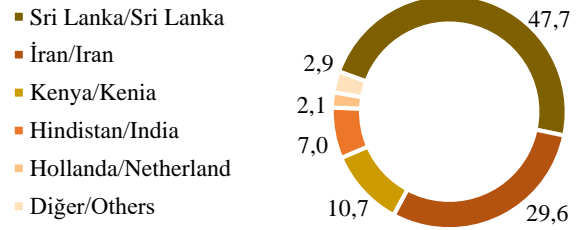
Türkiye's tea export by countries (2022/23, %)

*11 aylık ortalama verilerdir.

Türkiye'nin ülkelere göre çay ithalatı

Türkiye's tea import by countries (2022/23, %)

Çay destekleri (seçilmiş) / Tea supports (selected)

	2018	2019	2020	2021	2022
Organik tarım (TL/da) Organic agriculture	100	100	100	100	100
Gübre desteği (TL/da) Fertilizer support	4	4	8	8	21
Mazot desteği (TL/da) Fuel support	10	17	18	18	63
Fark ödeme desteği (kr/kg) Difference payment support	13	13	13	13	30

ÇAY / TEA

2023 - Temmuz / July

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

DÜNYA

- Üretimde Çin, Hindistan ve Kenya ilk sıralarda.
- Türkiye dünya veriminde ilk sırada.
- 2021 yılında en fazla ithalat yapan ülkeler Pakistan ve Rusya oldu.
- 2021 yılında en fazla ihracat yapan ülke Kenya
- Ortalama çay ihracat fiyatları 2021 yılından itibaren artış eğilimine girmiştir.

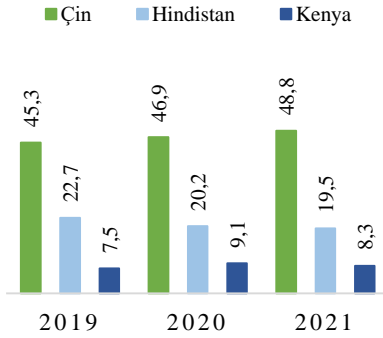
WORLD

- China, India and Kenya are at the top in production.
- Türkiye ranks first in the world yield.
- Pakistan and Russia were at the top in import in 2021.
- Kenya ranks first in exports in 2021.
- Tea export prices on average have started to increase since 2021.

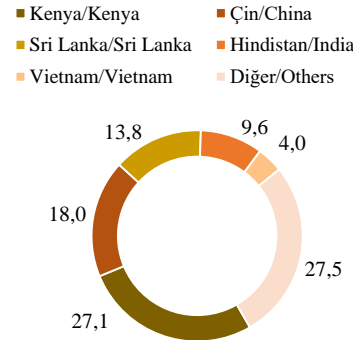
Dünya çay verileri (1.000 ton) / World tea supply and demand (1,000 tons)

	2017	2018	2019	2020	2021
Alan/Area (bin ha)	4.688	4.868	5.144	5.105	5.245
Çay Yaprağı Üretimi/ Tea Leaves Production	24.820	26.086	26.660	27.198	28.192
İthalat/Imports	1.972	1.975	2.013	1.928	1.931
İhracat/Exports	2.134	2.028	2.168	2.171	2.053

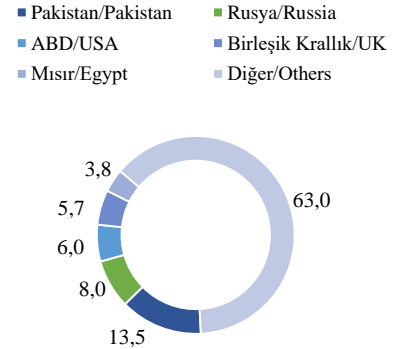
Çay üretiminde önemli ülkeler
Tea production by countries (%)

Çay ihracatında ülkelerin payı
Tea export by countries (2021, %)

Çay ithalatında ülkelerin payı
Tea import by countries (2021, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- Dünya çay üretiminde 2021 yılında Türkiye 4. sırada.
- TÜBİTAK ve Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi ortak çalışması ile “Çay Bitkisi Gen Havuzunun Oluşturulması ve Ticari Çay Çeşit Adaylarının Belirlenmesi” projesi yürütülmektedir.

EVALUATION

- Türkiye ranks 4th in World tea production in 2021.
- “Creation of Tea Plant Gene Pool and Determination of Commercial Tea Variety Candidates” project is being carried out by the collaboration of TÜBİTAK and Recep Tayyip Erdoğan University.

Hazırlayan / Prepared By: Hikmet ERKAL
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tel: +90.312.2875833
e-mail: hikmet.erkal@tarimorman.gov.tr
<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>
<https://twitter.com/TEPGE1>

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, ÇAYKUR, TMO, FAO'dır.

TÜRKİYE

- 2022/23'de 121 bin ha alanda 950 bin ton çeltik üretildi
- 2022/23'ün ilk 8 ayında 31.526 ton çeltik, 467.874 ton pirinç ithalatı 147.502 ton pirinç ihracatı yapıldı
- 2022/2023 8 aylık dönemde önceki yılın aynı dönemine göre üretici fiyatı %178,2 arttı

TÜRKİYE

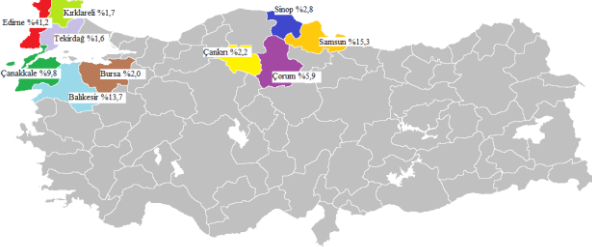
- 950 thousand tons of paddy were produced on 121 thousand ha of land in 2022/23
- 31.526 tons of paddy, 467.874 tons of rice were imported and 147.502 tons of rice were exported in the first 8-month period of 2022/23
- Producer price has increased by 178.2% compared to the same period of the previous year in the 8-month period of 2022/23

Türkiye pirinç denge tablosu (1.000 ton) / Türkiye rice supply and demand (1.000 tons)

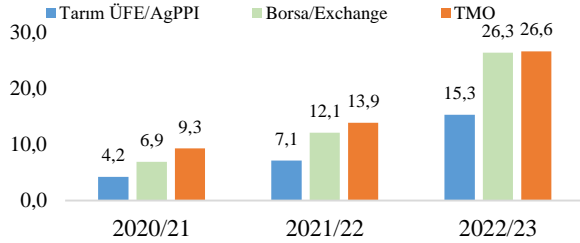
	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Alan/Area (bin ha)	110	120	126	125	129
Verim/Yield (kg/da)	821	782	791	782	772
Üretim/Production	540	564	600	588	600
Yurt içi kullanım/Domestic use	795	807	700	717	788
İnsan tüketimi/Human consumption	765	775	665	678	746
Stok değişimi/Stock change	8	-65	86	42	167
İthalat/Imports	327	387	229	401	301
İhracat/Exports	59	203	37	224	274
Kendine yeterlilik/Self sufficiency (%)	67,2	69,2	84,9	81,2	75,4

Pazarlama yılı: 1 Eylül – 31 Ağustos dönemini kapsamaktadır / Marketing year covers 1 September – 31 August period.

Türkiye çeltik üretiminde en büyük paya sahip iller
Provinces with the largest share in Türkiye's paddy production
(2022, %)

Çeltik/pirinç fiyatları (TL/kg)
Paddy/rice prices

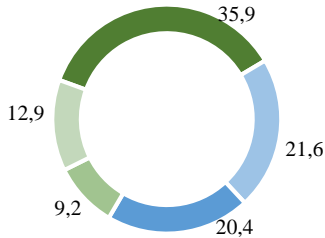

*2023 verileri 4 aylıktır.

Türkiye'nin ülkelere göre pirinç ithalatı

Türkiye's rice import by countries (2022/23, %)

- Çin/China
- Hindistan/India
- Tayland/Thailand
- Vietnam/Vietnam
- Diğer/Others

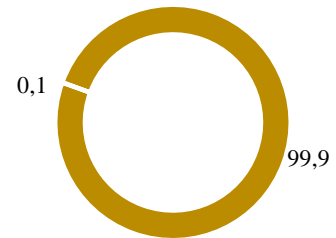

*2022/23 verileri 8 aylıktır.

Türkiye'nin ülkelere göre çeltik ithalatı

Türkiye's paddy import by countries (2022/23, %)

- Bulgaristan/Bulgaria
- Vietnam/Vietnam

*2022/23 verileri 8 aylıktır.

Çeltik destekleri (seçilmiş)/ Paddy supports (selected)

	2018	2019	2020	2021	2022
Gübre desteği (TL/da) Fertilizer support	4	4	8	8	21
Mazot desteği (TL/da) Fuel support	40	62	62	68	250
Sertifikalı tohum desteği (TL/da) Certified seed support	8	8	16	16	50
Fark ödeme desteği (kr/kg) Difference payment support	10	10	10	10	10

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

DÜNYA

- 2022/2023'de dünya pirinç arzı %1,5 azalarak 744,5 milyon tona gerilemiştir
- Çeltik üretiminde Çin 146 milyon tonla ilk sırada, Hindistan 132 milyon tonla ikinci sırada
- Asya ülkeleri, pirinç tüketiminde öncü ülkeler
- Pirinç ihracatında 22,5 milyon tonla Hindistan lider
- En çok pirinç ithal eden ülke 5 milyon tonla Çin

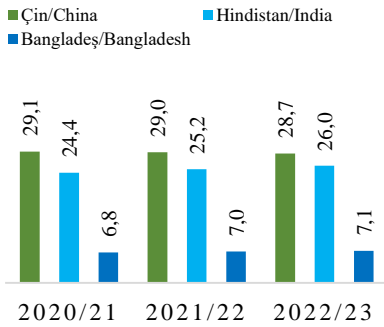
WORLD

- Global rice supply has decreased by 1.5% to 744.5 million tons in 2022/23.
- China ranks first with 146 million tons in paddy production, while India ranks second with 132 million tons.
- Asian countries, leading countries in rice consumption.
- India is the leader in rice export with 22.5 million tons.
- The country that imports the most rice is China with 5 million tons.

Dünya pirinç verileri (1.000 ton) / World rice data (1.000 tons)

	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Başlangıç stokları/begining stocks	163.635	176.614	181.506	187.186	182.282
Çeltik Üretim/rough production	743.876	743.938	760.106	767.25	759.367
Tüketim/consumption	485.368	492.421	498.605	516.391	519.880
Yılsonu stokları/ending stocks	176.614	181.506	187.186	182.282	169.179
İthalat/import	44.283	42.535	46.446	54.489	53.856
İhracat/export	44.184	43.448	51.24	56.867	55.493
Fiyat/price (\$/ton) (ABD Uzun taneli beyaz #2%4)	500,3	575,5	570,6	609,3	707,4

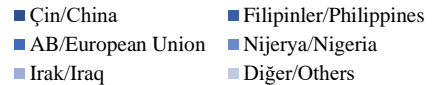
Çeltik üretiminde önemli ülkeler
Paddy production by countries (2022/23,
%)

Pirinç ihracatında ülkelerin payı
Rice export by countries (2022/23, %)

Pirinç ithalatında ülkelerin payı
Rice import by countries (2022/23, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- Çeltik üretimi 2022/23 sezonunda temel üretici ülkelerde uygun koşullar altında devam etmektedir
- Pirinç arzının 2022/23 sezonunda 742,8 milyon tona gerileyeceği öngörülmektedir
- Pirinç tüketiminin 2022/23 sezonunda tüm zamanların en yüksek değerine ulaşacağı tahmin edilmektedir
- TÜİK'in 2023 yılı 1. tahminine göre çeltik üretiminin Türkiye'de %7,8 azalarak 876 bin ton olması beklenmektedir

EVALUATION

- Paddy production in 2022/23 season is ongoing under favourable conditions in major producers
- Rice supply is forecasted to decline 742.8 million tons in 2022/23 season
- Rice consumption is estimated to reach its all-time high in 2022/23 season
- According to the 1st Estimation of Crop Production by TURKSTAT for 2023, paddy production of Türkiye is expected to decrease by 7.8% to 876 thousand tons.

Hazırlayan / Prepared By: Selda ARSLAN
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI
Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB, TMO, ETB, FAO ve USDA'dır.

Tel: +90.312.2875833
e-mail: e-mail: selda.arslan@tarimorman.gov.tr
<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepg>
<https://twitter.com/TEPGEI>

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Market

TÜRKİYE

- 2021/22 sezonunda domates üretimi 8,7 ton
- Üretimde 2022 yılında Antalya, Bursa, Manisa ilk sıralarda
- Kendine yeterlilik oranı 2021/22'de %123,7'ye yükseldi
- 2022 yılında 82,01 TL/da tarımsal destek verildi
- TÜİK Bitkisel Üretim 1. tahminlerine göre; 2023 yılında domates üretimi 13,5 milyon ton olması beklenmektedir

TÜRKİYE

- Tomato production; 8.7 tons in 2021/22
- Antalya, Bursa, Manisa are top tomato producing cities in 2022.
- Self-sufficiency rate increased to 123.7% in 2021/22.
- 82.01 TL/da of agricultural financial support was provided in 2022.
- According to the 1st Estimation of Crop Production by TURKSTAT for 2023, tomato production is expected to be 13.5 million tons in 2023.

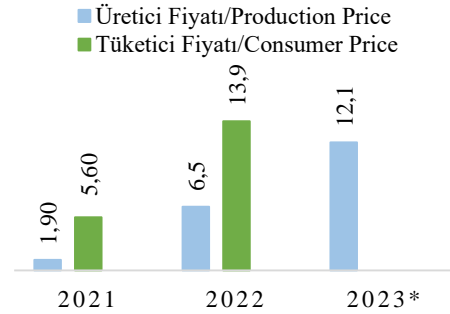
Türkiye domates verileri (1.000 ton) / Türkiye tomato supply and demand (1,000 tons)

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Üretim/Production	12.750	12.150	12.842	10.890	8.686
Tüketim/Consumption	9.443	9.013	9.511	10.890	8.686
İnsan tüketimi/Human consumption	9.443	9.013	9.511	9.256	9.285
Kişi başına tüketim/Cons. per capita (kg)	116,9	109,9	114,4	110,7	102,6
İthalat/Imports	11	35	17	75	11
İhracat/Exports	1.205	1.155	1.220	1.928	1.246
Kendine yeterlilik/Self sufficiency (%)	110,7	110,6	110,7	117,0	123,7

Türkiye domates üretiminde en büyük paya sahip iller
Provinces with the largest share in Türkiye's tomato production
(2022, %)

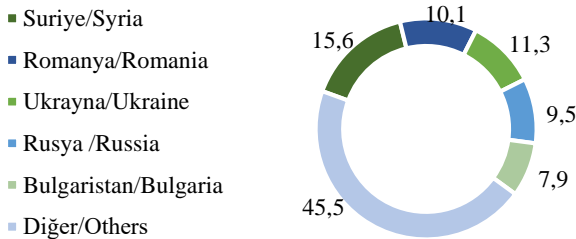

Domates fiyatları (TL/kg)
Tomato prices

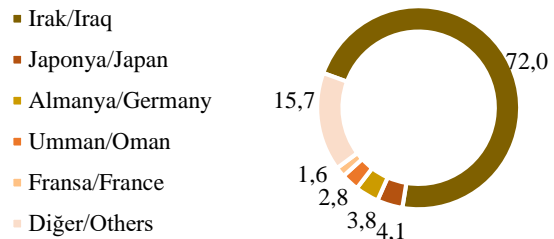

*2023 üretici fiyatı ilk 4 aylık, 2022 tüketici fiyatı ise ilk 4 aylık ort. fiyattır.

Türkiye'nin ülkelere göre domates ihracatı
Türkiye's tomato export by countries (2022/23, %)

Türkiye'nin ülkelere göre domates salçası ihracatı
(Türkiye's tomato paste export by countries) (2022/23, %)

*Dış ticaret verileri 10 aylıktır.

Domates destekleri (seçilmiş) / Tomato supports (selected)

	2018	2019	2020	2021	2022
Organik tarım (TL/da) Organic agriculture	100	70	100	100	100
Gübre desteği (TL/da) Fertilizer support	4	4	8	8	21
Mazot desteği (TL/da) Fuel support	10	15	15	17	62

DÜNYA

- Dünya domates üretimi, 2021'de 189,1 milyon ton olarak gerçekleşti.
- Çin 2021 yılında domates üretim ve ekim alanlarında ilk sırada yer aldı
- Türkiye 2021 dünya domates üretiminde 3. sırada yer aldı.
- Meksika en büyük ihracatçı iken, ABD en büyük ithalatçı oldu

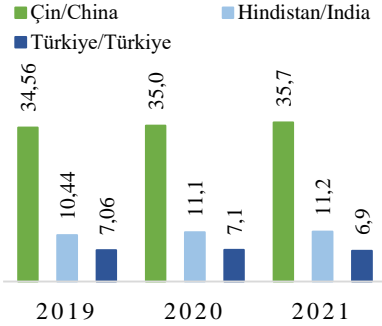
WORLD

- 189.1 million tons of tomatoes were produced around the world in 2021.
- China ranked first in tomato production and harvested area in 2021.
- Türkiye ranked 3rd in world tomato production in 2021.
- The Mexico is the largest exporter, while USA has become the largest importer.

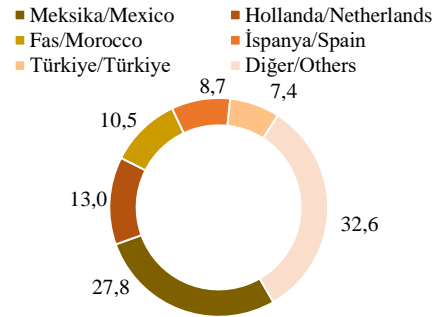
Dünya domates verileri (1.000 ton) / World tomato data (1,000 tons)

	2017	2018	2019	2020	2021
Ekim alanı/Area (bin ha)	4.872	5.009	4.994	5.009	5.167
Verim/Yield (ton/ha)	36,70	36,19	36,41	36,89	36,60
Üretim/Production	178.862	181.317	181.889	184.786	189.133
İthalat/Imports	7.530	8.073	8.090	7.967	8.233
İhracat/Exports	8.009	8.354	7.872	7.783	8.230
İhracat Fiyatı/Export Price (\$/ton)	1,131	1.148	1.167	1.234	1.275

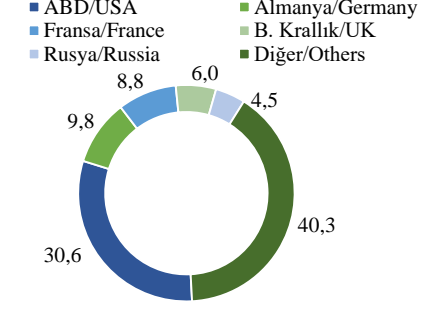
Ülkelere göre domates üretimi (%)
Tomato production by countries

Ülkelere göre ihracat (2022, %)
Tomato export by countries

Ülkelere göre ithalat (2022, %)
Tomato import by countries

GENEL DEĞERLENDİRME

- COVID-19 salgınından etkilenen dünya domates ticareti 2022 yılında kademeli olarak normale dönmeye başlamıştır
- Türkiye 2022'de %7,4 payla ihracatta beşinci sıradadır.
- Türkiye'nin 2022/2023 domates ihracatında geçen yılın aksine Ukrayna Rusya'nın önüne geçmiştir
- 2023 yılının ilk dört ayında Türkiye'nin domates ihracatı yaklaşık 248 bin ton olarak gerçekleşmiştir.

EVALUATION

- Affected by the COVID-19 epidemic, the world tomato trade seems to have begun a gradual return to normal levels.
- Türkiye ranked fifth in exports with a share of 7.4% in 2022.
- Unlike last year, Ukraine has more share than Russia in tomato exports of Türkiye in 2022/2023.
- Türkiye's tomato exports amounted to approximately 248 thousand tons in the first four months of 2023.

Hazırlayan / Prepared By: Seda DEMİRCAN
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI
Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB ve Trade Map'dir.

Tel: +90.312.2875833
e-mail: seda.demircan@tarimorman.gov.tr
https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge
https://twitter.com/TEPGE1

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

TÜRKİYE

- Üretim 2022 yılında 4,8 milyon tondur
- Karaman dikim alanında ilk sırada iken Isparta üretimde ilk sırada yer almaktadır
- TÜİK 2023 Yılı Bitkisel Üretim 1. Tahminine göre elma üretimi bir önceki yıla göre %1,3 oranında azalarak 4,8 milyon ton olacağı tahmin edilmektedir
- 2021/22 sezonunda dünya sıralamasında Türkiye, AB ülkelerinden sonra elma üretiminde 3. sırada, ihracatta ise 7. sırada yer almaktadır

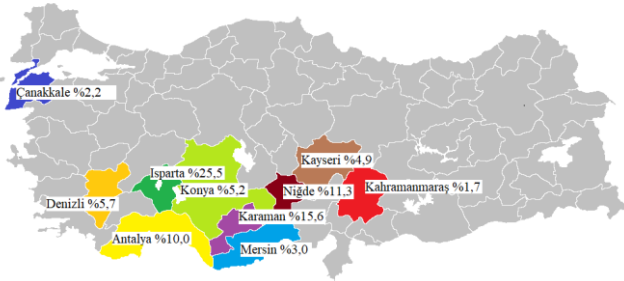
TÜRKİYE

- Production was 4.8 million tons in 2022
- While Karaman ranks first in planting, Isparta ranks first in production
- According to the 1st Estimation of Crop Production by TURKSTAT for 2023, it is estimated that apple production will increase by 1.3% compared to previous year and will be 4.8 million tons
- Türkiye ranked 3rd in apple production and 7th in exports after EU countries worldwide in the 2021/22 season.

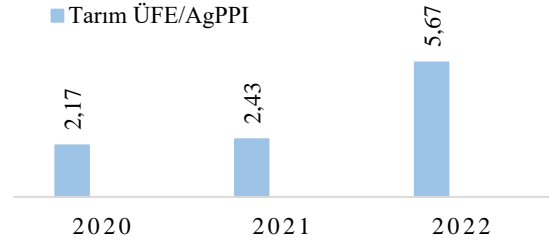
Türkiye elma verileri (1.000 ton) / Türkiye's apple datas (1,000 tons)

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Alan/Area (bin da)	1.754	1.746	1.744	1.709	1.688
Verim/Yield (kg/ağaç)	67	71	71	89	77
Üretim/Production	3.032	3.626	3.619	4.300	4.493
İthalat/Imports	76	151	70	276	480
İhracat/Exports	696	1.176	830	1.520	2.234
Tüketim/Consumption	2.074	2.220	2.457	2.606	2.305
Kendine Yeterlilik/ Self sufficiency(%)	128	143	129	144	170

Türkiye elma üretiminde en büyük paya sahip iller
Provinces with the largest share in Türkiye's apple production
(2022, %)

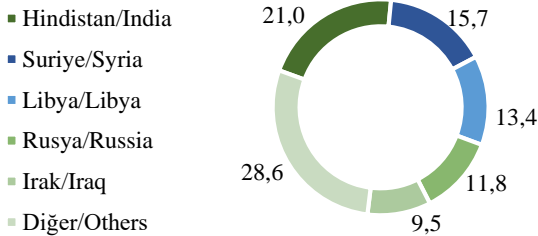

Elma fiyatları (TL/kg)
Apple prices

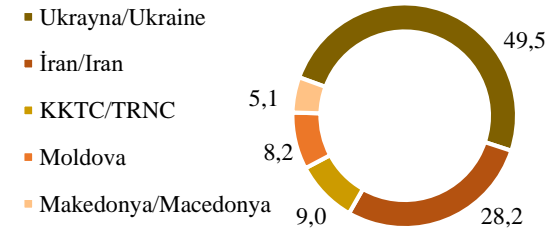
Türkiye'nin ülkelere göre elma ihracatı

Türkiye's apple export by countries (2022/23*, %)

Türkiye'nin ülkelere göre elma ithalatı

Türkiye's apple import by countries (2022/23*, %)

*Dış ticaret verileri 10 aylıktır.

Elma destekleri (seçilmiş) / Apple supports (selected)

	2018	2019	2020	2021	2022
Toprak analizi (TL/da) Soil analysis	0,8	0,8	0,8	0,8	1,0
Gübre desteği (TL/da) Fertilizer support	4	4	4	8	21
Mazot desteği (TL/da) Fuel support	10	10	15	17	62

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

DÜNYA

- Üretimin 2022/23 sezonunda bir önceki sezona göre yaklaşık %4,7 oranında azalarak 78,8 milyon ton olacağı öngörülmektedir
- Üretici elma fiyatı ortalama 2021 yılında 841,3 \$/ton'dur
- AB en büyük ihracatçı iken, Rusya en büyük ithalatçı oldu

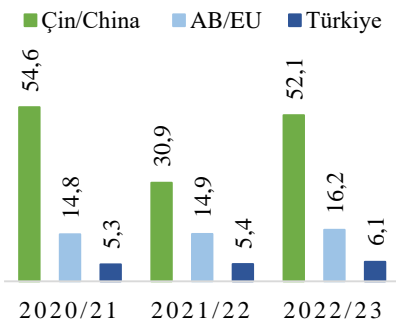
WORLD

- It is predicted that the production will decrease by approximately 4.7% compared to the previous season and will be 78.8 million tons in 2022/23 season
- Producer apple price was 841.3 \$/ton on average in 2021
- While EU was the largest exporter, Russia was the largest importer

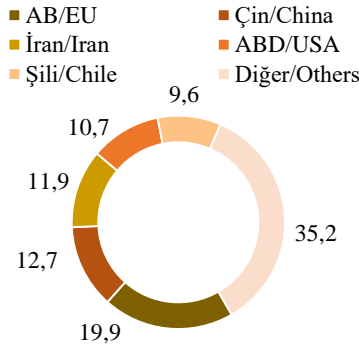
Dünya elma veri tablosu (1.000 ton) / World apple data (1,000 tons)

	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Alan/Area (bin ha)	4.640	4.711	4.783	4.822	-
Üretim/Production	71.849	78.581	80.683	82.643	78.760
Tüketim/Consumption	71.623	78.040	80.111	82.398	78.482
Verim/Yield (ton/ha)	18,52	18,57	18,92	19,32	-
İthalat/Imports	6.102	6.417	6.374	6.483	6.145
İhracat/Exports	6.654	6.020	6.597	6.589	6.288

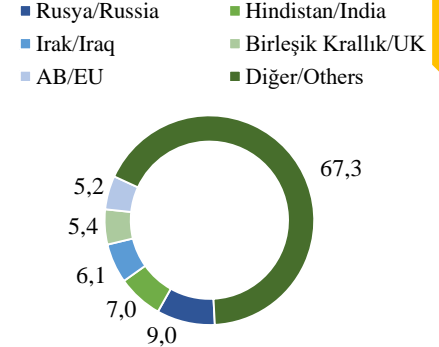
Elma üretiminde önemli ülkeler
Apple production by countries (%)

Elma ihracatında ülkelerin payı
Apple export by countries
(2022/23, %)

Elma ithalatında ülkelerin payı
Apple import by countries
(2022/23, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- Dünyada 2021 yılı toplam meyve üretiminin yaklaşık %10,2'sini elma oluşturmaktadır
- Çin tek başına dünya elma üretiminin yaklaşık yarısını karşılamaktadır
- AB dünya ihracatında 2022/23'de ilk sıraya yükseldi
- Elma pazarlamasında en önemli etkenler çeşit ve çeşit standardizasyonudur
- Türkiye elma üretiminde kendine yeterli bir ülkedir

EVALUATION

- Apple constitutes approximately 10.2% of the total world fruit production in 2021.
- China alone meets about half of the world's apple production
- EU rises to the top in world apple exports in 2022/23
- The most important factors in apple marketing are variety and variety standardization
- Türkiye is a self-sufficient country in apple production

Hazırlayan / Prepared By: Hikmet ERKAL
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB, FAO, USDA, 'dır.

Tel: +90.312.2875833
e-mail: hikmet.erkal@tarimorman.gov.tr
<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>
<https://twitter.com/TEPGE1>

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

TÜRKİYE

- 2022 yılında fındık üretim alanı 7,4 milyon da'dır. Ordu 2,3 milyon da ile en fazla fındık üretim alanına sahip ildir.
- Türkiye'de 2022 yılında fındık üretim miktarı 765 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Ordu ili 240 bin ton ile ilk sırada yer almaktadır.
- 2022 yılı dört aylık fındık üretici fiyatı ortalama 52,10 TL/kg'dir.

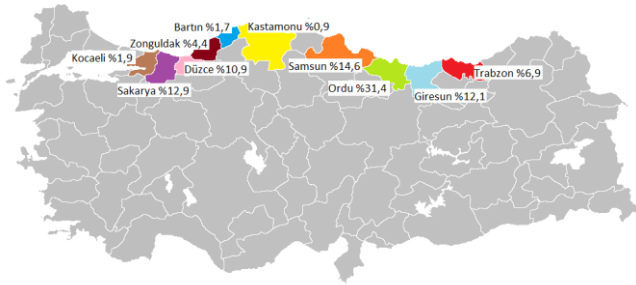
TÜRKİYE

- Hazelnut production area was 7.4 million da in 2022. Ordu has the largest hazelnut production area with 2.3 million da.
- The amount of hazelnut production of Türkiye was 765 thousand tons in 2022. Ordu province ranks first with 240 thousand tons.
- Producer price of Hazelnuts on is 52, 10 TL/kg average in the first four months of 2022.

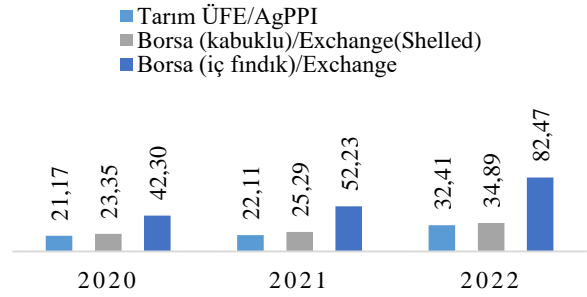
Türkiye fındık verileri (1.000 ton) / Türkiye hazelnut datas (1,000 tons)

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Alan/Area (bin da)	7.067	7.284	7.344	7.345	7.389
Verim/Yield (kg/da)	96	71	106	91	93
Üretim/Production	675	515	776	665	684
Tüketim/Consumption	129	111	132	116	117
Yeterlilik derecesi/Self-sufficiency (%)	502	445	564	553	561
Stok değişimi/Stock change	-78	-184	-88	-68	-160
İthalat/Imports	15	15	10	16	16
İhracat/Exports	629	595	731	624	732

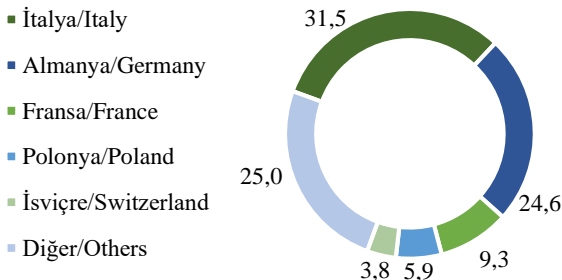
Türkiye fındık üretiminde en büyük paya sahip iller (2022, %) / Provinces with the largest share in Türkiye's hazelnut production

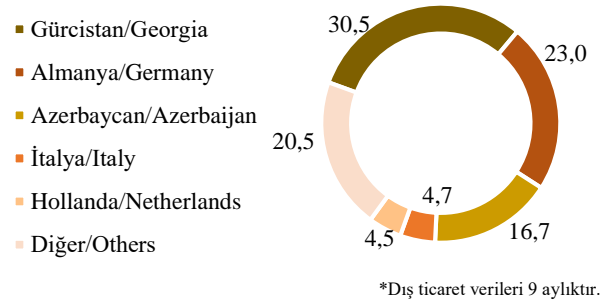
Fındık fiyatları (TL/kg) Hazelnut prices

Türkiye'nin ülkelere göre fındık ihracatı (2022/23, %) / Türkiye's hazelnut export by countries

Türkiye'nin ülkelere göre fındık ithalatı (2022/23, %) / Türkiye's hazelnut import by countries

Fındık destekleri (seçilmiş) / Hazelnut supports (selected)

	2018	2019	2020	2021	2022
Toprak analizi (TL/da) Soil analysis	0,8	0,8	0,8	0,8	1
Gübre desteği (TL/da) Fertilizer support	4	4	8	8	21
Mazot desteği (TL/da) Fuel support	10	17	17	18	62
Alan bazlı gelir desteği (TL/da) Area-based income support	170	170	170	170	170

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

DÜNYA

- Dünya fındık üretimi 2021 yılında 1,1 milyon tona düşmüştür.
- FAO verilerine göre 2021 yılı dünya fındık verimi 104 kg/da'dır. Dünya fındık veriminde ABD (285 kg/da) ilk sırada yer almaktadır.
- Dünya fındık ihracatı 2021 yılında 367 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Türkiye 181 bin ton ile dünya fındık ihracatında ilk sırada yer almaktadır.

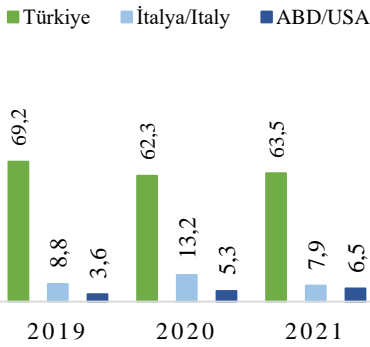
WORLD

- World hazelnut production decreased to 1.1 million tons in 2021.
- According to FAO, world hazelnut yield is 104 kg/da. The USA (285 kg/da) ranked first in the world hazelnut yield in 2021.
- World hazelnut export was 367 thousand tons in 2021. Türkiye ranks first in the world hazelnut export with 181 thousand tons.

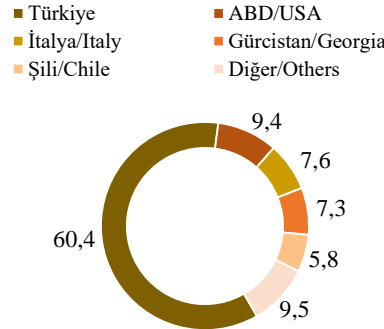
Dünya fındık denge tablosu (1.000 ton) / World hazelnut supply and demand (1,000 tons)

	2017	2018	2019	2020	2021
Alan/Area (bin ha)	940	974	1.002	1.017	1.039
Verim/Yield (ton/ha)	1,07	0,90	1,12	1,05	1,04
Üretim/Production	1.002	873	1.122	1.067	1.077
Tüketim/Consumption	467	521	521	496	-
İthalat/Imports	251	286	303	298	321
İhracat/Exports	288	279	325	296	367
İhracat fiyatı/ Export price (\$/ton)	683	583	662	717	643

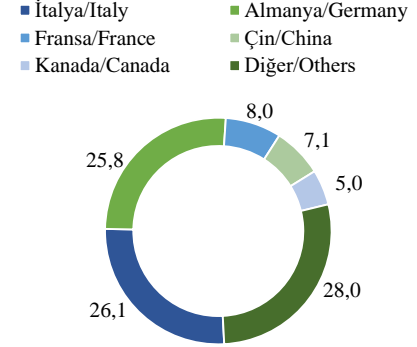
Fındık üretiminde önemli ülkeler
Hazelnut production by countries (%)

Fındık ihracatında ülkelerin payı
Hazelnut export by countries (2022, %)

Fındık ithalatında ülkelerin payı
Hazelnut import by countries (2022, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- FAO verilerine göre 2021 yılı dünya fındık üretiminde 684 bin tonla Türkiye ilk sırada yer almıştır.
- TÜİK Bitkisel Üretim 1. Tahmini'ne göre 2023 yılında fındık üretiminin %4,6 oranında azalarak 730 bin ton olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.
- TÜİK verilerine göre Türkiye'nin 2022/2023 dönemi fındık ihracatı 141 bin ton olarak gerçekleşmiştir.
- TMO'nun 2022 yılı fındık alım fiyatları; Giresun kalite kabuklu fındık için 53,00 TL/kg, Levant kalite kabuklu fındık için 52,00 TL/kg ve Sivri kalite fındık için ise 51,00 TL/kg olarak açıklanmıştır.

EVALUATION

- According to FAO, Türkiye ranked first in world hazelnut production with 684 thousand tons in 2021.
- According to the 1st Estimation of Crop Production by TURKSTAT for 2023, hazelnut production in Turkey is estimated to decrease by 4.6% compared to the previous year 730 thousand tons.
- According to TURKSTAT, hazelnut export of Türkiye was 141 thousand tons in the season of 2022/2023.
- Hazelnut purchase prices of TMO for 2022; It was announced as 53,00 TL/kg for Giresun quality in-shell hazelnuts, 52,00 TL/kg for Levant quality in-shell hazelnuts and 51,00 TL/kg for Sivri quality hazelnuts.

Hazırlayan / Prepared By: *Türkey BARS*
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tel: +90.312.2875833
e-mail: turkey.bars@tarimorman.gov.tr
<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>
<https://twitter.com/TEPGE1>

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB, FAO, UNComtrade, Karadeniz İhracatçılar Birliği ve Giresun Ticaret Borsası'dır.

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Market

TÜRKİYE

- 2022/23; 572 bin da alanda 320 bin ton üretim
- Üretimin %63,4'ü Aydın, %57,9'u İzmir'de %21,8
- İklim ve ekolojik koşulları nedeni ile Aydın ve İzmir'de üretilen incirin büyük bir kısmı kurutulurken, diğer illerin üretimi taze olarak değerlendirilmektedir.
- 2022/23; 23,5 bin ton yaş incir, 54,7 bin ton kuru incir ihracatı (10 aylık veri)
- TÜİK'in 2023 bitkisel üretim tahminlerine göre 350 bin ton incir üretimi tahmin edilmektedir.

TÜRKİYE

- 2022/23; 320 thousand tons of production in 572 thousand da
- 63.4% of the production is in Aydın and 57.9% in İzmir %21,8.
- Due to the climatic and ecological conditions, most of the figs produced in Aydın and İzmir are dried, while the production of other provinces is consumed fresh.
- 2021/22; 23.5 thousand tons of fresh figs, 54.7 thousand tons of dried figs exports (10 months of data)
- According to the 1st Estimation of Crop Production by TURKSTAT for 2023, fig production is estimated to be 350 thousand tons.

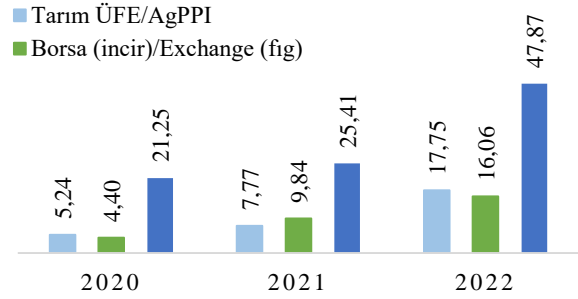
Türkiye incir verileri (1.000 ton) / Türkiye fig datas (1,000 tons)

	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Alan/Area (bin da)	500	503	514	521	537	547
Verim/Yield (kg/Meyve veren ağaç)	31	31	31	31	31	31
Üretim/Production	305	306	306	310	320	320
Yurt içi kullanım/ Domestic use	41	63	86	49		60
İthalat/Imports	3	3	9	3	5	11
İhracat/Exports	262	239	222	257	255	263
Stok değişimi/Stock change (ton)	-711	-195	508	142	1.280	252

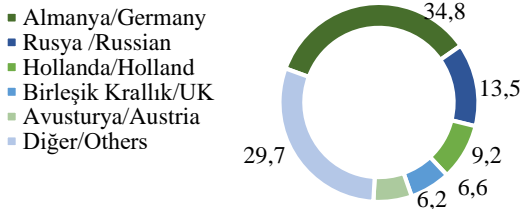
Türkiye incir üretiminde en büyük paya sahip iller
Provinces with the largest share in fig production in Türkiye
(2022, %)

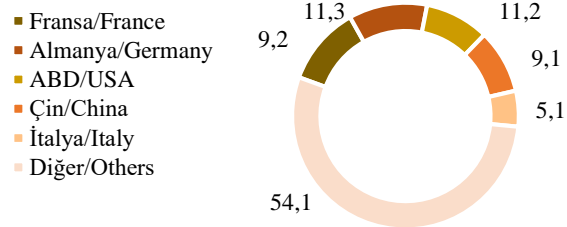
İncir fiyatları (TL/kg)
Fig prices

Türkiye'nin ülkelere göre yaş incir ihracatı 2022/23 (%)
Türkiye's fresh fig export by countries

Türkiye'nin ülkelere kuru incir ihracatı 2022/23 (%)
Türkiye's dried fig import by countries

Dış ticaret verileri 10 aylıktır.

İncir destekleri (seçilmiş) / Fig supports (selected)

	2018	2019	2020	2021	2022
Toprak analizi (TL/da) Soil analysis	0,8	0,8	0,8	0,8	1
Gübre desteği (TL/da) Fertilizer support	4	4	4	8	21
Mazot desteği (TL/da) Fuel support	10	15	15	17	62

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Market

DÜNYA

- 2021 yılında 300 bin ha alanda 1,3 milyon ton üretim.
- İncir üretiminde Türkiye birinci sırada yer alırken, 298 bin ton ile Mısır ikinci sırada, 144 bin ton üretim ile Fas üçüncü sırada yer almaktadır.
- 2022/2023'de 134 bin ton kuru incir üretimi tahmin edilmektedir.
- Kuru incir üretiminin 73 bin tonu (%54) Türkiye, 20 bin tonu (%15) İran, 10 bin tonu (%7) Afganistan tarafından üretildiği tahmin edilmektedir (INC).

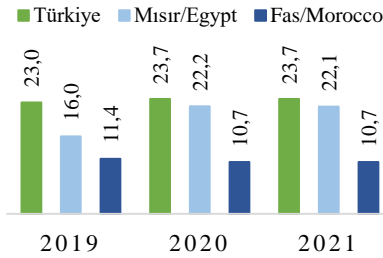
WORLD

- 1.3 million tons of production in 300 thousand hectares areas in 2021.
- While Türkiye ranks first in fig production, Egypt ranks second with 298 thousand tons, and Morocco ranks third with 144 thousand tons of production.
- Production of dried figs is estimated to be 134 thousand tons in 2022/2023
- It is estimated that 73 thousand tons (54%) of dried figs are produced by Turkey, 20 thousand tons (15%) by Iran, and 10 thousand tons (7%) by Afghanistan.

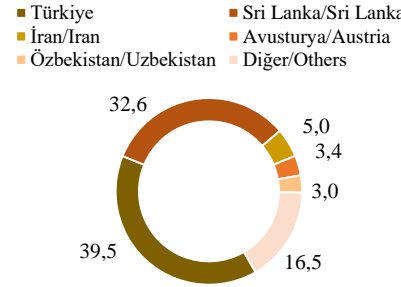
Dünya incir veri tablosu (1.000 ton) / World fig data table (1,000 tons)

	2017	2018	2019	2020	2021
Alan/Area (bin ha)	278	290	287	291	300
Üretim/Production	1.175	1.240	1.325	1.397	1.348
Verim/Yield((kg/ha)	4.229	4.229	4.229	4.229	4.229
İthalat/Imports	149	149	159	182	196
İhracat/Exports	162	161	173	191	194
İhracat fiyatı/Export price (\$/ton)	3.618	3.665	3.584	3.569	4.009

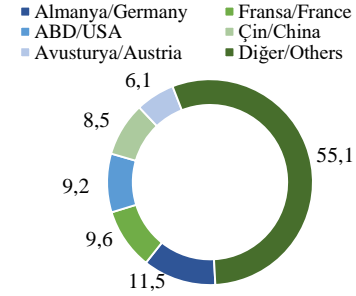
İncir üretiminde önemli ülkeler (%)
Fig production by countries

İncir ihracatında ülkelerin payı
Fig export by countries 2021 (%)

İncir ithalatında ülkelerin payı
Fig import by countries 2021 (%)

GENEL DEĞERLENDİRME

- Türkiye dünya incir üretiminde ilk, üretim alanında ise ikinci sıradadır.
- Yaş ve kuru incirde Türkiye en büyük ihracatçıdır.
- Dünyada 2021 yılında 179 bin ton kuru incir ihracatı gerçekleşti (INC)
- Kuru incirde en önemli ithalatçı ülkeler Almanya, Hindistan ve Fransa'dır (INC)

EVALUATION

- Türkiye ranks first in World production and second in production area.
- Türkiye is the largest exporter of fresh and dried figs.
- 179 thousand tons of dried figs were exported around the world in 2021(INC).
- The main importing countries are Germany, India and France in dried fig (INC)

Hazırlayan / Prepared By: Mine HASDEMİR
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI
Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB, INC, FAO ve ITC'dir.

Tel: +90.312.2875833
e-mail: mine.hasdemir@tarimorman.gov.tr
https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge
https://twitter.com/TEPGEI

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Market

TÜRKİYE

- Türkiye taze ve kuru kayısı üretiminde dünyada ilk sırada
- 2022/23 sezonunda 1,42 milyon dekar alanda, 803 bin ton kayısı üretimi
- Üretimin %37,8'si Malatya'da, %20,5'i Mersin'de
- Kendine yeterlilik 2021/22'de %341,6
- 2022/2023 sezonunda 38,6 bin ton taze kayısı, 69,7 bin ton kuru kayısı ihracatı

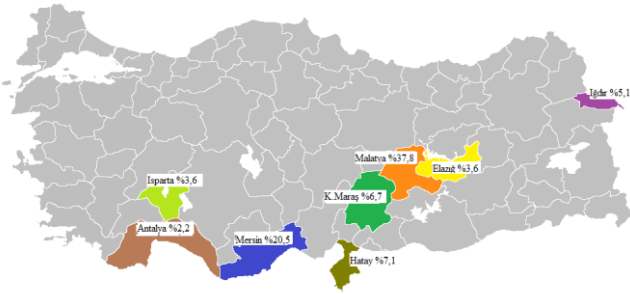
TÜRKİYE

- Türkiye ranks first in world fresh and dried apricots production
- 803 thousand tons of apricot production on area of 1,42 million decarees in 2022/23 season,
- 37,8% of the production in Malatya, 20,5% in Mersin
- Self-sufficiency was 341,6% in 2021/22
- 38.6 thousand tons of fresh apricot export and 69.7 dried apricot exports in 2022/2023 season thousand

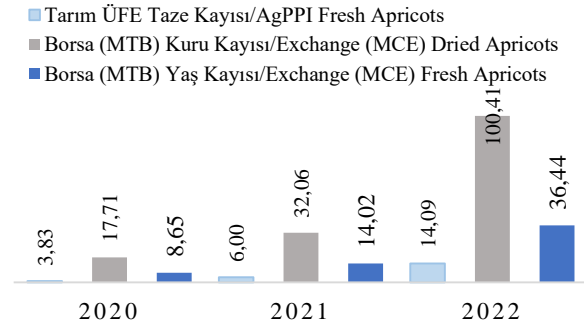
Türkiye kayısı verileri (1.000 ton) / Türkiye apricot datas (1,000 tons)

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Alan/Area (bin da)	1.261	1.268	1.322	1.337	1.349
Verim/Yield (kg/meyve veren ağaç)	62	45	49	47	45
Üretim/Production	1.007	770	864	850	818
Tüketim/Consumption	227	194	194	189	211
Stok değişimi/Stock change	181	-9	86	120	94
İthalat/Imports	4	11	4	13	9
İhracat/Exports	541	546	534	503	469
Kendine yeterlilik/Self sufficiency (%)	391,5	350,4	391,7	397,6	341,6

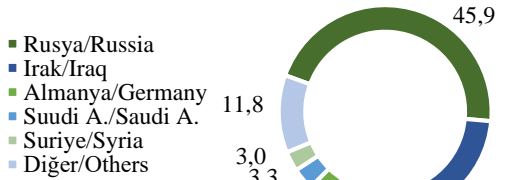
Türkiye kayısı üretiminde en büyük paya sahip iller
Provinces with the largest share in apricot production in Türkiye
(2021, %)

Kayısı fiyatları (TL/kg) Apricot prices

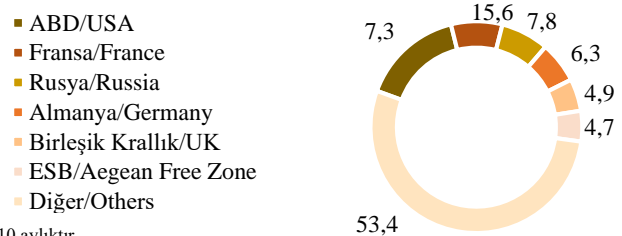

Türkiye'nin ülkelere göre taze kayısı ihracatı
Türkiye's fresh apricot exports by countries
(2022/23, %)

Dış ticaret verileri 10 aylıktır.

Türkiye'nin ülkelere göre kuru kayısı ihracatı
Türkiye's dried apricot exports by countries
(2022/23, %)

Kayısı destekleri (seçilmiş) / Apricot supports (selected)

	2018	2019	2020	2021	2022
Toprak analizi (TL/da) Soil analysis	0,8	0,8	0,8	0,8	1
Gübre desteği (TL/da) Fertilizer support	4	4	4	8	21
Mazot desteği (TL/da) Fuel support	10	15	15	17	62

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Market

DÜNYA

- 2021 yılında 552 bin ha alanda 3,6 milyon ton üretim
- 2021 yılında 165,8 bin ton kuru kayısı üretimi tahmin ediliyor
- Üretimde lider olan Türkiye'yi, Özbekistan ve İran izlemektedir
- 2022 yılında Türkiye kuru kayısı ihracatının %71,5'ini gerçekleştirmektedir
- 2022 yılında Türkiye taze kayısı ihracatında 97 bin ton ile ilk sıradadır
- Taze kayısı ithalatında Rusya, kuru kayısıda ise ABD ilk sıradadır

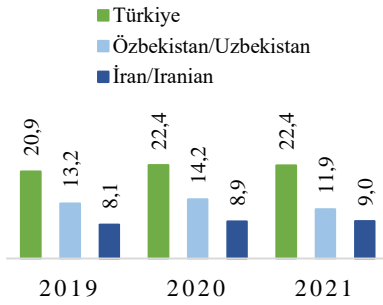
WORLD

- 3.6 million tons of production on 552 thousand ha areas in 2021.
- Dried apricot production is estimated to be 165,8 thousand tons in 2021.
- Türkiye, which is the leader in production, is followed by Uzbekistan and Iran.
- Türkiye has 71.5% of world dried apricot exports in 2022.
- Türkiye ranks first in fresh apricot exports with 97 thousand tons in 2022.
- Russia ranks first in fresh apricot import, and the USA in dried apricots.

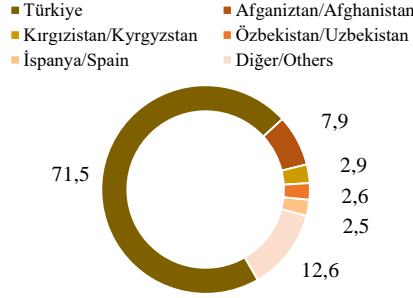
Dünya kayısı veri tablosu (1.000 ton) / World apricot data table (1,000 tons)

	2017	2018	2019	2020	2021
Alan/Area (bin ha)	559	545	557	561	552
Üretim/Production	4.789	3.891	4.052	3.717	3.578
Taze kayısı ihracatı/ Fresh apricot exports	405	418	480	379	327
Taze kayısı ithalatı/ Fresh apricot imports	396	393	416	362	297
Kuru kayısı ihracatı/ Dried apricot exports	144	139	159	157	161
Kuru kayısı ithalatı/ Dried apricot imports	142	144	148	136	145
Kuru kayısı ihracat fiyatı/Dried apricot export price (\$/ton)	2.425	2.412	2.253	2.344	2.903

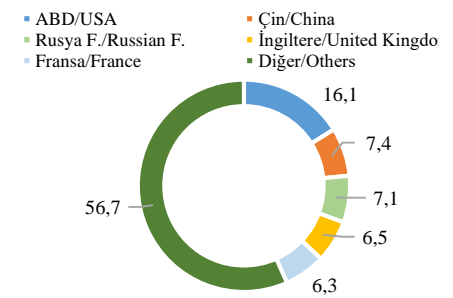
Kayısı üretiminde önemli ülkeler
Apricot production by countries (%)

Kuru kayısı ihracatında ülkelerin payı
Dried apricot export by countries
(2022, %)

Kuru kayısı ithalatında ülkelerin payı
Dried apricot import by countries
(2022, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- Türkiye, dünya kayısı dikim alanı, üretimi ve ihracatında ilk sırada,
- TÜİK Bitkisel Üretim 1. tahminlerine göre 2023 yılında 750 bin ton kayısı ve 19 bin ton zerdali üretimi tahmin edilmektedir.
- Kuru kayısı lisanslı deposu, 2020 itibarıyla faaliyetlerine başlamıştır.
- Kayısı üretiminde yaşanan ilkbahar geç donları üretimde yıllar itibarıyla dalgalanmalara neden olmaktadır.

EVALUATION

- Türkiye ranks first in the world apricot planting area, production and export,
- According to the 1st Estimation of Crop Production by TURKSTAT for 2023, apricot production is estimated to be 750 thousand tons of and wild apricot production 19 thousand tons in 2023.
- Dried apricot licensed warehouse has started its activities by 2020.
- Spring late frosts in apricot production cause fluctuations in production over the years.

Hazırlayan / Prepared By: Mine HASDEMİR
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI
Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB, FAO ve ITC'dir.

Tel: +90.312.2875833
e-mail: mine.hasdemir@tarimormann.gov.tr
<https://arastirma.tarimormann.gov.tr/tepge>
<https://twitter.com/TEPGE1>

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

TÜRKİYE

- 2021'de 228 bin ton kırmızı mercimek üretilmiştir
- TÜİK 2023 1. Bitkisel Üretim Tahminlerine göre 400 bin ton kırmızı mercimek üretimi beklenmektedir
- Kırmızı mercimek üretiminde Ş.Urfa, Diyarbakır ve Batman ilk sıralarda yer almaktadır

TÜRKİYE

- 228 thousand tons of red lentils were produced in 2021
- According to the 1st Estimation of Crop Production by TURKSTAT for 2023, production of red lentil is estimated to be 400 thousand tons.
- Ş.Urfa, Diyarbakır and Batman are at the top in red lentil production.

Türkiye kırmızı mercimek denge tablosu (1.000 ton) / Türkiye red supply and demand (1,000 tons)

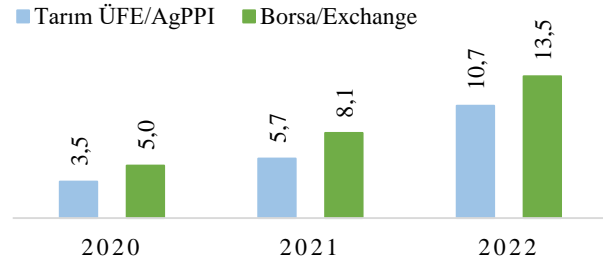
	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Alan/Area (bin ha)	269	243	243	210	260
Verim/Yield (kg/da)	138	128	157	92	133
Üretim/Production	400	310	310	328	228
Tüketim/Consumption	402	364	381	413	344
Stok değişimi/Stock change	0	-124	50	62	-109
İthalat/Imports	288	318	480	468	374
İhracat/Exports	243	341	311	276	315
Kendine yeterlilik/Self sufficiency (%)	89,6	74,9	71,7	71,2	57,0

Türkiye kırmızı mercimek üretiminde büyük paya sahip iller

Provinces with the largest share in Türkiye's red lentils production (2022, %)

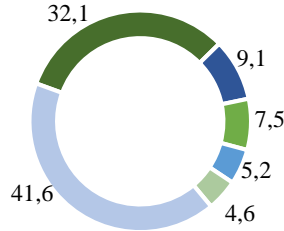

Kırmızı mercimek fiyatları/Red lentils prices (TL/kg)

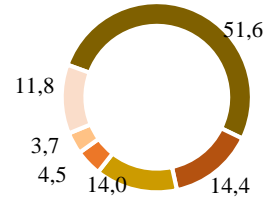
Türkiye'nin ülkelere göre kırmızı mercimek ihracatı (2022/23, %) Türkiye's lentils export by countries

- Irak/Iraq
- İtalya/Italy
- İran/Iranian
- Suriye/Syria
- Cezayir/Algeria
- Diğer/Others

Türkiye'nin ülkelere göre kırmızı mercimek ithalatı (2022/23, %) Türkiye's lentils import by countries

- Rusya /Russian
- Meksika/Mexican
- Kanada/Canada
- Kazakistan/Kazakhstan
- Hindistan/India
- Diğer/others

*Dış ticaret verileri 10 aylıktır.

Kırmızı Mercimek destekleri (seçilmiş)/ R.Lentils supports (selected)

	2018	2019	2020	2021	2022
Toprak analizi (TL/da) Soil analysis	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Gübre desteği (TL/da) Fertilizer support	4	4	4	8	21
Mazot desteği (TL/da) Fuel support	14	22	22	24	75
Fark ödeme desteği (kr/kg) Difference payment support	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

DÜNYA

- 2021 üretim sezonunda yaşanan kuraklık dünya genelinde rekoltenin düşmesine neden oldu.
- 2021'de küresel kırmızı mercimek üretimi bir önceki yıla göre %13,3 azalarak 5,6 milyon ton gerçekleşmiştir.
- En büyük üretici ve ihracatçı ülke Kanada'dır.
- En fazla ithalat Hindistan tarafından yapılmaktadır.

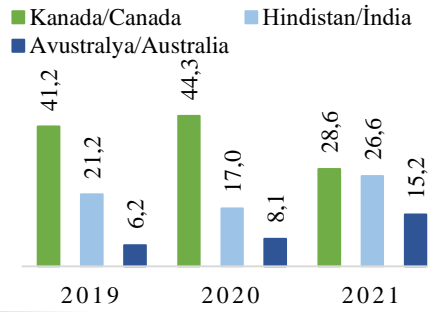
WORLD

- The drought experienced in the 2021 production season caused a decrease in the yield worldwide.
- In 2021, global red lentil production decreased by 13.3% compared to the previous year and amounted to 5.6 million tons.
- The largest producer and exporter country is Canada.
- Most imports are made by India.

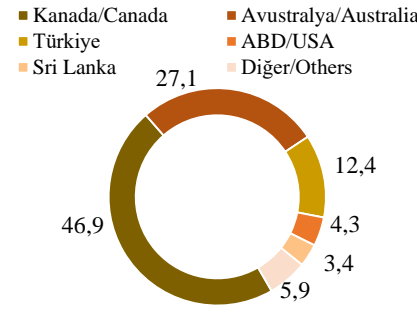
Dünya kırmızı mercimek verileri (1.000 ton) / World red lentil datas (1,000 tons)

	2017	2018	2019	2020	2021
Alan/Area (bin ha)	6.157	5.512	4.863	4.959	5.586
Üretim/Production	7.131	6.580	5.788	6.471	5.610
Verim/yield (ton/ha)	1,16	1,19	1,19	1,30	1,00
İthalat/Import	3.907	3.022	3.852	4.919	3.935
İhracat/Export	3.572	3.157	3.925	5.142	3.848

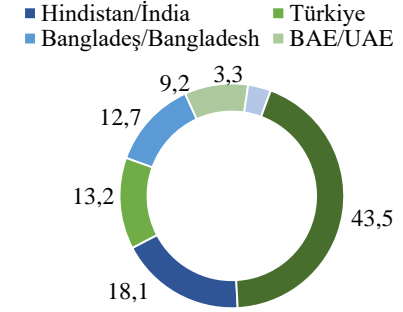
Kırmızı mercimek üretiminde önemli ülkeler (%) Red lentils production by countries

Kırmızı mercimek ihracatında ülkelerin payı (2022, %) Red lentils export by countries

Kırmızı mercimek ithalatında ülkelerin payı (2022, %) Red lentils import by countries

GENEL DEĞERLENDİRME

- Dünya kırmızı mercimek üretiminde ilk sıralarda Kanada ve Hindistan yer almaktadır.
- 2021/22 üretim döneminde Türkiye'de bir önceki yıla göre kırmızı mercimek ithalatı %20,1 oranında azalırken, kırmızı mercimek ihracatı ise %14,1 oranında artmıştır.
- Türkiye 2023 yılı borsa fiyatları ve üretici fiyatlarının ilk 4 ay ortalaması sırasıyla 14,07 TL/kg, 12,12 TL/kg olup fiyatlardaki artış devam etmektedir.
- Dünyadaki fiyat artışları devam etmektedir.
- 2022/23 yılı ilk 10 ay Türkiye dış ticaret verilerine göre; 175 bin ton ihracat, 157 bin ton ithalat gerçekleşmiştir.

EVALUATION

- Canada and India are at the top of world red lentil production.
- In the 2021/22 production period, red lentil imports in Türkiye decreased by 20.1% compared to the previous year, while red lentil exports increased by 14.1%.
- Türkiye 2023 stock market prices and the average producer prices for the first 4 months are 14.07 TL/kg, 12.12 TL/kg, respectively, and the increase in prices continues.
- Price increase continues worldwide.
- According to Türkiye's foreign trade data for the first 10 months of 2022/2023; 175 thousand tons of exports and 157 thousand tons of imports were made.

Hazırlayan / Prepared By: Demet BURUCU
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI
Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, KTB, Trademap, FAO'dur.

Tel: +90.312.2875833
e-mail: demet.burucu@tarimorman.gov.tr
https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge
https://twitter.com/TEPGE1

TÜRKİYE

- 2021/22'de 305 bin ton kuru fasulye üretilmiştir
- Üretimde Niğde, Nevşehir, Bitlis ilk sıralarda
- Kendine yeterlilik 2021/22'de %106,7'ye yükseldi
- TÜİK Bitkisel Üretim 1.Tahminine göre 2023 yılında 270 bin ton üretim bekleniyor

TÜRKİYE

- 305 thousand tons of dry beans were produced in 2021/22
- Niğde, Nevşehir, Bitlis are at the top in production
- Self-sufficiency increased to 106,7% in 2021/2022
- According to the 1st estimation by TURKSTAT for 2023, dry bean production is estimated to be 270 thousand tons in 2023

Türkiye kuru fasulye denge tablosu (1000 ton) / Türkiye dry bean supply and demand (1000 tons)

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Alan/Area (bin ha)	90	85	89	103	108
Verim/Yield (kg/da)	266	259	271	283	278
Üretim/Production	239	220	225	280	305
Tüketim/Consumption	286	302	293	300	283
Stok değişimi/Stock change	-	-69	-52	-23	-43
İthalat/Imports	67	118	28	75	88
İhracat/Exports	17	103	10	74	150
Kendine yeterlilik/self sufficiency (%)	82,7	72,1	76	92	106,7

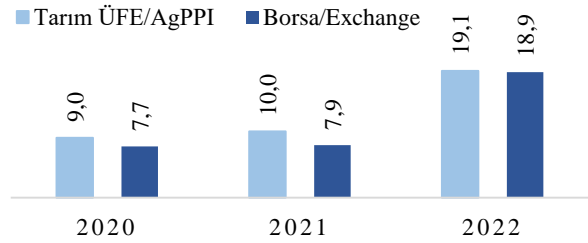
Türkiye k.fasulye üretiminde en büyük paya sahip iller (2022,%)

Provinces with the largest share in Türkiye's dry bean production

Kuru fasulye fiyatları (TL/kg)

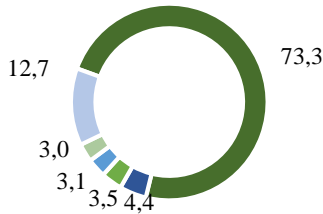
Dry bean prices

Türkiye'nin ülkelere göre k. fasulye ihracatı (2022/23, %)

Türkiye's dry bean export by countries

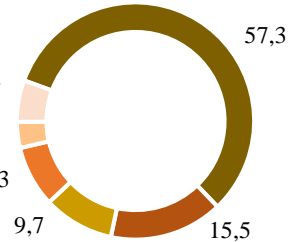
- Irak/Iraq
- Cezayir/Algeria
- Suriye/Syria
- Almanya/Germany
- Lübnan/Lebanon
- Diğer/Others

Türkiye'nin ülkelere göre k.fasulye ithalatı (2022/23, %)

Türkiye's dry bean import by countries

- Mısır/Egypt
- Arjantin/Argentina
- Kırgızistan/Krgyzstan
- Kanada/Canada
- ABD/USA
- Diğer/Others

*Dış ticaret verileri 10 aylıktır.

Kuru fasulye destekleri (seçilmiş) / Dry bean supports (selected)

	2018	2019	2020	2021	2022
Toprak analizi (TL/da) Soil analysis	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Gübre desteği (TL/da) Fertilizer support	4	4	4	8	21
Mazot desteği (TL/da) Fuel support	14	22	22	24	75
Fark ödeme desteği (kr/kg) Difference payment support	05	05	0,5	0,5	0,5

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Market

DÜNYA

- 2021'de küresel kuru fasulye üretimi 27,7 milyon ton olarak gerçekleşti
- Fiyatlardaki artış devam ediyor
- Ekim alanı ve üretimde Hindistan ilk sıradadır
- 2022'de ABD en büyük ihracatçı ve ithalatçı oldu

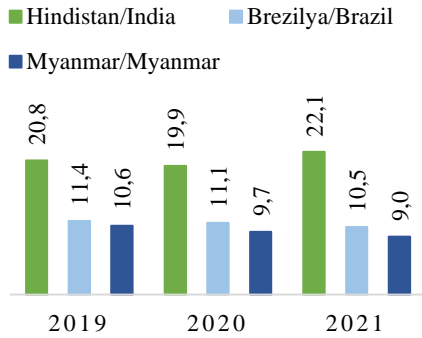
WORLD

- Global dry bean production was 27.7 million tons in 2021
- Increase in prices continues
- India ranks first in production and cultivation area
- the USA became the largest exporter and importer in 2022.

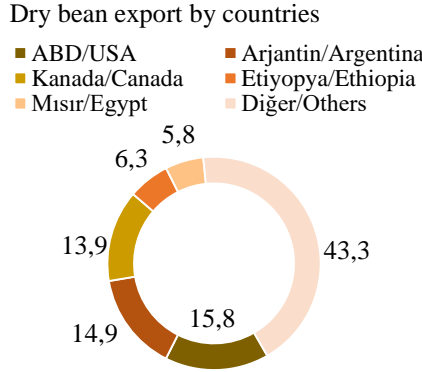
Dünya kuru fasulye verileri (1.000 ton) / World dry bean dates (1,000 tons)

	2017	2018	2019	2020	2021
Alan/Area (bin ha)	37.164	36.303	33.086	34.467	35.921
Üretim/Production	29.170	27.488	25.553	27.413	27.715
İthalat/Import	2.459	2.321	2.188	2.206	2.253
İhracat/Export	2.700	2.540	2.427	2.609	2.539
Fiyat/Price (\$/ton)	1.363	1.432	1.325	1.500	1.636

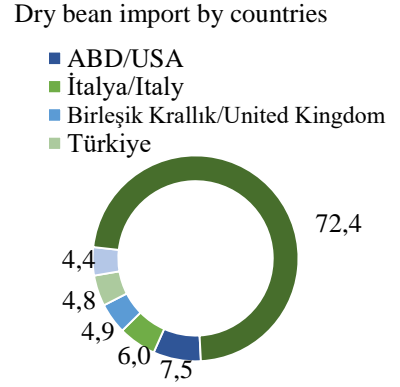
K.fasulye üretiminde önemli ülkeler (%)
Dry bean production by countries

K.fasulye ihracatında ülkelerin payı (2022,%)
Dry bean export by countries

K.fasulye ithalatında ülkelerin payı (2022,%)
Dry bean import by countries

GENEL DEĞERLENDİRME

- 2021/22'de Türkiye kuru fasulye ekim alanları %4,7 ve üretim %9,1 arttı
- 2021/22'de Türkiye'de bir önceki yıla göre hem ithalat hem de ihracatta artış olmuştur.
- Türkiye'de ithalatın %57,3'ü Mısır'dan yapılmıştır.
- Türkiye'de ihracatın %73,3'ü Irak'a yapılmıştır
- Türkiye 2023 yılı borsa fiyatları ve üretici fiyatlarının ilk 4 ay ortalaması sırasıyla 24,17 TL/kg, 30,79 TL/kg olup fiyatlardaki artış devam etmektedir.
- Dünyadaki fiyat artışları devam etmektedir.

EVALUATION

- Dry bean cultivation areas in Türkiye increased by 4,7% and production increased by 9.1% in 2021/22.
- In 2021/22, there was an increase in both imports and exports of Türkiye compared to the previous year.
- 57,3% of Türkiye's imports were made from Egypt
- 73,3% of Türkiye's exports were made to Iraq
- Turkiye 2023 stock market prices and the average producer prices for the first four months are 24.17 TL/kg, 30.79 TL/kg, respectively, and the increase in prices continues.
- Price increase continues worldwide.

Hazırlayan / Prepared By: Demet BURUCU
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI
Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB, Trade Map, FAO ve KTB'dir

Tel: +90.312.2875833
e-mail: demet.burucu@tarimorman.gov.tr
<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>
<https://twitter.com/TEPGE1>

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

TÜRKİYE

- Kuru soğan üretimi artıyor, 2021/22 sezonunda 2,5 milyon ton
- Üretimde ve ekim alanında Ankara, Çorum, Amasya ilk sıralarda
- 2021/22 sezonu kişi başı tüketim 23,1 kg
- Kendine yeterlilik 2021/22'de %114,7'e yükseldi.
- 2023 yılı dört aylık üretici fiyat ortalaması 8,05 TL/kg'dır.

TÜRKİYE

- Dry onion production is increasing, 2.5 million tons in 2021/22.
- Ankara, Çorum, Amasya are at the top in production and cultivation area.
- Consumption per person is 23.1 kg in 2021/22 season
- Self-sufficiency increased to 114.7% in 2021/22
- The first four-month producer price average of 2023 is 8,05 TL/kg

Türkiye kuru soğan verileri (1.000 ton) / Türkiye dry onion supply and demand (1,000 tons)

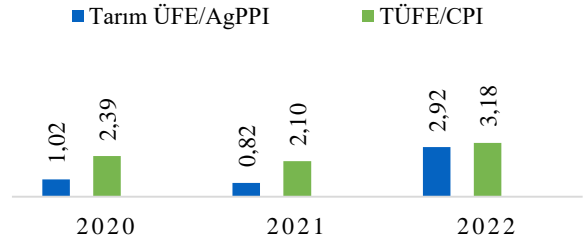
	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Alan/Area (bin da)	577	527	614	685	699
Verim/Yield (kg/da)	3.772	3.663	3.585	3.329	3.577
Üretim/Production	2.176	1.931	2.200	2.280	2.500
Tüketim/Consumption	1.808	1.783	1.746	1.790	1.955
İthalat/Import	0,2	128	0,6	18	26
İhracat/Export	157	78	244	289	333
Kendine yeterlilik/Self sufficiency (%)	108,2	97,4	113,1	114,2	114,7

Türkiye kuru soğan üretiminde en büyük paya sahip iller (2022, %)

Provinces with the largest share in Türkiye's d.onion production

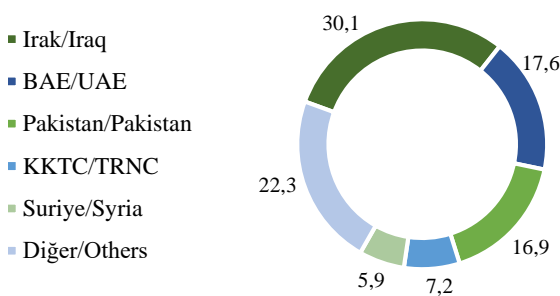

Kuru soğan fiyatları (TL/kg)
Dry onion prices

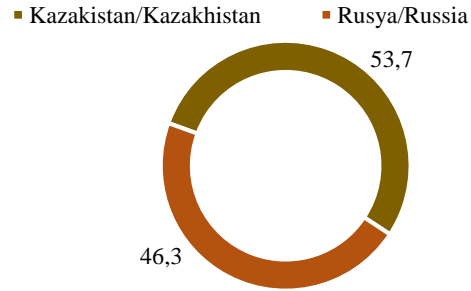
*2022 yılı TÜFE 4 aylıktır.

Türkiye'nin ülkelere göre kuru soğan ihracatı (2022/23, %)
Türkiye's dry onion export by countries

*Dış ticaret verileri 8 aylıktır.

Türkiye'nin ülkelere göre kuru soğan ithalatı (2022/23, %)
Türkiye's dry onion import by countries

Kuru soğan destekleri /Onion supports

	2018	2019	2020	2021	2022
Toprak analizi (TL/da) Soil analysis	0,8	0,8	0,8	0,8	1
Gübre desteği (TL/da) Fertilizer support	4	4	4	8	21
Mazot desteği (TL/da) Fuel support	10	17	17	19	63

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

DÜNYA

- Üretimde artış devam ediyor
- Dünya üretici fiyatları yatay seyir halinde
- Üretimde ve ekim alanında Hindistan lider konumda
- 2022 yılında, Hindistan en büyük ihracatçı iken, ABD en büyük ithalatçı oldu

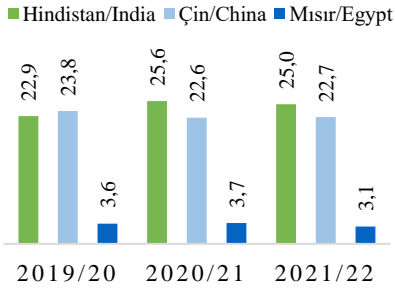
WORLD

- Production continues to increase
- World producer prices are in a horizontal course
- India, the leader in production and place in area
- India was the largest exporter, while the USA was the largest importer in 2022.

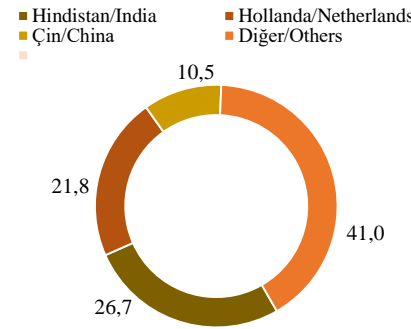
Dünya kuru soğan verileri (1.000 ton) / World dry onion datas (1,000 tons)

	2017	2018	2019	2020	2021
Alan/Area (bin da)	515	516	518	553	578
Verim/Yield (kg/da)	18,8	18,9	19,3	18,9	18,4
Üretim/Production	97.068	97.621	99.807	104.564	106.592
İthalat/Import	7.878	8.342	8.686	8.943	8.680
İhracat/Export	8.203	8.207	9.539	10.003	9.069
Fiyat/Price (\$/ton)	446	466	565	537	543

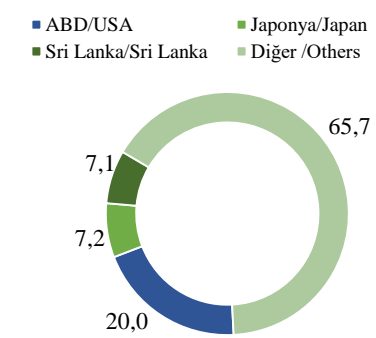
Kuru soğan üretiminde önemli ülkeler
Dry Onion production by countries (%)

Kuru soğan ihracatında ülkelerin payı
Dry onion export by countries (2022, %)

Kuru soğan ithalatında ülkelerin payı
Dry onion import by countries (2022, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- TÜİK Bitkisel Üretim 2023 yılı 1.Tahminine göre kuru soğan üretim miktarı %1,1 oranında artış ile 2,38 milyon ton tahmin edilmektedir.
- Türkiye kuru soğan üretiminde dünya da 5. sırada
- 2022 yılı Mazot – Gübre desteği bir önceki yıla göre %211 arttı.

EVALUATION

- According to Crop Production 1st Estimation by TURKSTAT for 2023, dry onion production is estimated to be 2.38 million tons by o1, 1% increase.
- Türkiye ranks 5th in the world in dry onion production.
- Diesel- fertilizer support in 2022 increased by 211% compared to the previous year.

Hazırlayan / Prepared By: Zehra YEGÜL

Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE

Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB, UN Comtrade ve FAO dur

Tel: +90.312.2875833

e-mail: zehra.yegul@tarimorman.gov.tr

<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepgce>

<https://twitter.com/TEPGE1>

TÜRKİYE

- Limon üretiminde 2021/22 piyasa yılında önceki yıla göre %30 artış
- 2022 yılında 1,3 milyon ton üretim, 554 bin da toplu meyvelik alanı, Mersin ve Adana üretimde önde gelen iller
- TÜİK Bitkisel Üretim 1.tahminine göre 2023 yılında 1,5 milyon ton üretim bekleniyor
- 2021/22 piyasa yılında kendine yeterlilik %176, kişi başına tüketim önceki sezona göre %61'lik artışla 9,4 kg

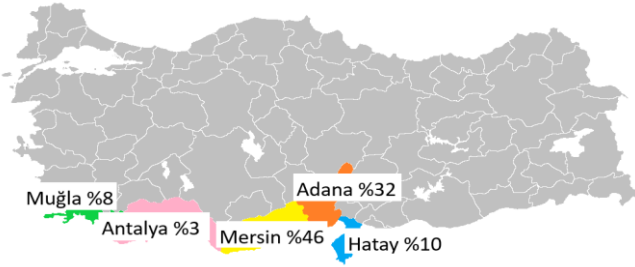
TÜRKİYE

- Compared to the previous year, 30% increase in lemon production in the 2021/22 market year
- In 2022, 1.3 million tons of production, 554 thousand decares of collective orchard area, Mersin and Adana are the leading cities in production
- According to the 1st Crop Production Estimation by TURKSTAT for 2023, lemon production is estimated to be 1.5 million in 2023.
- 176% self-sufficiency in the 2021/22 marketing year, per capita consumption is 9.4 kg by an increase of 61% compared to the previous season

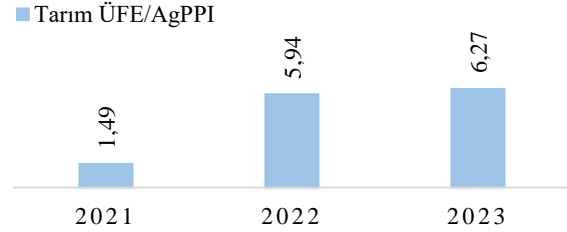
Türkiye limon verileri (1.000 ton) / Türkiye's lemon data (1,000 tons)

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Toplu meyveliklerin alanı Area of collective orchards (1.000 da)	324	359	402	469	522
Verim (kg/meyve veren ağaç) Yield (kg/ fruiting tree)	121	126	97	107	114
Üretim/Production	1.007	1.100	950	1.189	1.550
Tüketim/Consumption	377	497	478	488	797
İthalat/Imports	10	2	3	4	6
İhracat/Exports	590	543	417	642	664
Kendine yeterlilik/Self sufficiency (%)	241,6	200,1	179,8	220,4	176,0

Türkiye limon üretiminde en büyük paya sahip iller
Provinces with the largest share in Türkiye's lemon production (2022, %)

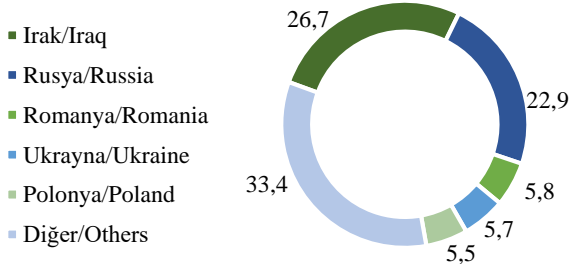

Limon fiyatları (TL/kg)
Lemon prices

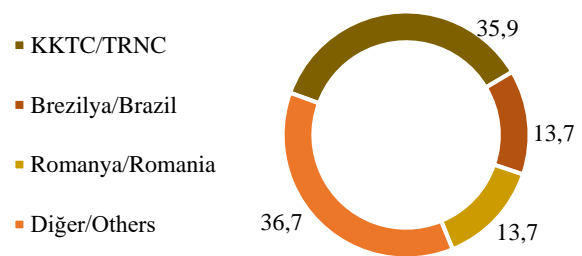

*2023 fiyatı ilk 2 ay ortalamasıdır.

Türkiye'nin ülkelere göre limon ihracatı (2022, %)
Türkiye's lemon export by countries

Türkiye'nin ülkelere göre limon ithalatı (2022, %)
Türkiye's lemon import by countries

Limon destekleri (seçilmiş) / Lemon supports (selected)

	2018	2019	2020	2021	2022
Toprak analizi (TL/da) Soil analysis	0,8	0,8	0,8	0,8	1
Gübre desteği (TL/da) Fertilizer support	4	4	4	8	21
Mazot desteği (TL/da) Fuel support	10	15	15	17	62

DÜNYA

- 2022/23 pazarlama yılında dünya limon üretimi 9,3 milyon tona ulaştı
- 2021'de ihracat fiyatında azalma söz konusu
- Meksika, Arjantin ve AB en önemli üretici ülkeler iken, Türkiye 4. sırada
- 2022/23'de Meksika en büyük ihracatçı iken, ABD en büyük ithalatçı ülke konumunda

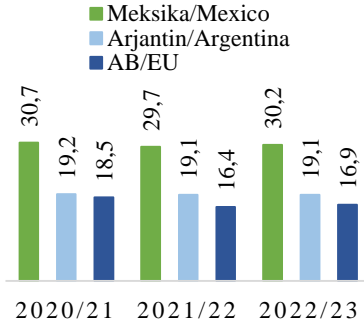
WORLD

- World lemon production increased to 9.3 million tons in 2022/23 marketing year
- There is a decrease in export price in 2021
- While Mexico, Argentina and EU are the main producer countries, Türkiye ranks 4th.
- In 2022/23, Mexico was the largest exporter, while the USA was the largest importer

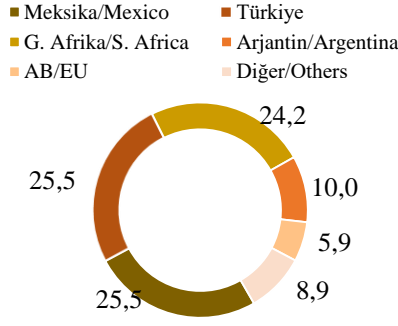
Dünya limon denge tablosu (1.000 ton) / World lemon supply and demand (1,000 tons)

	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Üretim/Production	9.033	8.806	9.361	9.934	9.270
Tüketim/Consumption	6.297	6.309	6.681	7.148	6.898
İthalat/Imports	2.175	2.231	2.324	2.358	2.300
İhracat/Exports	2.302	2.293	2.518	2.494	2.355
İhracat fiyatı/Export price (\$/ton)	1.031	1.016	-	971	-

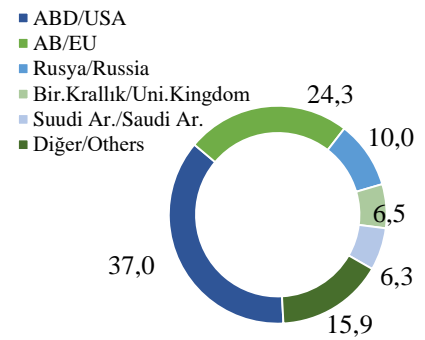
Limon üretiminde önemli ülkeler
Lemon production by countries
(%)

Limon ihracatında ülkelerin payı
Lemon export by countries (2022/23, %)

Limon ithalatında ülkelerin payı
Lemon import by countries (2022/23, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- Dünyada 2022/23 pazarlama yılında 100 milyon ton olan turunçgil üretiminin %9'unu limon oluşturdu.
- Hindistan, Meksika ve Çin limon alanları açısından önemli ülkeler
- Türkiye'nin 2022 yılında limon ihraç ettiği en önemli ülkeler Irak, Rusya ve Romanya
- 2022 yılında Türkiye limon ithalatının büyük bir bölümü KKTC, Brezilya ve Romanya'dan sağlandı.
- Türkiye'de 2023 yılının ilk 4 ayında 242.762 ton ihracat, 2.022 ton ithalat gerçekleşti.

EVALUATION

- Lemons accounted for 9% of the 100 million tons of citrus production in the world in 2022/23 marketing year.
- India, Mexico and China are main countries in terms of lemon areas
- The main countries to which Türkiye exports lemons in 2022 are Iraq, Russia and Romania
- In 2022, a large part of Türkiye's lemon import was supplied from TRNC, Brazil and Romania.
- In the first 4 months of 2023, 242.762 tons of exports and 2.022 tons of imports were done in Türkiye.

Hazırlayan / Prepared By: Eda AYGÖREN
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB ve USDA'dır.

Tel: +90.312.2875833
e-mail: eda.aygoren@tarimorman.gov.tr
<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>
<https://twitter.com/TEPGEI>

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

TÜRKİYE

- 2022/23'de Türkiye mısır üretimi 8,5 milyon ton ile yeni rekor seviyesine ulaştı
- Maliyetlerin etkisiyle fiyatların hızlı artışı devam ediyor
- Üretimde Konya, Şanlıurfa, Adana ilk sıralarda
- Kendine yeterlilik 2021/22'de %76,6'ya yükseldi
- Yem sanayi mısırın %83'ünü kullanıyor
- 2022'de 112 TL/da tarımsal destek verildi

TÜRKİYE

- In 2022/23, Türkiye's corn production has reached a new record level of 8.5 million tons
- Rapid increase in prices continues with the effect of costs
- Konya, Şanlıurfa, Adana are at the top in production
- Self-sufficiency increased to 76.6% in 2021/22
- Feed industry uses 83% of corn
- 112 TL/da of agricultural support provided in 2021

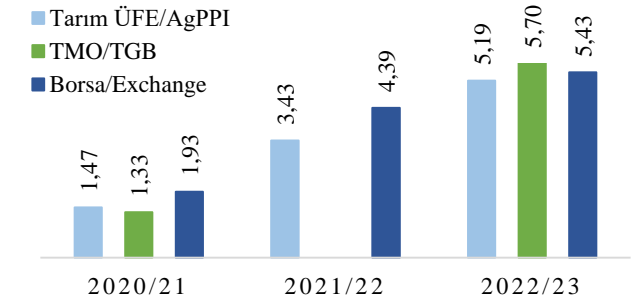
Türkiye mısır denge tablosu (1.000 ton) / Türkiye's corn supply and demand (1,000 tons)

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Alan/Area (bin da)	6.391	5.919	6.388	6.916	7.582
Verim/Yield (kg/da)	923	963	939	940	890
Üretim/Production	5.900	5.700	6.000	6.500	6.750
Tüketim/Consumption	7.804	7.866	7.706	7.430	8.552
Yemlik/For feed	6.380	6.451	6.376	5.990	7.100
Stok değişimi/Stock change	1	-151	114	-327	286
İthalat/Imports	2.752	3.682	2.720	1.814	3.561
İhracat/Exports	670	1.496	720	1.017	1.270
Kendine yeterlilik/Self sufficiency (%)	73,3	70,3	75,5	84,9	76,6

Türkiye mısır üretiminde en büyük paya sahip iller
Provinces with the largest share in Türkiye's corn production
(2022, %)

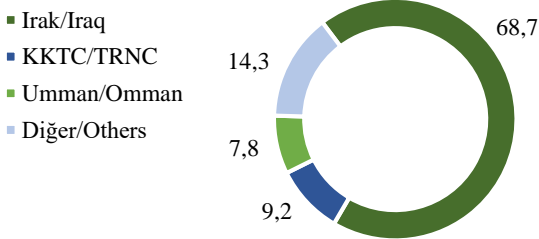

Mısır fiyatları (TL/kg)
Corn prices

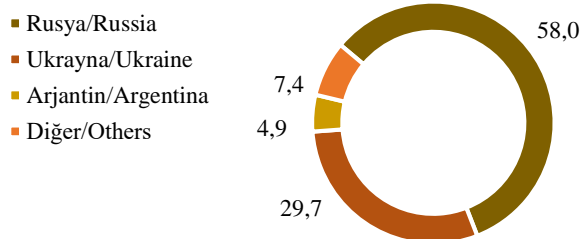
2022/2023 pazarlama yılı verisi Mayıs ayı itibarıyladır

Türkiye'nin ülkelere göre mısır ihracatı (2022/23, %)
Türkiye's corn export by countries

Eylül 2022 - Nisan 2023

Türkiye'nin ülkelere göre mısır ithalatı (2022/23, %)
Türkiye's corn import by countries

Eylül 2022 - Nisan 2023

Mısır destekleri (seçilmiş) / Corn supports (selected)

	2018	2019	2020	2021	2022
Toprak analizi (TL/da) / Soil analysis	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Gübre desteği (TL/da) / Fertilizer support	4	4	8	8	21
Mazot desteği (TL/da) / Fuel support	19	25	25	27	62
Fark ödeme desteği (kr/kg) / Difference payment support	3	3	3	3	3

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

DÜNYA / ÖZET

- Küresel mısır üretimi 2022/23'de 1,15 milyar ton üretimde ABD, ekim alanında Çin ilk sırada
- Yüksek fiyat seviyesi devam ediyor
- IGC GOI mısır endeksi son 1 yılda %27 azaldı
- Haziran 2023'de Brezilya en büyük ihracatçı iken, Çin en büyük ithalatçı oldu

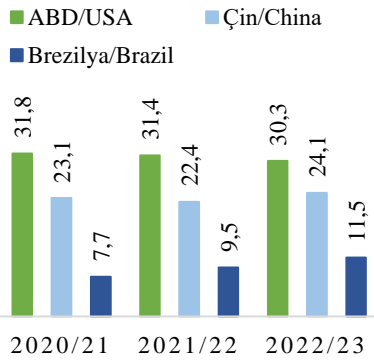
WORLD / ABSTRACT

- Global corn production is 1.15 billion tons in 2022/23
- USA in production, China at the top in cultivation area
- High price level continues
- IGC GOI corn index decreased by 27% in the last 1 year
- In June 2023, Brazil is the largest exporter, while China has become the largest importer

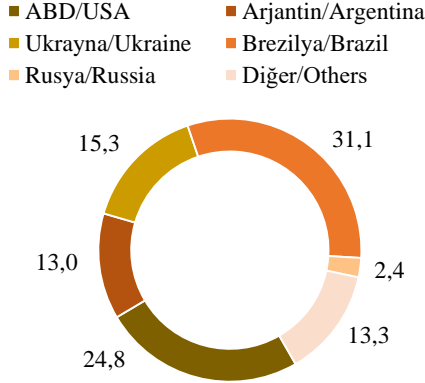
Dünya mısır denge tablosu (1.000 ton) / World corn supply and demand (1,000 tons)

	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Alan/Area (bin ha)	192.628	194.350	198.946	207.287	201.190
Verim/Yield (ton/ha)	5,86	5,78	5,68	5,88	5,72
Üretim/Production	1.128.578	1.123.118	1.128.943	1.218.704	1.150.730
Tüketim/Consumption	1.131.350	1.133.699	1.145.520	1.179.848	1.161.514
Yılsonu stokları/Ending stock	322.766	307.488	293.065	309.879	297.552
İthalat/Imports	166.479	167.689	184.858	184.489	175.031
İhracat/Exports	182.578	172.386	182.704	206.531	176.574
Fiyat/Price (\$/ton)	172,0	168,0	248,5	292,3	290,4

Mısır üretiminde önemli ülkeler
Corn production by countries
(%)

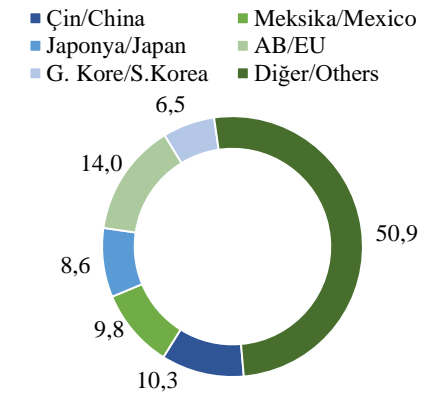

Mısır ihracatında önemli ülkeler
Corn export by countries
(2022/23, %)

Eylül 2022 - Mayıs 2023

Mısır ithalatında önemli ülkeler
Corn import by countries
(2022/23, %)

Eylül 2022 - Mayıs 2023

GENEL DEĞERLENDİRME

- Yurtiçi piyasada mısır fiyatı 15/06/2023'de 6.038 TL/ton
- Gümrük vergisi 1 Mayıs 2023'de %130'a yükseldi
- 2023/24 küresel mısır üretim tahmini 1.223 milyon ton
- 15/06/2023 itibarıyla Chicago Ticaret Borsası'nda Eylül 2023 mısır kotasyonu yaklaşık 220 \$/ton
- Karadeniz Tahıl Girişimi Anlaşması sona erdi ve durumu halen belirsiz

EVALUATION

- Corn price in the domestic market is 6,038 TL/ton on 15/06/2023
- Customs duty increased to 130% on 1 May 2023
- 2023/24 global corn production forecast 1,223 million tons
- By 15/06/2023, September 2023 corn quotation in CBOT is approximately \$220/ton
- Black Sea Grain Initiative Agreement has ended and its status is still unclear

Hazırlayan / Prepared By: Dr. Kemalettin TAŞDAN
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tel: +90.312.2875833
e-mail: kemalettin.tasdan@tarimorman.gov.tr
<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>
<https://twitter.com/TEPGEI>

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB, TMO, FAO ve USDA'dır.

TÜRKİYE

- Nohut dünyada en çok üretilen ikinci baklagil türü iken Türkiye’de en çok üretilen birinci baklagil türüdür.
- 2022 yılında üretimde Ankara, Yozgat, Kırşehir ilk sıralarda yer almıştır.
- Kendine yeterlilik 2021/22’de bir önceki yıla oranla %21,5 azaltmıştır.
- TÜİK Bitkisel Üretim 1.Tahminlerine göre 2023 yılında 580 bin ton nohut üretimi beklenmektedir.

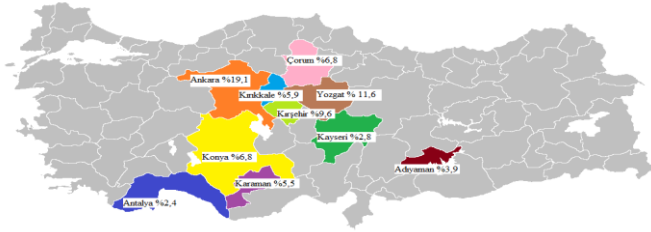
TÜRKİYE

- While chickpea is the second most produced legume in the world, it is the first most produced legume in Türkiye.
- In 2020, Ankara, Yozgat and Kırşehir are at the top in chickpea production.
- Self-sufficiency decreased by 21.5% in 2021/22 compared to the previous year.
- According to the 1st Estimation of Crop Production by TURKSTAT for 2023, chickpea production is estimated to be 580 thousand tons in 2023.

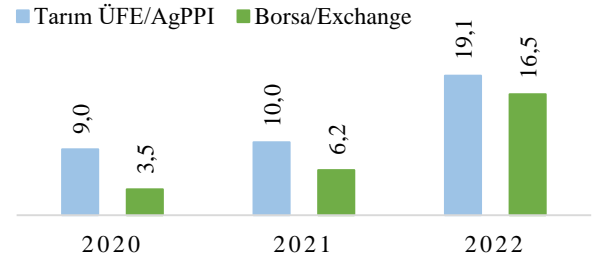
Türkiye nohut denge tablosu (1.000 ton) / Turkey chickpeas supply and demand (1,000 tons)

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Alan/area (bin ha)	395	514	521	512	488
Verim/yield (kg/da)	120	123	122	123	99
Üretim/production	470	630	630	630	475
Tüketim/consumption	469	465	408	429	408
Stok değişimi/stock change	-	-70	12	-84	-63
İthalat/import	122	77	21	71	149
İhracat/export	56	224	143	268	194
Kendine yeterlilik/self sufficiency (%)	87,5	114,0	127,5	122,3	96,0

Türkiye nohut üretiminde en büyük paya sahip iller (2022, %) Provinces with the largest share in Türkiye's chickpeas production

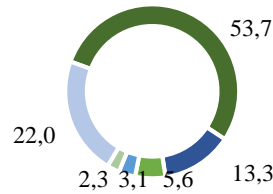

Nohut fiyatları/ Chickpeas prices (TL/kg)

Türkiye'nin ülkelere göre nohut ihracatı (2022/23, %) Türkiye's chickpeas export by countries

- Irak/Iraq
- Sudan/Sudan
- Mısır/Egypt
- Almanya/Germany
- Cezayir/Algeria
- Diğer/Others

Türkiye'nin ülkelere göre nohut ithalatı (2022/23, %) Türkiye's chickpeas import by countries

- Kanada/Canada
- Kazakistan/Kazakhstan
- Avustralya/Australia
- Rusya/Russian
- Suriye/Syria
- Diğer/others

*Dış ticaret verileri 10 aylıktır.

Nohut destekleri(seçilmiş) / Chickpeas supports (selected)

	2018	2019	2020	2021	2022
Toprak analizi (TL/da) Soil analysis	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Gübre desteği (TL/da) Fertilizer support	4	4	4	8	21
Mazot desteği (TL/da) Fuel support	14	22	22	24	75
Fark ödeme desteği (kr/kg) Difference payment support	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

DÜNYA

- Nohut üretimi 2021 yılında 15,9 milyon tondur.
- Türkiye, yıllara göre değişmekle birlikte 2021 yılı dünya nohut üretiminde % 2-3'lük bir paya sahiptir.
- Türkiye dünyada 475 bin tonluk üretim ile dördüncü sırada yer almaktadır.
- Avustralya 2022 yılında en büyük ihracatçı iken, Pakistan en büyük ithalatçı olmuştur.

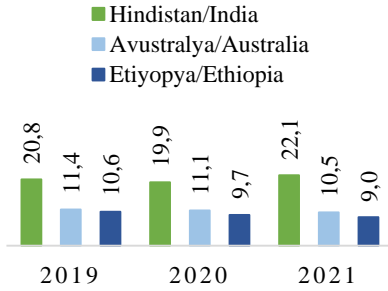
WORLD

- Chickpea production is 15,9 million tons in 2021.
- Turkey has a share of 2-3% world chickpea production in 2021, although it changes according to years.
- Turkey ranks fourth in the world with a production of 475 thousand tons.
- Australia was the largest exporter in 2022, while Pakistan was the largest importer.

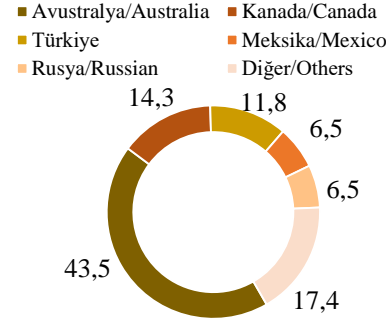
Dünya nohut verileri (1.000 ton) / World chickpeas dates (1,000 tons)

	2017	2018	2019	2020	2021
Alan/Area (bin ha)	14.567	16.189	13.840	13.562	15.004
Üretim/Production	15.152	16.940	14.219	15.065	15.872
Verim/yield (ton/ha)	1,04	1,05	1,03	1,01	1,06
İthalat/Import	3.372	2.087	2.144	1.952	1.875
İhracat/Export	3.171	2.001	2.281	2.045	2.449

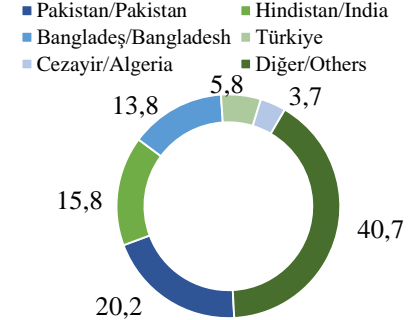
Nohut üretiminde önemli ülkeler (%)
Chickpeas production by countries

Nohut ihracatında ülkelerin payı
Chickpeas export by countries (2022, %)

Nohut ithalatında ülkelerin payı
Chickpeas import by countries (2022, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- Türkiye'de 2021 yılında 475 bin ton olan nohut üretimi 2022 yılında %22,10 artarak 580 bin ton olarak gerçekleşmiştir.
- Türkiye 2018 yılından itibaren her yıl artan oranda nohutta net ihracatçı olup, 2022/23 sezonunda da aynı potansiyelini koruyacağı düşünülmektedir.
- Türkiye 2023 yılı borsa fiyatları ve üretici fiyatlarının ilk 4 ay ortalaması sırasıyla 21,28 TL/kg, 23,10 TL/kg olup fiyatlardaki artış devam etmektedir.
- Dünyadaki fiyat artışları devam etmektedir.
- Üretimde ve tüketimde Hindistan ilk sırada yer almaktadır.

EVALUATION

- Chickpea production, which was 475 thousand tons in 2021, increased by 22.10% in 2022 and became 580 thousand tons.
- Türkiye has been an increasing net exporter of chickpeas every year since 2018, and it is thought that it will maintain the same potential in the 2022/23 season.
- Türkiye 2023 stock market prices and the average producer prices for the first 4 months are 21.28 TL/kg, 23.10 TL/kg, respectively, and the increase in prices continues.
- Price increase continues worldwide.
- India ranks first in production and consumption.

Hazırlayan / Prepared By: Demet BURUCU
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tel: +90.312.2875833
e-mail: demet.burucu@tarimorman.gov.tr
https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge
https://twitter.com/TEPGE1

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB, Trade Map, FAO ve KTB'dir.

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Market

TÜRKİYE

- 2022/23'de verim ve ekim alanlarındaki artış ile 573 bin ha alanda 1 milyon ton pamuk üretilerek rekor seviyeye ulaşıldı
- 41 Renk Ege Pamuğu'nun fiyatı 2022'de bir önceki yıla göre %113 arttı, 2023'de fiyatlar azalma eğiliminde
- TÜİK'in Bitkisel Üretim 1. Tahmini'ne göre 2023 yılında %7,2 azalma ile 2,55 milyon ton kütlü pamuk üretilecek
- 2022/23'ün ilk 9 ayında 143 bin ton ihracat, 652 bin ton ithalat yapıldı

TÜRKİYE

- With the increase in cultivation areas in 2022/23, 1 million tons of cotton was produced on an area of 573 thousand hectares, reaching a record level
- The price of 41 Color Aegean Cotton increased by 113% in 2022 compared to the previous year, prices tend to decrease in 2023,
- According to the 1st Estimation of Crop Production by TURKSTAT for 2023, 2.55 million tons of unseed cotton will be produced in 2023 by a decrease of 7.2%
- In the first 9 months of 2022/23, 143 thousand tons of exports and 652 thousand tons of imports were made

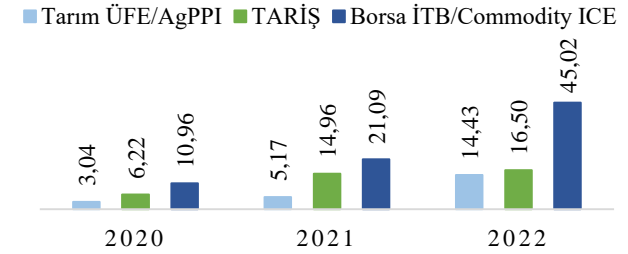
Türkiye pamuk arz ve kullanımı (1.000 ton) / Türkiye cotton supply and use (1,000 tons)

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Alan/Area (bin ha)	502	519	478	359	480
Verim/Yield (kg/ha)	1.760	1.880	1.700	1.830	1.827
Üretim/Production	882	977	814	656	833
Tüketim/Consumption	1.570	1.680	1.473	1.763	1.858
Bitiş Stokları/Ending stocks	984	911	1.171	1.216	1.271
İthalat/Imports	956	785	1.017	1.279	1.203
İhracat/Exports	106	155	98	127	123

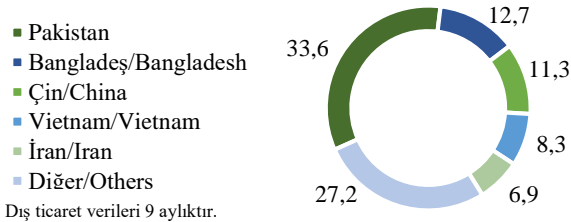
Türkiye pamuk üretiminde en büyük paya sahip iller
Provinces with the largest share in Türkiye's cotton production
(2022, %)

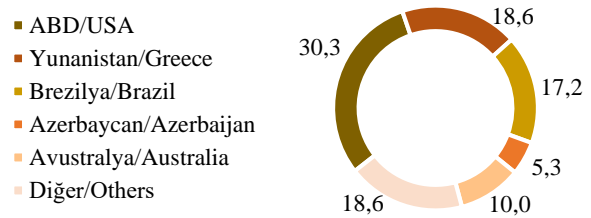
Pamuk fiyatları (TL/kg)
Cotton prices

Türkiye'nin ülkelere göre pamuk ihracatı (2022/23, %)
Türkiye's cotton export by countries

Türkiye'nin ülkelere göre pamuk ithalatı (2022/23, %)
Türkiye's cotton import by countries

Pamuk destekleri (seçilmiş) / Cotton supports (selected)

	2018	2019	2020	2021	2022
Toprak analizi (TL/da) Soil analysis	0,80	0,80	0,80	0,80	1,00
Gübre desteği (TL/da) Fertilizer support	4	4	8	8	21
Mazot desteği (TL/da) Fuel support	40	62	62	68	250
Fark ödeme desteği (TL/kg) Difference payment support	0,8	0,8	1,1	1,1	1,1

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Market

DÜNYA

- 2022/23 tahminlerine göre pamuk ekim alanı, verim ve tüketimi azaldı
- Üretimdeki azalmanın en büyük nedeni ABD’de ekim alanlarının, Pakistan’da ise verimin azalması
- Dünyada tüketilen pamuğun %32’sini Çin, %21’ini Hindistan kullanıyor
- 2021/22 sezonunda hızlı bir şekilde artarak yükselen pamuk fiyatları 2022/23 sezonunda düşüşe geçti

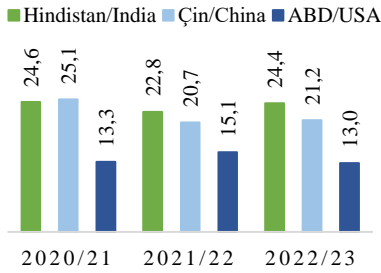
WORLD

- According to 2022/23 forecasts, cotton cultivation area, yield and consumption have decreased
- The main reason for the decrease in production is the decrease in the cultivation areas of the USA and the yield of Pakistan
- China has a share 32% and India 21% of cotton consumption in the world
- Cotton prices, which increased rapidly in the 2021/22 season, have decreased in the 2022/23 season

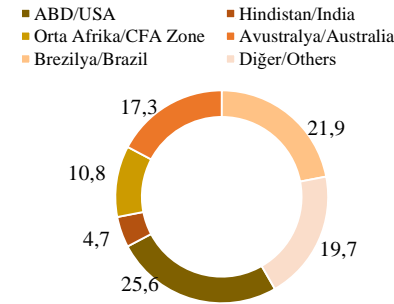
Dünya pamuk arz ve kullanımı (1.000 ton) / World cotton supply and use (1,000 tons)

	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Alan/Area (bin ha)	33.041	34.493	31.482	32.718	32.504
Verim/Yield (kg/ha)	786	761	762	770	755
Üretim/Production	25.980	26.260	23.990	25.180	24.550
Tüketim/Consumption	26.010	23.050	25.690	25.810	23.800
Yılsonu stokları/Ending stocks	19.340	22.120	20.190	19.420	20.180
İthalat/Imports	9.220	8.780	10.630	9.600	8.980
İhracat/Exports	9.280	9.210	10.830	9.730	8.980

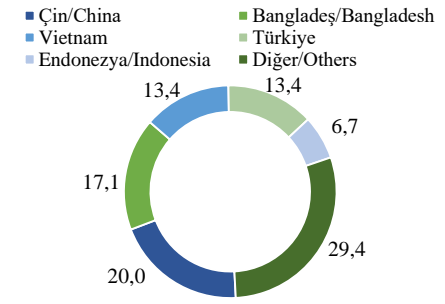
Pamuk üretiminde önemli ülkeler
Cotton production by countries
(%)

Pamuk ihracatında ülkelerin payı
Cotton export by countries
(2022/23, %)

Pamuk ithalatında ülkelerin payı
Cotton import by countries
(2022/23, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- Pamuk fiyatlarındaki düşüş ve küresel ekonomideki belirsizlikler 2023/24’de pamuk ekim alanlarını kısıtlayabilir
- 2022/23 sezonu tahmininde küresel üretim tüketimi geride bırakacak, artan enflasyon ve enerji maliyetlerine tepki olarak tüketim azalacak
- Türkiye’de 2021/22’de %75 olan stok/kullanım oranı, 2022/23’de tahmini %85

EVALUATION

- Declining cotton prices and uncertainties in the global economy may limit cotton cultivation areas in 2023/24
- In the forecast for the 2022/23 season, global production will surpass consumption and consumption will decrease in response to rising inflation and energy costs.
- Stock/usage ratio in Türkiye, which was 75% in 2021/22, estimated 85% in 2022/23

Hazırlayan / Prepared By: Dr. Tijen ÖZÜDOĞRU
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB, İTB, ICAC’dır.

Tel: +90.312.2875833
e-mail: tijen.ozudogru@tarimorman.gov.tr
<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>
<https://twitter.com/TEPGE1>

TÜRKİYE

- TÜİK Bitkisel üretim 1. tahminine göre 2023 yılında patates üretiminin bir önceki yıla göre %5,8 oranında artarak 5,5 milyon ton olması beklenmektedir.
- Fiyatlarında en çok dalgalanma gösteren ürünlerden biridir.
- 2023 yılı patates üretici fiyatı dört aylık ortalaması 5,94 TL/kg 'dır.
- Ekim alanında ve üretimde Niğde ilk sıradadır.
- Patates siğili hastalığı patates tarımını etkileyen en önemli faktörlerden biridir.

TÜRKİYE

- According to the 1st Estimation of Crop Production by TURKSTAT for 2023, it is estimated that potato production will increase by 5.8% in 2023 compared to the previous year and be 5.5 million tons.
- It is one of the products with the most fluctuations in prices
- Potato producer price in four months on average is 5.94 TL/kg in 2023.
- Niğde ranks first in cultivation area and production.
- Synchytrium endobioticum is one of the most important factors affecting potatoes farming.

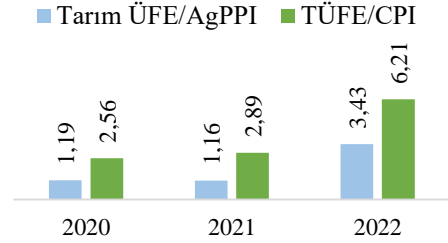
Türkiye patates verileri (1.000 ton) / Türkiye potatoes data (1,000 tons)

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Alan/Area (bin da)	143	136	141	148	139
Verim/Yield (kg/da)	3.360	3.348	3.358	3.514	3.739
Üretim/Production	4.801	4.550	4.980	5.200	5.100
Tüketim/Consumption	4.064	3.860	4.210	4.287	4.234
İthalat/Imports	92	184	97	83	111
İhracat/Exports	254	327	289	394	401
Kendine Yeterlilik/Self Sufficiency (%)	104	103	104	107	106

Türkiye patates üretiminde en büyük paya sahip iller
Provinces with the largest share in Türkiye's potatoes production
(2022, %)

Potates fiyatları (TL/kg)
Potatoes prices

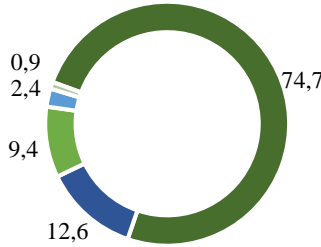

*2022, TÜFE'de 4 aylık ortalama alınmıştır

Türkiye'nin ülkelere göre patates ihracatı (2022/23, %)

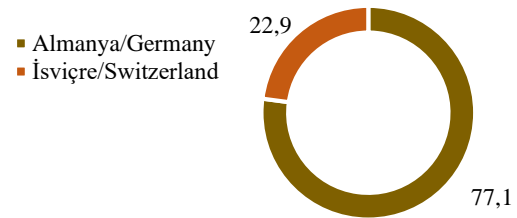
Türkiye's potatoes export by countries

- Irak/Iraq
- Suriye/Syria
- Azerbaycan/Azerbaijan
- BAE
- Diğer/Others

Türkiye'nin ülkelere göre patates ithalatı (2022/23, %)

Türkiye's potatoes import by countries

*Dış Ticaret verileri 10 aylıktır/Foreign trade is 10 months of data

Patates destekleri (seçilmiş) Potatoes supports (selected)

	2018	2019	2020	2021	2022
Toprak analizi (TL/da) Soil analysis	0,8	0,8	0,8	0,8	1,0
Gübre desteği (TL/da) Fertilizer support	4	0,8	0,8	8	21
Mazot desteği (TL/da) Fuel support	19	27	27	30	125
Sertifikalı tohum desteği (TL/da) Certified seed support	80	80	100	100	200

DÜNYA

- 2021 yılında 18,1 milyon hektar alanda, 376 milyon ton patates üretilmiştir.
- Dünya patates ekim alanlarının %31,9'u Çin'de, %12,4'ü Hindistan'da, %7,1'i de Ukrayna'da
- 2021 yılı dünya patates üretici fiyat ortalaması 483,4 USD/ton'dur.
- Dünyada patates ticareti en fazla Avrupa Birliği ülkeleri arasında yapılmaktadır.

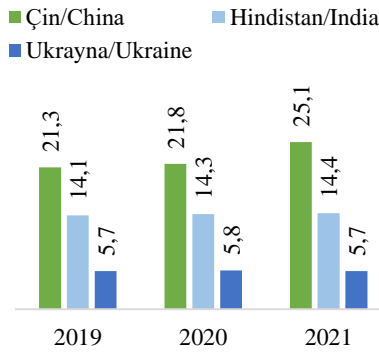
WORLD

- In 2021, 376 million tons of potatoes were produced on 18,1 million hectares of land.
- 31.9% of the world's potato cultivation areas are in China, 12.4% in India and 7.1% in Ukraine.
- The world producer price of potato on average for 2021 is 483.4 USD/ton.
- European Union countries has the largest share of potatoes trade in the world

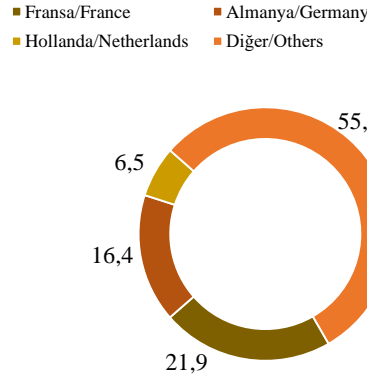
Dünya patates verileri (1.000 ton)/World potatoes datas (1,000 tons)

	2017	2018	2019	2020	2021
Alan/Area (bin ha)	17.436	17.194	16.476	16.495	18.133
Verim/Yield (ton/ha)	21,23	21,27	21,54	21,77	20,74
Üretim/Production	370.114	365.666	354.812	359.071	376.120
İthalat/Imports	12.471	13.059	13.675	13.635	13.804
İhracat/Exports	11.754	11.761	12.311	11.653	12.534
Fiyat/ Price (\$/ton)	418	423	457	444	483

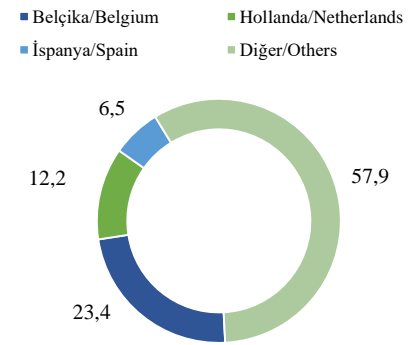
Patates üretiminde önemli ülkeler
Potatoes production by countries
(%)

Patates ihracatında ülkelerin payı
Potatoes export by countries
(2022, %)

Patates ithalatında ülkelerin payı
Potatoes import by countries
(2022, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- Türkiye'nin patates üretiminde göstermiş olduğu büyük ilerlemeye rağmen, dünya patates ticaretinde yeterli pay sahibi olduğu söylenemez.
- Türkiye 2021 yılı dünya patates üretiminin %1,4'ünü karşılamaktadır.
- 2022 yılında 146 TL/da mazot-gübre desteği verilmiştir.
- Dünyada ihracatta Fransa ithalatta Belçika birinci sırada

EVALUATION

- Despite the great progress of Türkiye in potatoes production, it cannot be said that it has a sufficient share in the world potato trade.
- Türkiye provided %1.4 of world potato production in 2021.
- In 2022, 146 TL/da of fuel-fertilizer support was provided.
- France ranks first in the world in exports and Belgium in imports.

Hazırlayan / Prepared By: Zehra YEGÜL

Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB, FAO ve UN Comtrade' dir..

Tel: +90.312.2875833

e-mail: zehra.yegul@tarimorman.gov.tr

<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>

<https://twitter.com/TEPGE1>

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

TÜRKİYE

- Portakal üretiminde 2021/22 piyasa yılında %31 artış
- 2022 yılında 1,3 milyon ton üretim, 495 bin da toplu meyvelik alanı, üretimde Antalya, Adana, Muğla ve Hatay önde gelen iller
- TÜİK Bitkisel Üretim 1.tahminine göre 2023 yılında 1,6 milyon ton üretim bekleniyor
- 2021/22 pazarlama yılında kendine yeterlilik %172, kişi başına tüketim 10,6 kg

TÜRKİYE

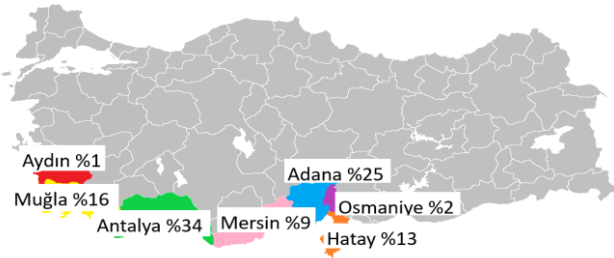
- 31% increase in orange production in the 2021/22 marketing year
- 1.3 million tons of production in 2022, 495 thousand decares of collective fruit area, Antalya, Adana, Muğla and Hatay are the leading cities in production
- 1.6 million tons of production is expected in 2023 according to the 1st Estimation of Crop Production by TURKSTAT for 2023.
- Self-sufficiency 172% in marketing year 2021/22, consumption per capita 10.6 kg

Türkiye portakal verileri (1.000 ton) / Türkiye orange supply and demand (1,000 tons)

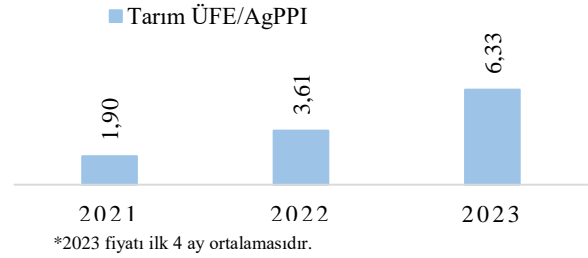
	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Toplu meyveliklerin alanı Area of collective orchards (bin da)	513	508	502	460	482
Verim (kg/meyve veren ağaç)* Yield (kg/ fruiting tree)	154	149	134	108	140
Üretim/Production	1.950	1.900	1.700	1.334	1.742
Tüketim/Consumption	874	1.105	1.025	823	897
İthalat/Imports	116	101	131	151	171
İhracat/Exports	1.046	732	656	543	875
Kendine yeterlilik/Self sufficiency (%)	197,9	152,5	147,1	143,8	172,2

*Washington portakalının verimi dikkate alınmıştır.

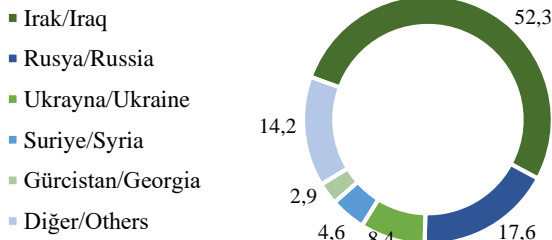
Türkiye portakal üretiminde en büyük paya sahip iller
Provinces with the largest share in Türkiye's orange production (2022, %)

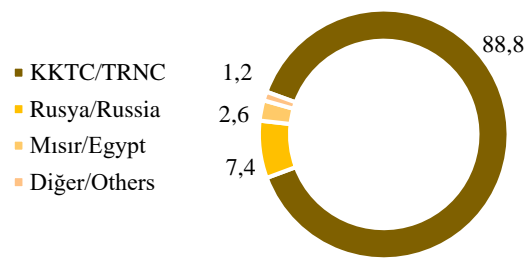
Portakal fiyatları (TL/kg)
Orange prices

Türkiye'nin ülkelere göre portakal ihracatı (2022, %)
Türkiye's orange export by countries

Türkiye'nin ülkelere göre portakal ithalatı (2022, %)
Türkiye's orange import by countries

Portakal destekleri (seçilmiş) / Orange supports (selected)

	2018	2019	2020	2021	2022
Toprak analizi (TL/da) Soil analysis	0,8	0,8	0,8	0,8	1
Gübre desteği (TL/da) Fertilizer support	4	4	4	8	21
Mazot desteği (TL/da) Fuel support	10	15	15	17	62

DÜNYA

- Dünyada 2022/23 pazarlama yılında 100 milyon ton olan turunçgil üretiminin %47'sini 48 milyon ton ile portakal oluşturdu.
- 2020'deki fiyat artışı devam ediyor.
- Brezilya, Çin ve AB en önemli üretici ülkeler
- 2022/23'de Mısır en büyük ihracatçı iken, AB en büyük ithalatçı ülke konumunda

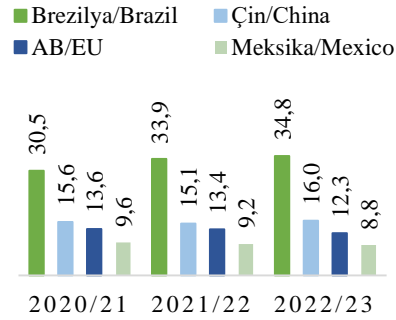
WORLD

- In the 2022/23 marketing year, 47% of the 100 million tons of citrus production in the world was orange with 48 million tons.
- Price increase continues in 2020.
- Brazil, China and EU are the main producing countries
- In 2022/23, Egypt is the largest exporter, while EU is the largest importer

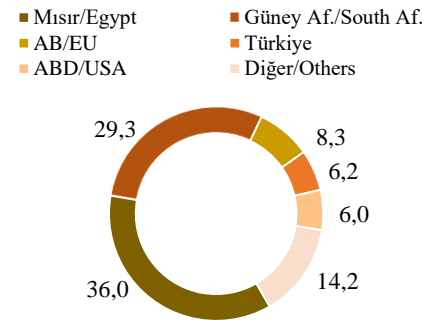
Dünya portakal denge tablosu (1.000 ton) / World orange supply and demand (1,000 tons)

	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Üretim/Production	54.302	46.112	48.197	50.002	47.528
Tüketim/Consumption	30.439	29.571	30.339	30.743	30.031
İthalat/Imports	4.583	4.512	4.435	4.144	4.239
İhracat/Exports	5.054	4.749	4.835	4.443	4.716
İhracat fiyatı/Export price (\$/ton)	773	698	805	805	-

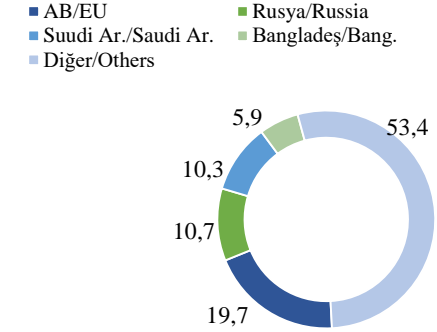
Portakal üretiminde önemli ülkeler
Orange production by countries (%)

Portakal ihracatında ülkelerin payı
Orange export by countries (2022/23, %)

Portakal ithalatında ülkelerin payı
Orange import by countries (2022/23, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- Hindistan, Brezilya ve Çin portakal alanları açısından önemli ülkeler
- Brezilya 2022/23 pazarlama yılında 1 milyon 119 bin tonluk portakal suyu üretimi ile dünya portakal suyu üretiminin %72'sini karşıladı
- Türkiye'nin 2022 piyasa yılında portakal ihraç ettiği en önemli ülkeler Irak, Rusya ve Ukrayna
- 2022 yılında Türkiye portakal ithalatının %89'u KKTC'nden sağlandı
- Türkiye'de 2023 yılının ilk 4 ayında 68 bin 850 ton ihracat, 19 bin 770 ton ithalat gerçekleşti

EVALUATION

- India, Brazil and China are main countries in terms of orange harvest areas.
- Brazil meets 72% of world orange juice production with 1 million 119 thousand tons in 2022/23 marketing year.
- The main countries to which Türkiye exports oranges in the 2022 marketing year are Iraq, Russia and Ukraine
- In 2022, 89% of Türkiye's orange imports came from the TRNC
- In the first 4 months of 2023, 68 thousand 850 tons of exports and 19 thousand 770 tons of imports were made in Türkiye.

Hazırlayan / Prepared By: Eda AYGÖREN
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB ve USDA'dır.

Tel: +90.312.2875833
e-mail: eda.aygoren@tarimorman.gov.tr
<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>
<https://twitter.com/TEPGE1>

TÜRKİYE

- Soya üretimi 2022'de 155 bin tondur.
- 2023 yılında 150 bin ton üretim bekleniyor
- Üretimde Adana, Mersin, Kahramanmaraş ilk sıralardadır
- 2021 yılı soya verimi 415 kg/da
- 2023 soya fiyatlardaki artış devam ediyor

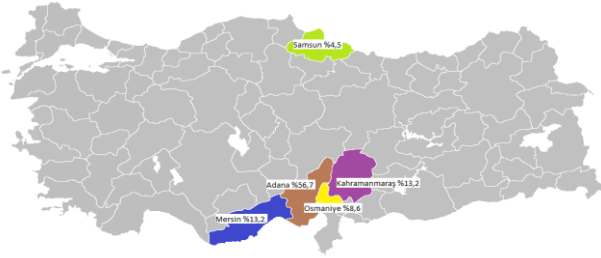
TÜRKİYE

- Soybean production in 2022: 155 thousand tons
- Soybean production is estimated to be 150 thousand in 2023
- Adana, Mersin, Kahramanmaraş are at the top in production
- Soybean yield in 2021 is 415 kg/da
- The increase in soybean prices continues in 2023

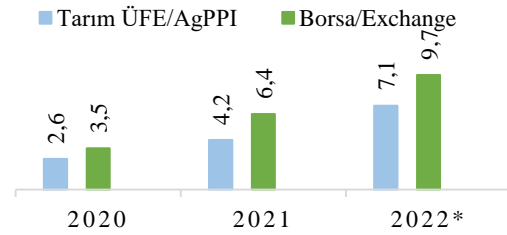
Türkiye soya verileri (1.000 ton) / Türkiye soybean supply and demand (1,000 tons)

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Alan/Area (1000 da)	317	328	353	351	439
Verim/Yield (kg/da)	442	426	425	442	415
Üretim/Production	140	140	150	155	182
Yurt içi kullanım/Domestic use	2.896	2.434	3.148	2.838	2.994
İthalat/Import	2.277	2.412	3.038	2.745	2.949
İhracat/Export	20	116	39	61	135
Yeterlilik derecesi/Self-sufficiency (%)	4,8	5,7	4,7	5,4	6,0

Türkiye soya üretiminde en büyük paya sahip iller
Provinces with the largest share in Türkiye's corn production
(2022,%)

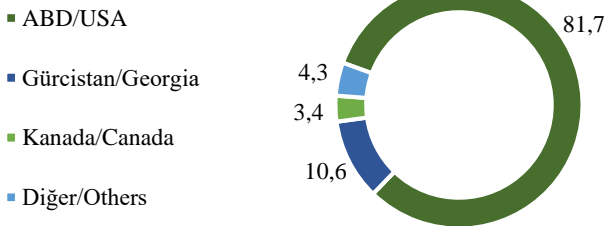

Soya fiyatları (TL/kg)
Soybean prices

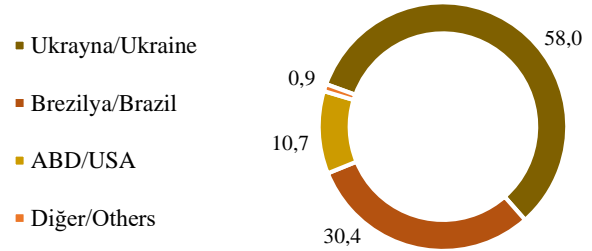

*2022 fiyatları 4 aylıktır.

Türkiye'nin ülkelere göre soya ihracatı (2022/23, %)
Türkiye's soybean export by countries

Türkiye'nin ülkelere göre soya ithalatı (2022/23, %)
Türkiye's soybean import by countries

*Dış Ticaret verileri 8 aylıktır.

Soya destekleri / Soybean supports and premiums

	2018	2019	2020	2021	2022
Toprak analizi (TL/da) Soil analysis	0,6	0,8	0,8	0,8	0,5
Gübre desteği (TL/da) Fertilizer support	4	4	4	8	21
Mazot desteği (TL/da) Fuel support	19	26	26	30	125
Fark ödeme desteği (TL/kg) Difference payment support	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6

DÜNYA

- 2022/23'de dünya soya üretimi 370 milyon ton
- Üretimde Brezilya, ABD, Arjantin ilk sıralarda
- Brezilya en büyük ihracatçı, Çin en büyük ithalatçı
- Soya ihracat fiyatında 2022/23'te önceki sezona göre %9,1 oranında artış var

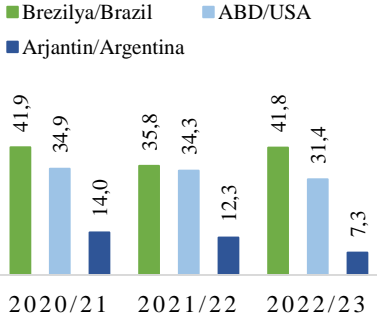
WORLD

- Global soybean production was 370 million tons in 2022/23
- Brazil, USA, Argentina are at the top in production
- Brazil is the largest exporter, China is the largest importer
- Soybean export price has increased by 9.1% in 2022/23 compared to the previous season

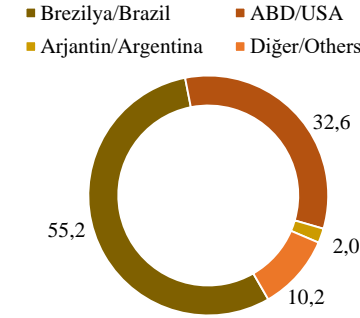
Dünya Soya Denge Tablosu (1.000 ton) / World Soybean Supply and Demand (1,000 tons)

	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Alan/Area	125.231	122.925	127.884	130.433	134.545
Verim/Yield	2,89	2,77	2,86	2,70	2,75
Üretim/Production	361.318	339.877	366.231	351.994	370.421
Tüketim/Consumption	344.475	357.363	368.988	364.650	364.871
Yılsonu stokları/Ending stocks	114.087	95.525	99.808	86.147	101.042
İthalat/Import	145.789	164.974	165.837	154.812	165.199
İhracat /Export	148.938	165.059	164.746	155.898	168.373
İhracat fiyatı/Export price (\$/ton)	391	455	889	2.256	2.462

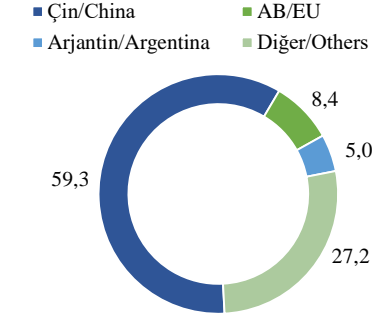
Soya üretiminde önemli ülkeler (%) Soybean production by countries

Soya ihracatında ülkelerin payı Soybean export by countries (2022, %)

Soya ithalatında ülkelerin payı Soybean import by countries (2022, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- Fiyatlarda artış devam etmektedir
- 2023/24 sezonunda küresel soya üretiminde artış öngörülmektedir
- Türkiye soya üretimi iç talebi karşılayamamaktadır

EVALUATION

- Price increase continues.
- An increase in global soybean production is expected in 2023/24 season
- Soybean production of Türkiye cannot meet the domestic demand

Hazırlayan / Prepared By: Melike ÖZCAN
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB, TMO, FAO ve USDA'dır.

Tel: +90.312.2875833
e-mail: melike.ozcan@tarimorman.gov.tr
<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>
<https://twitter.com/TEPGE1>

TÜRKİYE

- 2023 yılı TÜİK bitkisel üretim tahminine göre, dane zeytin üretimi 2.232 bin tondur.
- TÜİK'e göre, dane zeytin üretimi 2022 yılında 2.976 bin ton ve bunun %31,5'i sofralık zeytindir.
- 2022'de, sofralık zeytin üretiminde bir önceki yıla göre %68,7 artış olmuştur.
- 2022'de sofralık zeytin ihracatı bir önceki yıla göre %14,7 arttı.
- 2022 yılında sofralık zeytin en çok Irak, Romanya ve Almanya'ya ihraç edildi
- 2022 yılında ithalatın %98'i Suriye'den yapıldı.

TÜRKİYE

- According to the 1st Estimation of Crop Production by TURKSTAT for 2023, olives production is 2,232 thousand tons.
- According to TURKSTAT, the production of olives is 2,976 thousand tons in 2022, 31,5% of which is table olive.
- In 2022, there was an increase by 68.7% in table olive production compared to the previous year.
- Table olive exports increased by 14.7% in 2022 compared to the previous year.
- Table olive were mostly exported to Iraq, Romania and Germany in 2022.
- 98% of imports were made from Syria in 2022.

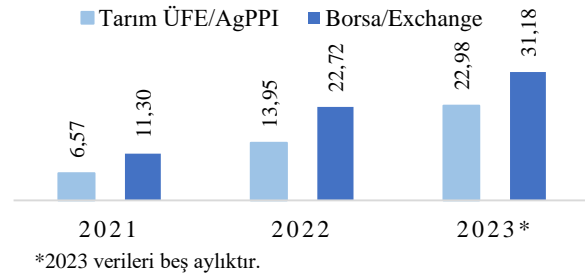
Türkiye sofralık zeytin verileri (1.000 ton) / Türkiye table olives datas (1,000 tons)

	2018	2019	2020	2021	2022
Sofralık zeytin alanı/Table olives area (bin da)	2.100	2.341	2.335	2.303	2.326
Zeytin üretim/Olive production	1.500	1.525	1.317	1.739	2.976
Sofralık zeytin üretim/Table olives production	427	415	513	556	938
Verim (kg/ağaç)/Yield (kg per tree)(for table olive)	10	9	10	11	18
Sofralık zeytin ithalat/Table olives imports	0,3	1,1	3,0	3,2	3,8
Sofralık zeytin ihracat/Table olives exports	70	83	77	88	101

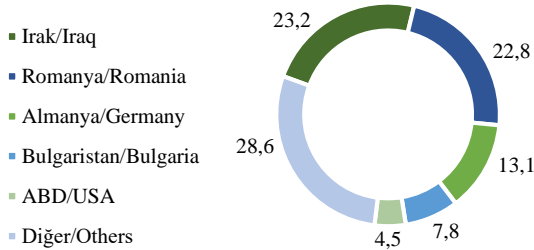
Türkiye sofralık zeytin üretiminde önemli iller (2022,%)
Provinces with the largest share in Türkiye's table olives production

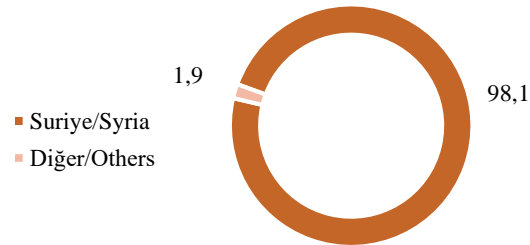
Sofralık zeytin fiyatları (TL/kg)
Table olives prices

Türkiye'nin ülkelere göre sofralık zeytin ihracatı (2022,%)
Türkiye's table olives export by countries

Türkiye'nin ülkelere göre sofralık zeytin ithalatı (2022,%)
Türkiye's table olives import by countries

Sofralık zeytin destekleri (seçilmiş)/
Table olives oil supports (selected)

	2018	2019	2020	2021	2022
Toprak analizi (TL/da) Soil analysis	0,8	0,8	0,8	0,8	1,0
Gübre desteği (TL/da) Fertilizer support	4	4	4	8	21
Mazot desteği (TL/da) Fuel support	10	15	15	17	63
Dane zeytin prim desteği (TL/kg) Difference payment support	-	0,15	0,15	0,15	0,15

DÜNYA

- 2021/2022'de dünya sofralık zeytin üretimi geçen yıla göre yaklaşık aynı kaldı, 2022/23' de Türkiye'de artış, İspanya'da azalış var.
- Sofralık zeytin 2021/22 sezonunda en çok üretimi İspanya, Mısır ve Türkiye gerçekleştirdi.
- 2020/21 'de dünya sofralık zeytin ithalatı %2,8 azaldı.
- 2020/21'de dünya sofralık zeytin ihracatı %1,8 arttı.
- 2021/22'de en çok ithalat yapan ülkeler ABD, Brezilya ve Kanada oldu.

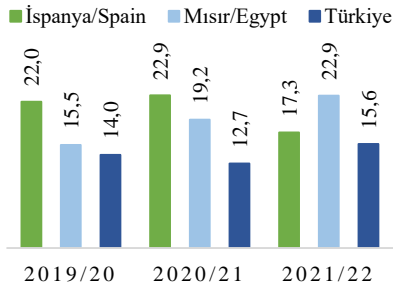
WORLD

- Table olive production of the world in 2021/2022 is about the same level compared to last year, in 2022/23 there is an increase in Turkey and a decrease in Spain.
- Table olives were produced mostly in Spain, Egypt and Türkiye in the 2021/22 season.
- In 2020/21, world table olive imports decreased by 2.8%.
- In 2020/21, world table olive exports increased by 1.8%.
- In 2021/22 the top importing countries were the USA, Brazil and Canada.

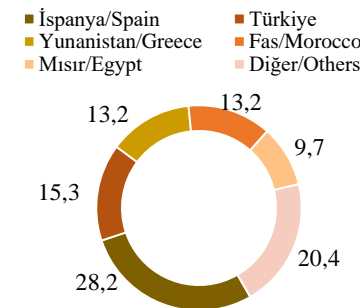
Dünya sofralık zeytin verileri (1.000 ton) / World table olives datas (1,000 tons)

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Üretim/Production	3.284	2.950	2.961	2.838	2.886
Tüketim/Consumption	2.878	2.972	2.973	2.850	2.707
İthalat/Import	642	676	651	711	691
İhracat/Export	642	677	650	708	719

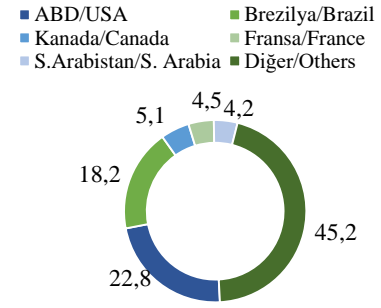
Ülkelere göre sofralık zeytin üretimi
Table olives production by countries
(%)

Ülkelere göre sofralık zeytin ihracatı
Table olive export by countries
(2021/22, %)

Ülkelere göre sofralık zeytin ithalatı
Table olive import by countries
(2021/22, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- 2022'de gerçekleşen yüksek rekolte (2.232 bin ton) Türkiye'de 2022/23 sezonunu olumlu etkileyecek.
- 2022/23 sezonunda dünya sofralık zeytin üretimi hemen hemen aynı, Türkiye'de artış, İspanya'da azalma tahmin ediliyor.
- 2022/23'de üretimde en çok payın Türkiye'de olacağı tahmin ediliyor. Türkiye'nin ihracatının artması bekleniyor.
- 2022/23 üretim sezonunda dünya sofralık zeytin fiyatları artış eğiliminde.

EVALUATION

- The high yield (2.232 thousand tons) in 2022 positively affects the 2022/23 season in Türkiye.
- World table olive production is almost the same in the 2022/23 season, an increase is expected in Türkiye and a decrease in Spain.
- In 2022/23, it is estimated that the largest share of production will be in Türkiye. Olive exports of Türkiye are expected to increase.
- World table olive prices are on an rising trend in the 2022/23 production season.

Hazırlayan / Prepared By: Dr. Zerrin ÖZKAN
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tel: +90.312.2875833
e-mail: zerrin.ozkan@tarimorman.gov.tr
<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepege>
<https://twitter.com/TEPGEI>

Tablo ve grafiklerin kaynakları; TÜİK, UZZK, İTB, IOOC, ITC ve FAO'dur.

TÜRKİYE

- 2022'de 19 milyon ton şekerpancarı üretilmiştir
- TÜİK bitkisel üretim 1.tahminine göre 2023 yılında üretimin %13,2 oranında artarak 21,5 milyon ton olacağı tahmin edilmektedir.
- Üretimde Konya, Eskişehir, Yozgat ilk sıralardadır
- 2023 yılı ilk beş ayında üretici fiyatı 0,41 TL/kg olarak gerçekleşmiştir.
- Kendine yeterlilik 2021/22'de %95,4'e gerilemiştir

TÜRKİYE

- 19 million tons of sugar beet was produced in 2022
- According to the 1st Estimation of Crop Production by TURKSTAT for 2023, it is predicted that the production will increase by 13.2% and be 21.5 million tons in 2023
- Konya,Eskişehir,Yozgat are at the top in production
- The producer price in the first five months of 2023 was 0,41TL
- Self-sufficiency declined to 95.4% in 2021/22

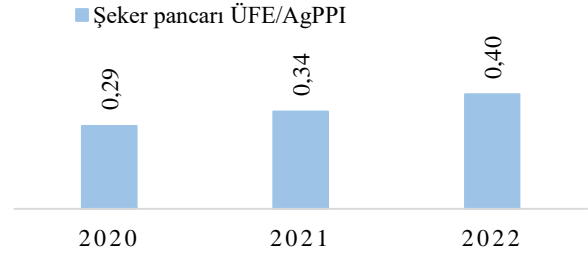
Türkiye şekerpancarı ve şeker verileri (1.000 ton) / Türkiye sugar beet and sugar data (1,000 tons)

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Şekerpancarı / Sugar beet					
Alan/Area (bin da)	3.393	2.921	3.138	3.381	3.024
Verim/Yield (kg/da)	6.241	5.998	5.822	6.810	5.876
Üretim/Production	21.149	17.436	18.054	23.026	17.767
Şeker / Sugar					
Arz/Supply	3.061	2.515	2.819	3.287	2.924
İnsan tüketimi/Human consumption	2.349	2.505	2.524	2.520	2.602
İthalat/Import	291	242	284	217	405
İhracat/Export	251	378	245	593	463
Stok değişimi/Stock change	424	-405	11,7	135,5	-180
Kendine yeterlilik/Self sufficiency (%)	116,1	89,4	98,9	120,0	95,4

Türkiye ş.pancarı üretiminde en büyük paya sahip iller
Provinces with the largest share in Türkiye's s beet production
(2021,%)

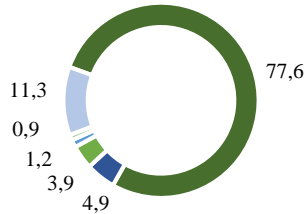
Şekerpancarı fiyatları (TL/kg)
Sugar beet prices

Türkiye'nin ülkelere göre şeker ihracatı

Türkiye's sugar export by countries (2022/23,%)

- Suriye/Syria
- Lübnan/Lebanon
- Ukrayna/Ukraine
- Azerbaycan/Azerbaijan
- Rusya/Russia
- Diğer/Others

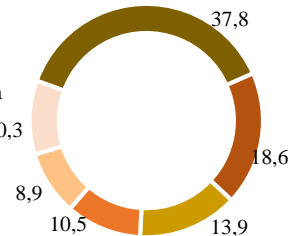

Dış ticaret verileri 8 aylıktır.

Türkiye'nin ülkelere göre şeker ithalatı

Türkiye's sugar import by countries (2022/23,%)

- Brezilya/Brazil
- Hindistan/India
- BAE/UAE
- Suudi Arabistan/Saudi Arabia
- Tayland/Thailand
- Diğer/Others

Şekerpancarı destekleri / Sugar beet supports and premiums

	2018	2019	2020	2021	2022
Toprak analizi (TL/da)					
Soil analysis	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Gübre desteği (TL/da)					
Fertilizer support	4	4	4	8	21
Mazot desteği (TL/da)					
Fuel support	10	15	15	17	62

DÜNYA

- 2021'de küresel şekerpancari üretimi 270 milyon ton
- Şekerpancari üretimde ve ekim alanında Rusya ilk sırada
- Brezilya en büyük şeker pancarı ihracatçısı iken, Endonezya en büyük ithalatçı oldu
- 2022'de dünya şeker üretimi bir önceki yıla göre %1,5 arttı.

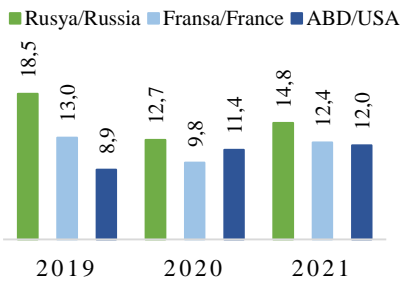
WORLD

- Global sugar beet production is 270 million tons in 2021
- Russia ranks first in sugar beet production and cultivation area
- Brazil is the largest sugar exporter, while Indonesia is the largest importer
- Compared to the previous year, World sugar production increased by 1.5% in 2022

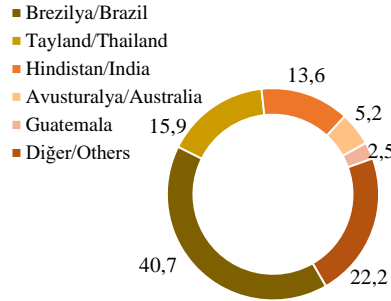
Dünya Şekerpancari verileri (1.000 ton) / World Sugar beet Supply and Demand (1,000 tons)

	2018	2019	2020	2021	2022
Ş. pancari üretim/sugar beet production	273.388	280.919	252.969	270.156	
Şeker üretim/Sugar production	179.158	166.576	180.239	180.348	183.150
Şeker tüketim/ Sugar consumption	172.240	171.427	172.133	173.240	176.374
Yılsonu stokları/Ending stocks	58.871	47.702	50.354	44.488	38.558
İthalat/Import	53.320	53.804	58.863	55.843	57.396
İhracat/Export	58.140	53.424	63.509	67.842	69.252

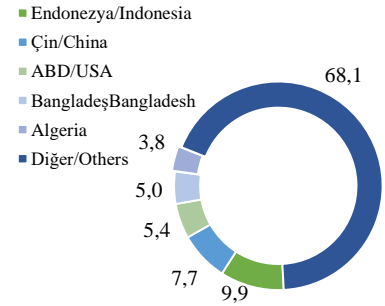
Ş. pancari üretiminde önemli ülkeler (%)
Sugar beet production by countries (%)

Şeker ihracatında ülkelerin payı
Sugar export by countries (2022, %)

Şeker ithalatında ülkelerin payı
Sugar import by countries (2022, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- 2021'de küresel şeker üretiminin %78'i şeker kamışı, %22'si şeker pancarından elde edilmiştir.
- Şeker üretiminde Brezilya, tüketiminde ise Hindistan ilk sıradadır
- 2022'de beyaz şeker ortalama fiyatı bir önceki yıla göre %14,10 artış göstererek 534\$/ton a ulaşmıştır
- 2023 yılı ilk altı ay ortalaması şeker fiyatları 645\$/ton olarak gerçekleşmiştir

EVALUATION

- In 2021, 78.8% of global sugar production was produced from sugar cane and 21.2% from sugar beet.
- Brazil ranks first in sugar production and India in consumption
- In 2021/22, average price of white sugar was 534\$/ton increased by 14,10% compared to the previous year
- The average sugar price for the first six months is 645\$/ton.

Hazırlayan / Prepared By: Dr. Zeynep KANAT
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI
Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, FAO ve USDA'dır.

Tel: +90.312.2875833
e-mail: zeynep.kanateker@tarimorman.gov.tr
<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>
<https://twitter.com/TEPGE1>

TÜRKİYE

- 2022 üretim döneminde 4,2 milyon dekar alanda, 3,6 milyon ton üzüm üretildi
- Fiyatlardaki hızlı artış devam ediyor
- Bağ alanlarında Manisa, Mardin ve Denizli ilk sıralarda
- Üretimde Manisa, Mersin ve Denizli ilk sıralarda
- 2021/2022 yılı ihracat miktarı 1,4 milyon ton
- 2023 yılı 1. Tahminine göre üretimin 4,2 milyon olacağı beklenmektedir

TÜRKİYE

- In the 2022 production period, 4.2 million tons of grapes were produced on 3.6 million decares
- Rapid increase in prices continues
- Manisa, Mardin and Denizli rank first in vineyard areas
- Manisa, Mersin ve Denizli ranks first in production
- Export amount in 2021/2022 is 1.4 million tons
- According to the 1st Estimation of Crop Production by TURKSTAT for 2023, the production is expected to be 4.2 million

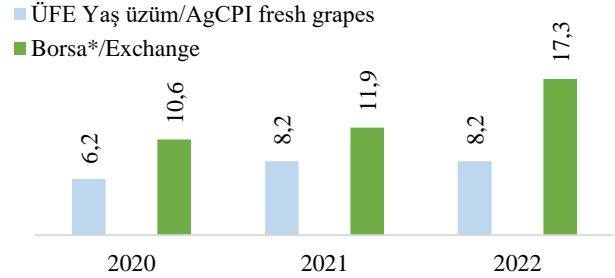
Türkiye üzüm verileri (1.000 ton) / Türkiye grape datas (1,000 tons)

	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Alan/Area (bin da)	4.170	4.054	4.010	3.902	3.845
Verim/Yield (kg/da)	943	1.011	1.050	941	1.083
Üretim/Production	4.200	3.933	4.100	4.208	3.670
Tüketim/Consumption	2.186	2.181	2.363	2.468	1.814
Stok değişimi/Stock change	39	-20	-19	-12	34
İthalat/Imports	9	131	11	146	124
İhracat/Exports	1.397	1.339	1.197	1.261	1.384

Türkiye üzüm üretiminde en büyük paya sahip iller (2022,%) Provinces with the largest share in Türkiye's grape production 2022

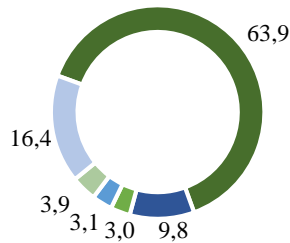
Üzüm fiyatları/ Grape prices (TL/kg)

*İzmir Ticaret Borsası verisidir

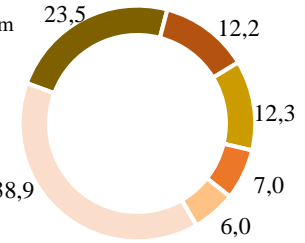
Türkiye'nin ülkelere göre yaş üzüm ihracatı (2022/23, %) Türkiye's fresh grapes export by countries

- Rusya/Russia
- Ukrayna/Ukraine
- Belarus/Belarus
- Irak/Iraq
- Suudi Arabistan/Saudi Arabia
- Diğer/Others

Türkiye'nin ülkelere göre kuru üzüm ihracatı (2022/23, %) Türkiye's dried grapes import by countries

- Birleşik Krallık/United Kingdom
- Almanya/Germany
- Hollanda/Netherlands
- İtalya/Italy
- Fransa/France
- Diğer/Others

Üzüm destekleri / Grape supports

	2018	2019	2020	2021	2022
Toprak analizi (TL/da) Soil analysis	1	0,8	0,8	0,8	1
Gübre desteği (TL/da) Fertilizer support	4	4	4	8	21
Mazot desteği (TL/da) Fuel support	11	15	15	17	62

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

DÜNYA

- 2021 yılında 6,7 milyon ha alanda, 73 milyon ton üzüm üretimi yapılmıştır
- Yaş üzüm üretiminde İspanya, Çin, İtalya ilk sıralarda
- 2021 yılında 5,4 milyon ton yaş üzüm ihracatı
- 2021 yılında 931 bin ton kuru üzüm ihracatı
- 2022 yılı dünya kuru üzüm ihracatının %31,3'ünü Türkiye karşılamakta

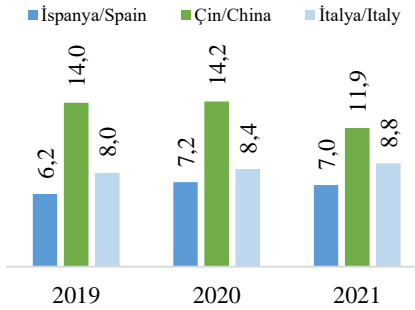
WORLD

- In 2021, 73 million tons of grapes were produced in an area of 6.7 million hectares
- Spain, China, Italy are at the top in fresh grape production
- 5.4 million tons of fresh grape export in 2021
- 931 thousand tons of dried grapes exports in 2021
- Türkiye meets 31.3% of world dried grapes exports in 2022

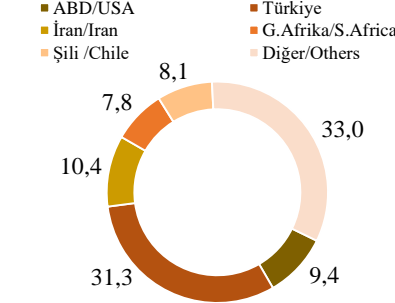
Dünya Üzüm Verileri (1.000 ton) / World grape data (1,000 tons)

	2017	2018	2019	2020	2021
Alan/Area (1.000 ha)	6.837	6.873	6.912	6.924	6.729
Verim/Yield (ton/da)	1.076	1.164	1.115	1.112	1.093
Üretim/Production	73.549	80.016	77.087	76.997	73.524
Yaş üzüm ithalat/Fresh grapes imports	4.565	4.529	-	4.609	4.865
Yaş üzüm ihracat/Fresh grapes exports	4.792	4.695	4.731	4.826	5.450
Kuru üzüm ithalat/Dried grapes imports	877	899	874	851	887
Kuru üzüm ihracat/Dried grapes exports	874	912	907	937	931
Kuru üzüm ihracat fiyatı/Dried grapes export price (\$/kg)	1,79	1,98	2,13	1,92	1,86

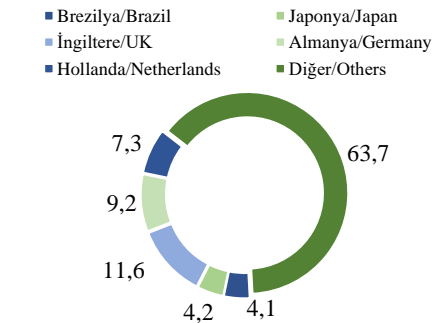
Üzüm üretiminde önemli ülkeler Grape production by countries (%)

Kuru üzüm ihracatında ülkelerin payı Dried grapes export by countries (2022, %)

Kuru üzüm ithalatında ülkelerin payı Dried grapes import by countries (2022, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- 2021 yılında dünyada 6,7 milyon ha'da, 73 milyon ton üzüm üretimi
- Dünyada 2021 yılı dekara verim 1.093, 4,2 milyon ton üzüm üretimi
- 2022 sezonunda Türkiye'de 3,6 milyon ton üzüm üretimi
- Türkiye üzüm üretiminin %38,4'ünü çekirdekli sofralık üzüm, %28,2'sini çekirdeksiz kurutmalık üzüm oluşturmaktadır
- Türkiye'nin çekirdeksiz kuru üzüm iç tüketim miktarı ise 35-50 bin ton seviyesindedir

EVALUATION

- 73 million tons of grape production on 6.7 million ha in the world in 2021
- World yield per decare in 2021, 1,093 tons
- 3,6 million tons of grape production in Türkiye in 2022
- Table grapes with seeds constitute 38.4% of Türkiye's grape production, and dried grapes without seeds constitute 28.2%.
- Türkiye's domestic consumption of seedless dried grapes is on average 35-50 thousand tons

Hazırlayan / Prepared By: Dr. Zeliha YASAN ATASEVEN
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB, TMO, FAO, TradeMap'dir.

Tel: +90.312.2875833
e-mail: zeliha.yasanataseven@tarimorman.gov.tr
<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>
<https://twitter.com/TEPGE1>

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Market

TÜRKİYE

- TÜİK bitkisel üretim birinci tahminine göre, dane zeytin üretimi 2023'de 2.232 bin ton olarak açıklandı.
- 2022 yılı için zeytin üretiminin %68'i yağlık zeytindir.
- 2022 yılında zeytinyağı üretimi önceki yıla göre %80 arttı.
- 2022'de ihracat yapılan ülke sayısında artış olmuştur.
- 2022 yılında ithalatın %97'si Suriye'den yapılmıştır.
- 2022 Mart ayında dökme zeytinyağı ihracatına getirilen kısıtlama Temmuz'da kaldırıldı.

TÜRKİYE

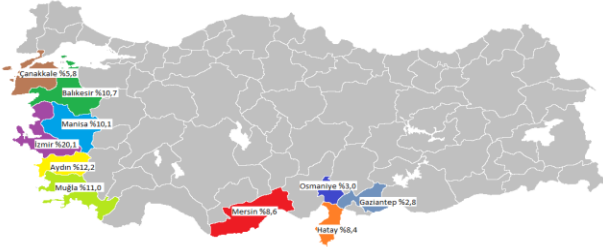
- According to the 1st Estimation of Crop Production by TURKSTAT for 2023, olives production was reported as 2,232 thousand tons in 2023.
- 68% of olive production of 2022 is olive oil.
- In 2022, olive oil production increased by 80% compared to the previous year.
- In 2022, there has been an increase in the number of exporting countries.
- 97% of Türkiye's imports are from Syria in 2022.
- The restriction on the export of bulk olive oil in March 2022 was cancelled in July.

Türkiye zeytinyağı verileri (1.000 ton) / Türkiye olive oil datas (1,000 tons)

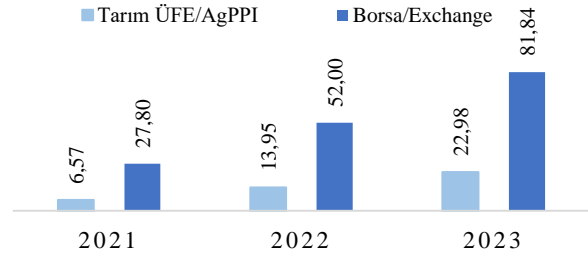
	2018	2019	2020	2021	2022
Yağlık zeytin alanı/Olive(for oil) area (bin da)	6.545	6.450	6.536	6.589	6.685
Zeytin üretim/Olive production	1.500	1.525	1.317	1.739	2.976
Yağlık zeytin üretim/Olive (for oil)	1.073	1.110	804	1.183	2.038
Verim (kg/ağaç)/Yield(kg/tree)(for oil)	10	10	7	11	18
Zeytinyağı üretim /Olive oil production	194	230	194	235	422
Zeytinyağı ithalat/Olive oil imports*	11	33	42	28	37
Zeytinyağı ihracat/Olive oil exports*	72	54	54	55	93

*Genel Ticaret Sistemine göre hesaplanmıştır. 150910,150920,150930,150940,150990 GTİP kodları alınmıştır.

Türkiye yağlık zeytin üretiminde önemli iller (2022, %)
Provinces with the largest share in Türkiye's olive (for oil) production

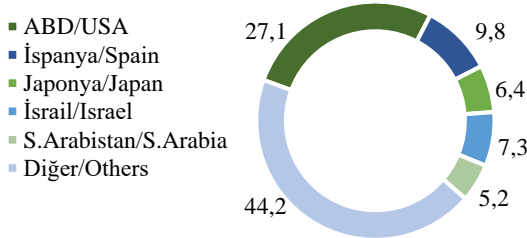

Yağlık zeytin ve zeytinyağı fiyatları (TL/kg)
Olive and olive oil prices

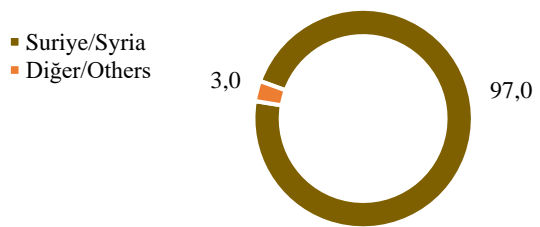

2023 yılı fiyatları ilk dört ayın ortalamasıdır.

Türkiye'nin ülkelere göre zeytinyağı ihracatı (2022, %)
Türkiye's olive oil export by countries

Türkiye'nin ülkelere göre zeytinyağı ithalatı (2022, %)
Türkiye's olive oil import by countries

Zeytinyağı destekleri (seçilmiş) Olive oil supports (selected)

	2018	2019	2020	2021	2022
Toprak analizi (TL/da) Soil analysis	0,8	0,8	0,8	0,8	1
Gübre desteği (TL/da) Fertilizer support	4	4	4	8	21
Mazot desteği (TL/da) Fuel support	10	15	15	17	63
Fark ödeme desteği (TL/kg) Difference payment support	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Market

DÜNYA

- 2021/2022'de zeytinyağı üretimi bir önceki sezona göre %12,5 arttı. 2022/23 sezonu dünya zeytinyağı üretiminde azalma öngörülmüyor.
- Dünya zeytinyağı üretimi ve ihracatının yarısından fazlası İspanya ve İtalya 'ya ait.
- 2021/22'de zeytinyağı ithalatı bir önceki sezona göre yaklaşık olarak aynı seviyede.
- 2021/22'de zeytinyağı üretici fiyatları, bir önceki sezona göre %24 artış gösterdi. 2022/23 sezonunda fiyatlarda artış bekleniyor.

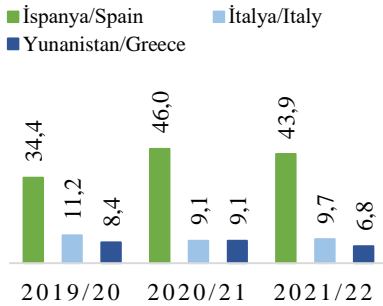
WORLD

- In 2021/2022, olive oil production increased by 12.5% compared to the previous season. Production is expected to decrease in the next season.
- More than half of the world's olive oil production and exports belong to Spain and Italy.
- In 2021/22, olive oil imports are at the same level compared to the previous year, and a decrease is expected in imports in the next season.
- In 2021/22, olive oil producer prices increased by 24% compared to the previous season. Prices are expected to increase in the next season.

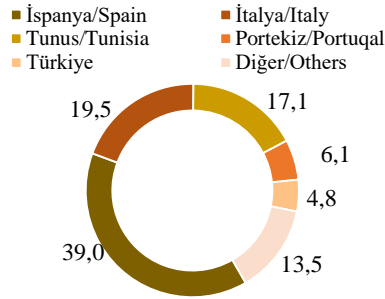
Dünya zeytinyağı verileri (1.000 ton) / World olive oil datas (1,000 tons)

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Üretim/production	3.379	3.304	3.269	3.020	3.398
Tüketim/consumption	3.039	3.093	3.269	3.174	3.240
İthalat/import	943	975	1.240	1.147	1.140
İhracat/export	945	969	1.240	1.147	1.200
Fiyat/price (€/100 kg)	428,8	361,4	320,3	343,4	426,6

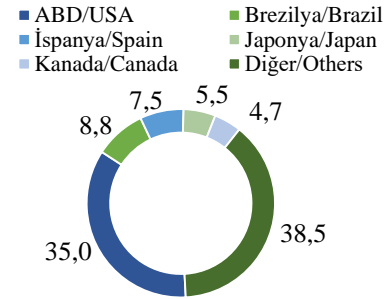
Zeytinyağı üretiminde önemli ülkeler
Olive oil production by countries (%)

Zeytinyağı ihracatında ülkelerin payı
Olive oil export by countries (2021/22, %)

Zeytinyağı ithalatında ülkelerin payı
Olive oil import by countries (2021/22, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- 2022/23 sezonunda Dünya zeytinyağı üretiminde azalış, Türkiye'de artış bekleniyor.
- 2022/2023'de Türkiye'de zeytinyağı ihracatı miktarında önemli artış bekleniyor.
- 2022/23 sezonunda dünyada ve Türkiye'de zeytinyağı fiyatlarında artış bekleniyor.
- 2022/23 sezonunda zeytinyağı ithalatında azalış bekleniyor.
- 2022/23 sezonunda, AB ülkeleri stoklarında azalma bekleniyor.

EVALUATION

- In the 2022/23 season, a decrease in world olive oil production and increase in Türkiye are expected.
- A significant increase is expected in the amount of olive oil exports of Turkey in 2022/2023.
- In the 2022/23 season, an increase in olive oil prices is expected both in Turkey and the world.
- A decrease is expected in olive oil imports in the 2022/23 season.
- In the 2022/23 season, olive oil stocks of EU countries are expected to decrease.

Hazırlayan / Prepared By: Dr. Zerrin ÖZKAN
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tel: +90.312.2875833
e-mail: zerrin.ozkan@tarimorman.gov.tr
<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepege>
<https://twitter.com/TEPGE>

Tablo ve grafiklerin kaynakları; TÜİK, UZZK, İTB, IOOC, ITC ve FAO'dur.aziran 2023

Tarım Ürünleri Piyasaları

Agricultural Products Markets

HAYVANSAL ÜRÜNLER

(ANIMAL PRODUCTS)

Strateji Geliştirme Başkanlığı
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü

*Directorate of Strategy Development
Institute of Agricultural Economic and Policy Development*

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

TÜRKİYE

- 2022'de kovan sayısında Ege Bölgesi, bal üretiminde Doğu Karadeniz Bölgesi lider.
- 2015-2018 döneminde üretici ve tüketici fiyatları arasındaki farkı ortalama %34,5, oranında seyrederken devam eden süreçte aradaki fark 2021 yılında %3,9'a kadar gerilemiştir.
- Arıcılık yapan işletme sayısı 2022'de bir önceki yıla oranla %6,7 artarak 95 bin'e yükseldi.
- Arıcılık yapan işletme başına ortalama kovan sayısı 2022'de %3,6 oranında azalarak 94 kovana geriledi.

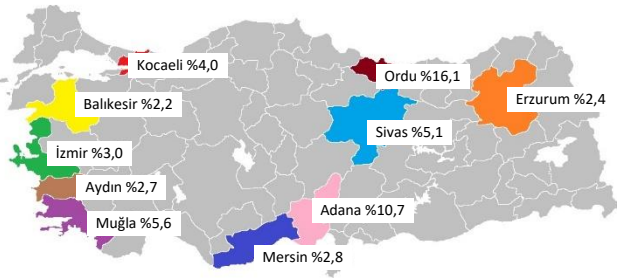
TÜRKİYE

- In 2022, the Aegean Region is the leader in the number of hives, and the Eastern Black Sea Region is the leader in honey production.
- While the difference between producer and consumer prices decreased by 34.5% on average in the 2015-2018 period, the difference decreased to 3.9% in 2021 in the ongoing process.
- The number of beekeeping enterprises increased by 6.7% to 95 thousand in 2022.
- The average number of hives per beekeeping enterprises decreased by 3.6% to 94 hives in 2022.

Türkiye arıcılık verileri (ton) / Türkiye's beekeeping data (tons)

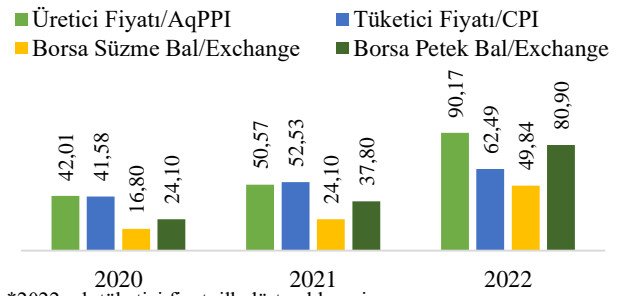
	2018	2019	2020	2021	2022
Kovan/Bee hive (bin adet)	8.108	8.128	8.179	8.734	8.985
Verim/Yield (kg/kovan)	13,3	13,5	12,7	11,0	13,2
Bal üretim/Honey production	107.920	109.330	104.077	96.344	118.297
İşletme/ Enterprise (adet)	81.830	80.675	82.862	89.361	95.386
İthalat/Imports	46,0	44,9	48,8	63,4	58,2
İhracat/Exports	6.418	5.548	6.038	10.046	17.248

Türkiye bal üretiminde en büyük paya sahip iller Provinces with the largest share in honey production in Türkiye (2022, %)

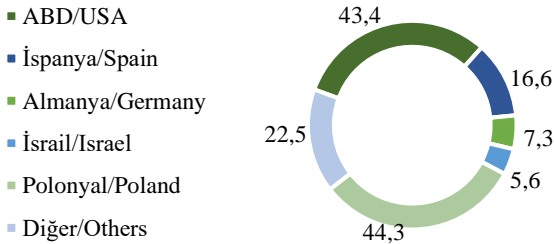
Bal fiyatları (TL/kg)

Honey prices

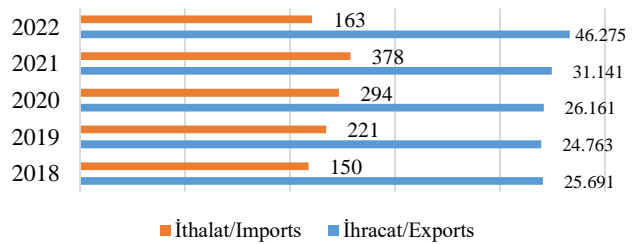
Türkiye'nin ülkelere göre bal ihracatı (2022, %)

Türkiye's honey export by countries

Türkiye'nin dış ticaret değeri (bin \$)

Türkiye's foreign trade value

Arıcılık destekleri (seçilmiş)/Beekeeping supports (selected)

	2018	2019	2020	2021	2022
Arılı kovan (TL/kovan) Bee hive	10	15	15	20	30
Damızlık ana arı (TL/adet) Breeding queen	40	80	80	80	100
Organik statüde arılı kovan (TL/da) Beehive in organic condition	-	10	10	15	15
Bombus arısı (TL/koloni) Bumblebee	60	60	60	60	100

DÜNYA

- 2021 yılında dünyada üretilen balın yaklaşık %30'u ticarete konu olmuş olup, toplam ihracatın %66'sı yaklaşık 20 bal üreticisi ülke tarafından gerçekleştirilmiştir
- Küresel bal ithalat değeri bir önceki yıla göre %0,6 (2,7 milyar \$) artarken, ihracat değeri %2,6 (2,6 milyar \$) oranında azaldı
- Çin en büyük ihracatçı iken, ABD en büyük ithalatçı oldu
- 2021'de küresel bal üretimi 1,7 milyon tona ulaşırken üretilen balın %42,7'u ticarete konu oldu

WORLD

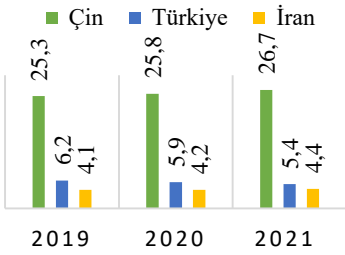
- Approximately 30% of the honey production of the world in 2021 was subject to trade, and 66% of the total export was carried out by approximately 20 honey producing countries.
- Global honey import value increased by 0.6% (\$2.7 billion) and export value increased by 2.6% (\$2.6 billion) compared to the previous year
- China was the largest exporter, while the USA was the largest importer
- While global honey production reached 1.7 million tons in 2021, 42.7% of the honey produced was subject to trade

Dünya arıcılık verileri (1.000 ton) / World beekeeping datas (1,000 tons)

	2017	2018	2019	2020	2021
Kovan/Bee hive (bin adet)	93.054	97.253	98.047	99.469	101.624
Verim/Yield (kg/kovan)	20,2	18,9	17,9	17,8	17,4
Bal üretim/Honey production	1.878	1.839	1.757	1.775	1.772
Balmumu üretimi/Wax production	67	63	64	64	65
İthalat/Imports	715	681	670	694	758
İhracat/Exports	685	649	626	721	730

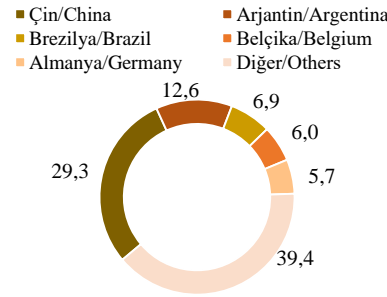
Bal üretiminde önemli ülkeler

Important countries in honey production (%)

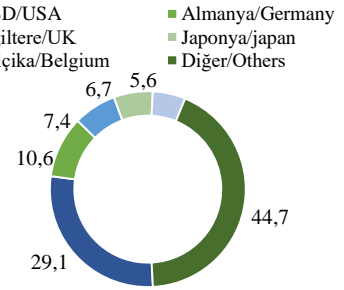
Bal ihracatında ülkelerin payı

Share of countries in honey export (2022, %)

Bal ithalatında ülkelerin payı

Share of countries in honey import (2022, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- İklim değişikliği ve tarımsal uygulamaların yoğunlaşması arılarda yeni hastalıkların meydana gelmesine ve mevcut hastalıkların şiddetlenmesine sebep olmaktadır. Bu ve buna bağlı çevresel etkenler arıların özellikle son birkaç yıldır büyük stres yaşamasına ve koloni sayılarının yükselmesine karşın bal veriminde düşüşe yol açan sebepler arasındadır.
- İyi tarım tekniklerinin kullanılması ve endüstriyel tarıma bağlı pestisitlerin yaygın kullanımının kontrol altına alınmasıyla üretim artışının sağlanabileceği düşünülmektedir.
- Koloni varlığını tehdit eden, birçok farklı etken sonucunda ortaya çıktığı düşünülen ve sebepleri tam olarak henüz ortaya konulamamış olan koloni çöküş bozukluğu üzerinde durulması gereken önemli bir konudur.
- Türkiye'de hem kişi başına bal tüketim miktarının artırılması, hem de balın ihracattaki payını artırılarak ülke ekonomisinin daha da güçlendirilmesi hedeflenmelidir. Bu amaçlar doğrultusunda yeni üretim planlamaları yapılarak etkin kovan yönetimi ve kaynak kullanımı sağlanmalıdır.

EVALUATION

- Climate change and the intensification of agricultural practices cause new diseases of bees and exacerbate existing diseases. These and related environmental factors are among the reasons that lead to a decrease in honey yield, despite the bees experiencing great stress in the last few years and the increase in the number of colonies.
- It is thought that an increase in production can be achieved by using good agricultural techniques and controlling the widespread use of pesticides related to industrial agriculture.
- Colony collapse disorder, which is thought to occur as a result of many different factors, threatening the existence of the colony, and the causes of which have not been fully revealed yet, is an important issue that should be emphasized.
- In Turkey, it should be aimed to increase the amount of honey consumption per capita and to further strengthen the country's economy by increasing the share of honey in exports. In line with these purposes, new production plans should be made and effective hive management and resource use should be ensured.

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

TÜRKİYE

- 2022 yılında büyükbaş hayvan ithalatı bir önceki yıla göre %3 oranında azaldı
- 2022 yılında büyükbaş hayvan ihracatı bir önceki yıla göre %35 arttı
- 2022 yılında canlı büyükbaş hayvan fiyatları bir önceki yıla göre %80 arttı
- 2022 yılında büyükbaş hayvan varlığı bir önceki yıla göre %6 azalarak 17.023.791 baş oldu

TÜRKİYE

- Livestock imports decreased by %3 compared to the previous year in 2022
- Livestock export increased by %35 compared to the previous year in 2022
- Live Cattle prices increased by %80 compared to the previous year in 2022
- Cattle stock decreased by %6 compared to the previous year and became 17,023,791 heads in 2022

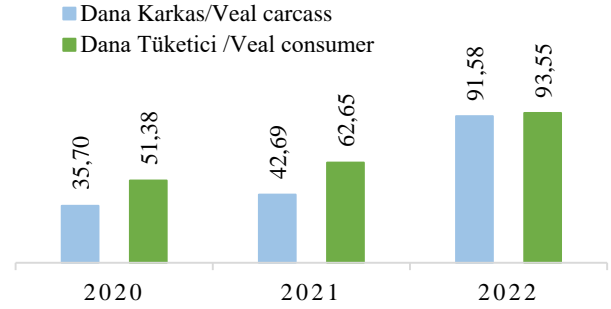
Türkiye dana eti verileri (ton) / Türkiye beef supply and demand (tons)

	2018	2019	2020	2021	2022
Üretim/Production	1.287.749	1.337.319	1.349.870	1.471.550	1.572.747
Tüketim/Consumption	1.343.612	1.342.367	1.354.023	1.471.846	1.572.553
İthalat/Imports	57.428	6.614	5.434	2.231	2.170
İhracat/Exports	1.565	1.566	1.281	1.935	2.617

Türkiye hayvan varlığında en büyük paya sahip iller Provinces with the largest share in Türkiye's animal stock (2021, %)

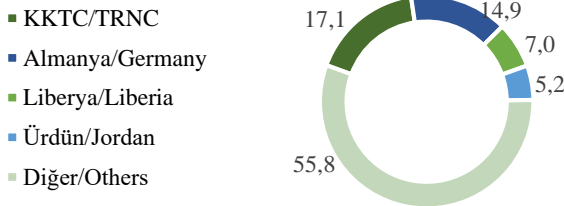

Dana eti fiyatları (TL/kg) Beef prices

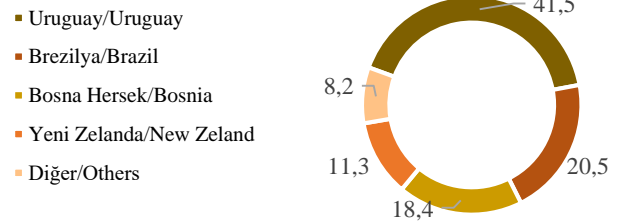

*2022 Yılı Tüketici verileri ilk 4 ayı içermektedir.

Türkiye'nin ülkelere göre dana eti ihracatı Türkiye's beef export by countries (2022, %)

Türkiye'nin ülkelere göre dana eti ithalatı Türkiye's beef import by countries (2022, %)

Hayvancılık destekleri (seçilmiş)/Livestock supports (selected)

	2020	2021	2022
Besilik sığır (TL/baş) Fattening cattle	250	250	500
Etçi ve kombine ırklardan doğan buzağı (TL/baş) Calf of meat and combined breeds	600	600	-
Düve desteği (Düve bedelinin %) Heifer (Heifer prices' %)	40	40	40

Dana eti pariteleri / Beef parities

	2020	2021	2022
Dana karkas/Calf carcass (TL/kg)	35,70	42,69	91,59
Besi yemi/Milk feed (TL/kg)	1,64	2,52	5,23
Süt yemi /Fattening feed (TL/kg)	1,77	2,76	5,68
Dana karkas/Besi yemi Calf carcass/fattening feed	21,8	16,9	17,5

DÜNYA

- 2023 yılında dünya dana eti üretiminin artarak 59 milyon 145 bin ton olması beklenmektedir.
- Dünya dana eti üretiminin yaklaşık %20'si uluslararası ticarete kullanılmaktadır.
- 2023 yılında dünya sığır varlığının 1 milyar 233 milyon başa ulaşacağı tahmin edilmektedir.
- 2023 yılında 287 milyon 665 bin büyükbaş hayvan üretileceği tahmin edilmektedir.

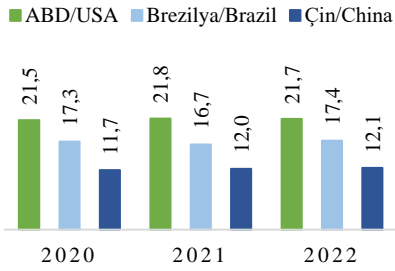
WORLD

- World beef production is expected to increase to 59 million 145 thousand tons in 2023.
- Approximately 20% of the world beef production is used in international trade.
- It is estimated that the world cattle stock will be 1 billion 233 million heads in 2023.
- It is estimated that 287 million 665 thousand cattle will be produced in 2023.

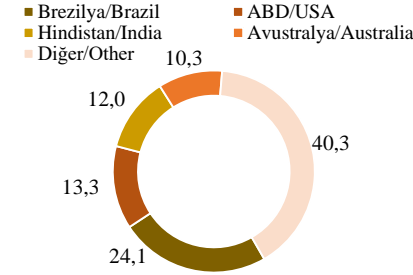
Dünya dana eti denge tablosu (1.000 ton) / World beef supply and demand (1,000 tons)

	2018	2019	2020	2021	2022
Başlangıç stokları/Beginning stocks	513	520	505	553	547
Üretim/Production	57.822	58.542	57.678	58.384	59.348
Tüketim/Consumption	55.502	56.263	56.085	56.893	57.485
Yılsonu stokları/Ending stocks	520	505	553	547	598
İthalat/Imports	8.322	9.083	9.686	9.949	10.228
İhracat/Exports	10.635	11.377	11.231	11.446	12.040

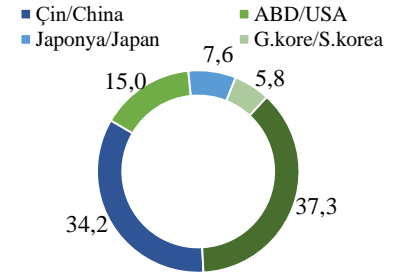
Dana eti üretiminde önemli ülkeler (%)
Beef production by countries (%)

Dana eti ihracatında ülkelerin payı (2022,%)
Beef export by countries (2022, %)

Dana eti ithalatında ülkelerin payı (2022,%)
Beef import by countries (2022, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- Üretimde ABD, ihracatta Brezilya ilk sırada
- Dünya sığır eti üretiminin %50'si ABD, Brezilya ve Çin tarafından karşılanmaktadır
- Çin dünyanın en büyük ithalatçısı olmaya devam ediyor
- Dünyada en büyük sığır varlığına sahip ülke Hindistan
- 2022 ile 2030 yılları arasında et tüketimindeki artışın %1,17 olması bekleniyor

EVALUATION

- USA ranks first in production, while Brazil ranks first in exports
- %50 of world beef production is supplied by USA, Brazil and China
- China continues to be the world's largest importer.
- India is the country with the largest cattle stock in the world
- Increase in meat consumption between 2022 and 2030 is expected to be 1.17%

Hazırlayan / Prepared By: Dr.Umut GÜL
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tel: +90.312.2875833
e-mail: umut.gul@tarimorman.gov.tr
<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>
<https://twitter.com/TEPGE1>

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, ATB ve USDA'dır.

TÜRKİYE

- Türkiye’de 2021 yılında 57,5 milyon küçükbaş hayvan bulunmaktadır
- Son 10 yılda hayvan sayısındaki artış %70 olmuştur
- Hayvan sayısında Van, Konya, Şanlıurfa ilk üç sıradadır
- Kişi başına koyun-keçi eti tüketim miktarı 1,5 kg civarındadır
- 2021’de kuzu eti karkas fiyatı 60,8 TL/kg, kuzu eti tüketici fiyatı ise 70,9 TL/kg dır

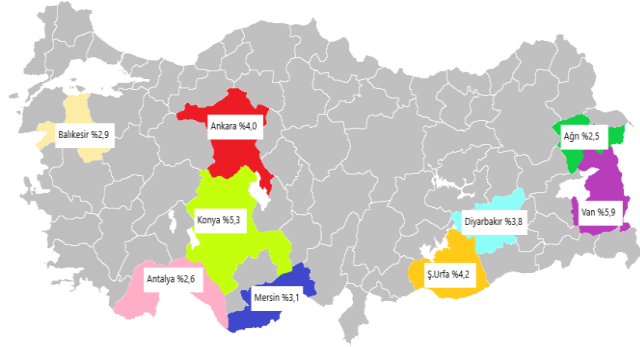
TÜRKİYE

- There were 57.5 million sheep and goats in Türkiye in 2021
- The increase in the number of animals in the last 10 years is 70%
- Van, Konya and Şanlıurfa are at the top three in the number of animals. Sheep-goat meat consumption amount per person is around 1.5 kg
- Lamb carcass price was 60.8 TL/kg, and lamb consumer price was 70.9 TL/kg in 2021

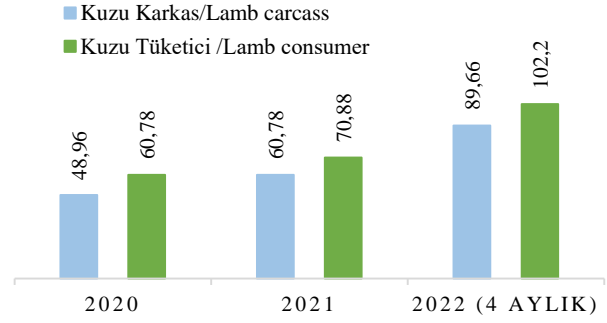
Türkiye küçükbaş eti verileri / Türkiye ovine meat data

	2017	2018	2019	2020	2021
Kesilen Hayvan (bin baş)/Slaughtered animal (thousand head)	17.592	18.525	19.060	20.493	22.032
Koyun (bin baş)/Sheep (thousand head)	13.245	14.133	14.547	15.801	17.125
Keçi (bin baş)/Goat (thousand head)	4.347	4.392	4.513	4.692	4.907
Et üretimi (bin ton)/Meat production (thousand tons)	341	374	403	436	481
Koyun (bin ton)/Sheep (thousand tons)	263	291	316	346	386
Keçi (bin ton)/goat (thousand tons)	78	83	87	90	95
Toplam hayvan (bin baş) / Total (thousand head)	44.313	46.117	43.481	54.113	57.520
Koyun (bin baş) / Sheep (thousand head)	33.678	35.195	37.276	42.127	45.178
Keçi (bin baş) / Goat (thousand head)	10.635	10.922	11.205	11.986	12.342

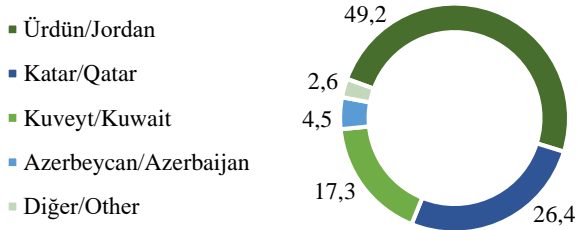
Küçükbaş hayvan sayısında en büyük paya sahip iller (2021) (%) Provinces with the largest share in the number of sheep and goats

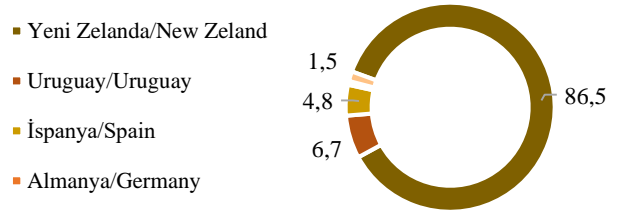
Küçükbaş et fiyatları (TL/kg) Ovine meat prices

Türkiye’nin ülkelere göre küçükbaş ihracatı (2022,%) Türkiye’s sheep and goat export by countries

Türkiye’nin ülkelere göre küçükbaş ithalatı (2022,%) Türkiye’s sheep and goat import by countries

Hayvancılık destekleri /livestock supports

	2019	2020	2021
Koyun-Keçi / Sheep-Goat	25	35	35
Etçi Buzağı / Beef calf	600	600	600
Besi desteği / Beef cattle support	250	250	250
Yem bitkisi / Forage crops	58	76	53

Koyun eti girdi pariteleri / Sheep meat product/input parities

	2019	2020	2021
TL/kg			
Koyun karkas fiyatı/Sheep carcass price	40,82	49,50	51,80
Süt yemi fiyatı / Milk feed price	1,49	1,77	2,76
Besi yemi fiyatı/ Fattening feed price	1,37	1,63	2,52
1 Kg koyun eti alınabilecek girdi miktarı The amount of input that can be taken from 1 kg of mutton			
Koyun/süt yemi - Sheep/milk feed	29,80	30,37	20,56
Koyun/sesi yemi - Sheep/fattening feed	27,40	27,97	18,77

DÜNYA

- Dünya et üretiminin %4'ü küçükbaştan karşılanmaktadır. 2021 yılında küçükbaş et üretiminde artış olduğu ve bunun Çin, Hindistan ve Pakistan'dan kaynaklandığı düşünülmektedir
- Özellikle Çin de büyük ölçekli küçükbaş hayvancılık işletmelerinde artış yaşanmıştır
- Dünya koyun eti ihracatının %70'i Okyanusya tarafından karşılanmaktadır

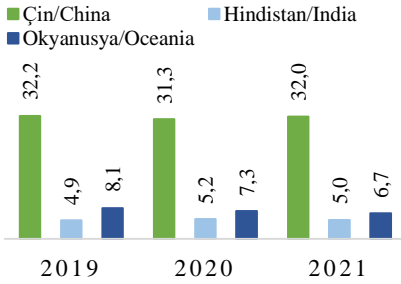
WORLD

- 4% of world meat production is met from sheep and goats. It is thought that there is an increase in ovine meat production in 2021 thanks to China, India and Pakistan.
- There has been an increase in large-scale small cattle breeding enterprises, especially in China
- 70% of world sheep meat export is met by Oceania

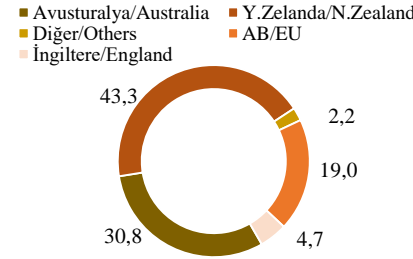
Dünya Küçükbaş eti / World ovine meat

	2017	2018	2019	2020	2021
Kesilen Hayvan (bin baş)/Slaughtered animal (thousand head)	1.045	1.064	1.093	1.109	1.118
Koyun (bin baş)/Sheep (thousand head)	584	591	607	614	617
Keçi (bin baş)/Goat (thousand head)	461	473	486	495	501
Et üretimi (bin ton)/Meat production (thousand tons)	15.110	15.308	15.551	16.027	16.358
Koyun (bin ton)/Sheep (thousand tons)	9.265	9.402	9.477	9.885	9.960
Keçi (bin ton)/goat (thousand tons)	5.845	5.906	6.074	6.142	6.397

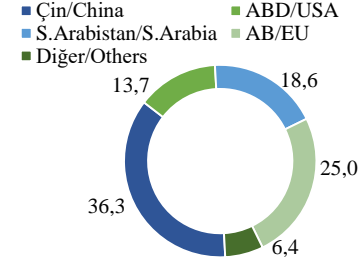
Küçükbaş et üretiminde önemli ülkeler Ovine meat production by countries (%)

Küçükbaş et ihracatında ülkelerin payı Ovine meat export by countries (2021, %)

Küçükbaş et ithalatında ülkelerin payı Ovine meat import by countries (2021, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- Hayvancılık sektörü gıda güvenliği, beslenme ve geçim kaynakları açısından vazgeçilmez bir sektördür.
- Türkiye doğal yapısı ve çevresel koşullarına bakıldığında küçükbaş hayvancılık için çok elverişlidir.
- Küçükbaş hayvancılık Türkiye'de yapılabilecek en ucuz maliyetli hayvancılık faaliyetidir.
- Kırsal göçler, çoban sorunu, düşük verimli ırklar, tüketim miktarının istenilen seviyede olmaması yetiştiriciliğin gelişmesindeki en büyük engellerdir.

EVALUATION

- Livestock sector is an indispensable sector in terms of food security, nutrition and livelihoods
- Considering the natural structure and environmental conditions of Türkiye, it is very suitable for small cattle breeding
- Ovine husbandry is the least costly animal husbandry activity that can be done in Türkiye.
- Rural migrations, shepherd problem, low productive breeds, lack of consumption at the desired level are the biggest obstacles to the development of farming.

Hazırlayan / Prepared By: Dr. Umut GÜL
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB, TÜRKİYEMBİR, ATO.

Tel: +90.312.2875833
e-mail: umut.gul@tarimorman.gov.tr
<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>
<https://twitter.com/TEPGE1>

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Market

TÜRKİYE

- Su ürünleri üretiminde 2022'de yetiştiricilik üretimi avcılık üretiminden 1,5 kat fazla oldu
- Fiyatlarda genel artış varken, çipura üretici fiyatı %153 oranında arttı
- Üretimde Muğla ve Elazığ ilk sıralarda
- Kişi başı yıllık balık tüketimi 7,3 kg
- 2022'de en çok avlanan balık hamsi oldu.

TÜRKİYE

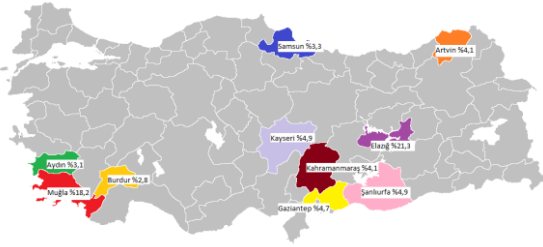
- Aquaculture production was 1.5 times more than capture production 2022.
- While there was a general increase in price, sea bream producer price increased by 153%
- Muğla and Elazığ are at the top in production
- Annual fish consumption per capita is 7.3 kg
- Anchovy was the most captured fish 2022.

Türkiye su ürünleri verileri (ton) / Türkiye aquaculture datas (tons)

	2018	2019	2020	2021	2022
Avcılık/Capture	314.094	463.168	364.400	328.165	335.003
Yetiştiricilik/Aquaculture	314.537	373.356	421.411	471.686	514.805
Toplam Üretim/Total production	628.631	836.524	785.811	799.851	849.808
Tüketim/Consumption	546.737	514.640	563.982	552.964	622.229
Kişi başına tüketim/Consumption per capita (kg)	6,1	6,3	6,7	6,5	7,3
İhracat/Exports	177.500	200.226	200.963	238.732	251.416
İthalat/Imports	98.314	90.684	85.269	104.708	115.300

Türkiye iç sularda yetiştiricilik yapılan iller (2022 %)

Provinces where aquaculture is carried out in inland waters in Türkiye.

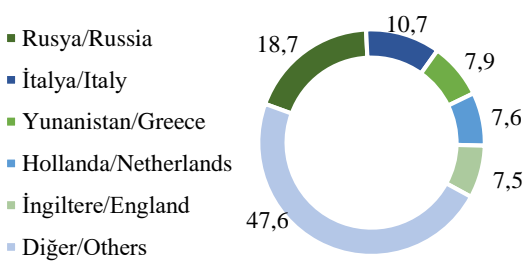
Türkiye denizlerde yetiştiricilik yapılan iller (2022 %)

Cities where aquaculture is carried out in Turkey

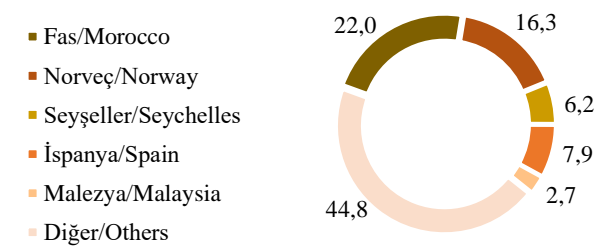
Türkiye'nin ülkelere göre su ürünleri ihracatı (2022, %)

Türkiye's aquaculture export by countries

Türkiye'nin ülkelere göre su ürünleri ithalatı (2022, %)

Türkiye's aquaculture import by countries

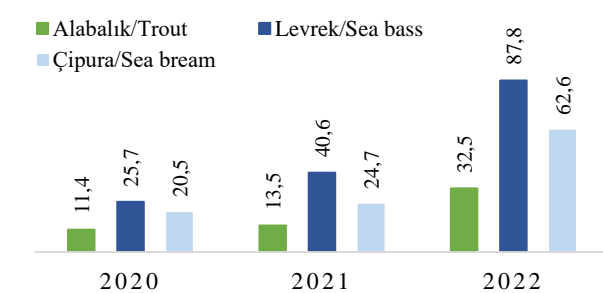
Su ürünleri destekleri (seçilmiş)

Aquaculture supports (selected)

	2020	2021	2022
Yeni tür üretimi (TL/kg)			
New species production	1,50	1,50	3,0
Kapalı sistem üretim (TL/kg)			
Closed system production	1,50	1,50	2,0
Alabalık/Trout production	0,75	0,75	1-1,5

Balık fiyatları (TL/kg)

Fish prices

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Market

DÜNYA

- Küresel su ürünleri yetiştiriciliği düzenli olarak artıyor
- Avcılık üretimi dalgalanma ile düşüş gösteriyor
- Üretimde Asya kıtası lider konumda
- Hem avcılıkta hem de yetiştiricilikte Çin ilk sırada
- Kişi başı yıllık tüketimde dünya ortalaması 20,9 kg

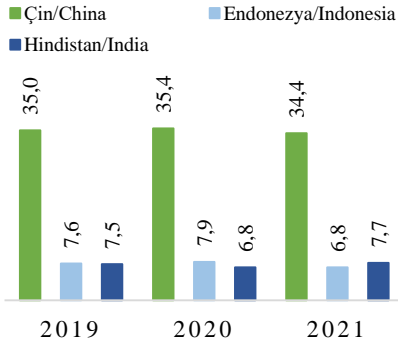
WORLD

- Global aquaculture is steadily increasing
- Capture production declines with fluctuation
- Asia continent is leader in production
- China ranks first in both capture and aquaculture
- World average per capita consumption per year is 20.9 kg

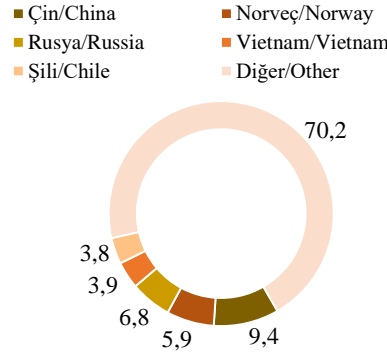
Dünya su ürünleri verileri (1.000 ton) / World aquaculture datas (1,000 tons)

	2017	2018	2019	2020	2021
Avcılık/ Capture	93.117	96.429	92.494	90.266	91.313
Yetiştiricilik/ Aquaculture	79.610	82.121	85.362	87.503	94.830
Toplam Üretim/ Total production	172.727	178.551	177.857	177.768	186.143
İhracat/Exports	39.745	40.995	41.126	39.648	-
İthalat/Imports	38.219	39.264	40.277	39.224	-

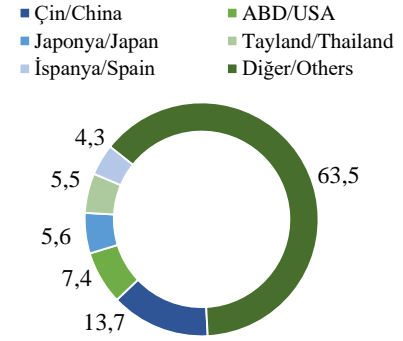
Su ürünleri üretiminde önemli ülkeler
Aquaculture production by countries (%)

Su ürünleri ihracatında ülkelerin payı
Aquaculture export by countries (2020, %)

Su ürünleri ithalatında ülkelerin payı
Aquaculture import by countries (2020, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- Küresel su ürünleri üretimi 2021'de 186 milyon ton seviyesinde
- Çin dünya üretiminin %34'ünü karşılıyor.
- İhracatta Çin'i Norveç ve Rusya izliyor
- Su ürünleri ihracatının değeri 161 milyar dolar
- 2022 yılında Türkiye 103 ülkeye su ürünleri ihraç etti
- 252 bin ton olan Türkiye su ürünleri ihracatı 1,7 milyar \$

EVALUATION

- Global aquaculture production exceeded 186 million tons in 2021
- China meets 34% of world production
- Norway and Russia follow China in exports
- Value of fisheries exports is 161 billion dollars
- In 2022, Türkiye exported aquatic products to 103 countries
- 252 thousand tons of Türkiye aquaculture exports \$ 1.7 billion

Hazırlayan / Prepared By: F. Tuğba ÇÖTELİ
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tel: +90.312.2875833
e-mail: fatmatugba.coteli@tarimorman.gov.tr
<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>
<https://twitter.com/TEPGE1>

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, FAO ve USDA'dır.

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Market

TÜRKİYE

- Toplam süt üretimi 2022 yılında 21,6 milyon ton
- Çiğ süt fiyatlarında ve çiğ süt maliyetinde artış devam ediyor
- Süt sığırı sayısında Konya, Erzurum, İzmir ilk sıralarda yer almakta
- 2023'de 11,8 milyar TL hayvancılık desteği verildi

TÜRKİYE

- Total milk production is 21.6 million tons in 2022
- Increases in raw milk prices and raw milk costs continue
- Number of dairy cattle in Konya, Erzurum, İzmir ranks first
- 6.8 billion TL of livestock support was provided in 2021

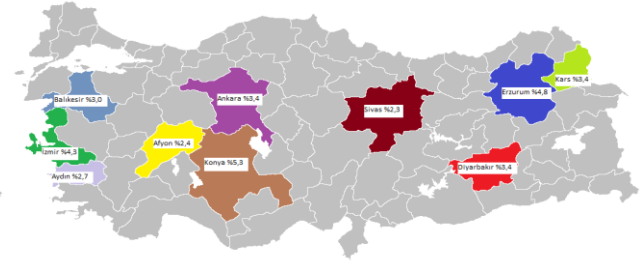
Türkiye süt verileri tablosu (1.000 ton) / Türkiye milk datas (1,000 tons)

	2018	2019	2020	2021	2022
Sağılan hayvan (1.000 baş)/ Milked animal (1,000 Heads)	30.560	31.968	-	-	-
Üretim/ Production	22.121	22.960	23.504	23.200	21.563
İçme sütü tüketimi (kg/kişi)/Consumption per capita (kg)	41,5	39,7	43,3	39,1	-
İthalat/Imports	2,1	2,6	1,4	1,0	1,3
İhracat/Exports	49	38	26	18	19

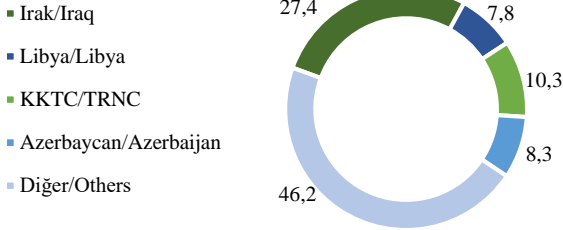
Süt sığırı sayısında en büyük paya sahip iller (2019, %) / Provinces with the largest share in the number of cow

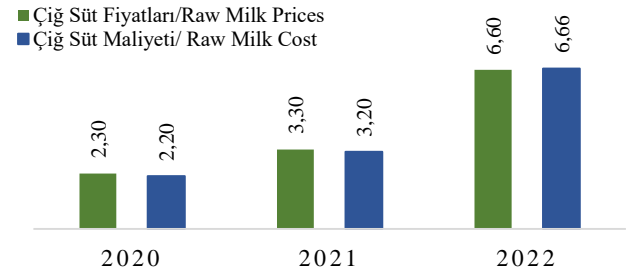
Hayvan varlığında en büyük paya sahip iller (2021, %) / Provinces with the largest share in animal number

Türkiye'nin ülkelere göre süt ihracatı (2022,%) / Türkiye's milk export by countries

Süt fiyatları ve maliyetleri (TL/kg) / Milk prices and costs

Süt destekleri (Milyon TL) / Milk supports

	2018	2019	2020	2021	2022
Yem Bitkileri / Forage crops	507	859	784	824	854
Çiğ Süt / Raw milk	613	750	1.400	2.045	4.663
Buzağı / Calf	1.400	1.510	3.489	2.300	1.940
Ari İşletmeler / Non-disease animal farm	94	60	100	100	202
Sürü Yöneticisi / Herd manager	23	24,5	40	40	63
Süt Sığırı / Dairy Cattle Insurance	175	186	208	228	257
Diğer / Others	1.001	1.381	1.860	1.661	1.767
Toplam / Total	3.813	4.770	7.881	7.198	9.746

Süt ürün girdi pariteleri / Dairy product input parities

	2020	2021	2022
Fiyatlar (TL/Kg)			
Çiğ süt fiyatı/Raw milk price	2,30	3,27	6,60
Süt yemi fiyatı/Milk feed price	1,77	2,76	5,68
Besi yemi fiyatı/Fattening feed price	1,64	2,55	5,23
Parite			
Süt/süt yemi - Milk/Milk feed	1,30	1,18	1,16
Süt/besi yemi Milk/Fattening feed	1,40	1,28	1,26

SÜT / MILK

2023 - Temmuz / July

DÜNYA

- 2022'de küresel süt üretimi 887 milyon ton olmuştur
- Hindistan, AB, ABD dünya süt üretiminin %51'ini karşılamaktadır
- AB, dünya süt ihracatının %42,8'ini karşılamaktadır
- Dünya ithalatının %40,0'ünü tek başına Çin gerçekleştirmektedir
- Dünya çiğ süt ortalama fiyatı 2022 yılında 0,54 \$/kg

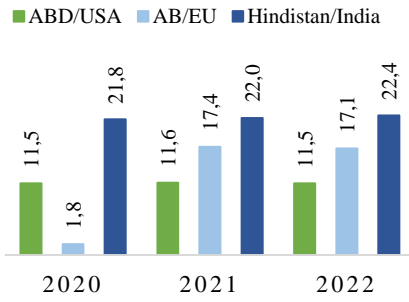
WORLD

- Global milk production in 2022 was 887 million tons
- India, EU, USA meet 51.0% of world milk production
- EU meets 42.8% of world milk export
- China alone accounts for 40.0% of world imports
- World average raw milk price is 0.54 \$/kg in 2022

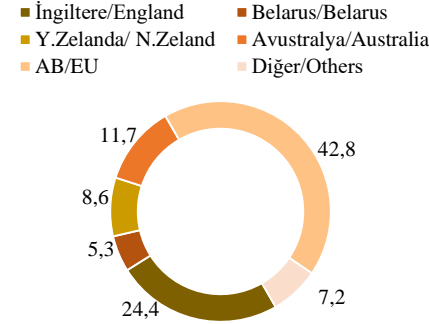
Dünya süt verileri tablosu (1.000 ton) / World milk datas (1,000 tons)

	2018	2019	2020	2021	2022
Toplam süt üretimi/ Total milk production	854.711	862.135	878.200	887.157	901.646
İnek sütü üretimi/ Cow milk production	700.863	715.529	737.350	749.477	775.416
İthalat/Imports	2.307	2.421	2.565	2.748	2.658
İhracat/Exports	2.956	3.174	3.257	3.469	3.388
Dünya Çiğ Süt fiyatı/ World raw milk price (\$/kg)	0,38	0,40	0,40	0,42	0,54

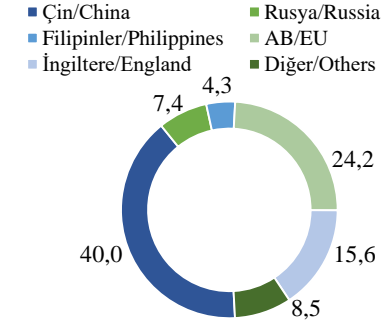
Süt üretiminde önemli ülkeler (%)
Milk production by countries

Süt ihracatında ülkelerin payı (%)
Share of countries in milk export

Süt ithalatında ülkelerin payı (%)
Share of countries in milk import

GENEL DEĞERLENDİRME

- Türkiye'de süt ve süt ürünlerinde talep artışları devam etmektedir
- 2022 yılı 4. Döneminde (15 Ekim 2022) çiğ süt tavsiye satış fiyatı 8,50 TL/Lt olarak belirlenmiştir
- 2022 yılında toplam çiğ süt miktarı 21.563.492 ton olmuştur
- 2022 yılı Mart ayı içme sütü miktarı 138.678 ton olmuştur
- 2023 yılı Mart ayında toplanan inek sütü miktarı 911.760 ton olmuştur

EVALUATION

- Demand continues to increase in milk and dairy products in Türkiye
- In the 4th term of 2022 (October 15, 2022) the recommended sale price of raw milk has been determined as 8.50 TL/Lt.
- Total amount of raw milk in 2022 was 21.6 million tons
- The amount of drinking milk in March 2022 was 138.7 thousand tons
- The amount of cow milk collected in March 2023 was 911.8 thousand tons

Hazırlayan / Prepared By: Dr. Zeliha YASAN ATASEVEN
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tel: +90.312.2875833
e-mail: zeliha.yasanataseven@tarimorman.gov.tr
https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge
https://twitter.com/TEPGE1

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, USK, UNComtrade, FAO, IDF ve CLAL'dir.

TÜRKİYE

- Tavuk eti üretimi 2022'de %7,1 düştü
- Yüksek yem fiyatları nedeniyle fiyatlardaki hızlı artış devam ediyor
- Tavuk sayısında Manisa, Sakarya ve Balıkesir ilk sıralarda
- Tavuk eti ihtacatı, 2022'de %14,1, ithalatı ise %53,7 arttı
- Türkiye 2022'de dünya üretiminde 8. ve ihracatında 5. sıradadır
- 2022'de üretimin %27,5'si ihraç edilmiştir
- 2022'de tavuk eti için 430 TL/ton, işlenmiş ve konserve ürünler için 550 TL ihracat iadesi desteği

TÜRKİYE

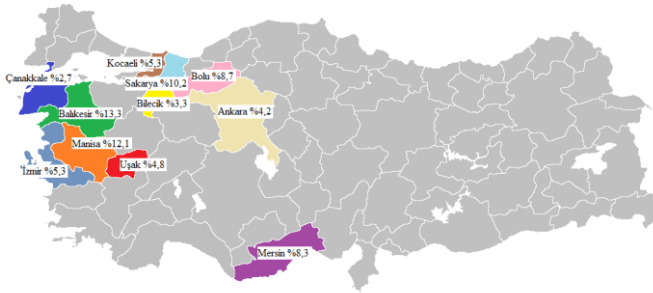
- Chicken meat production decreased by 7.1% in 2022
- Rapid increase in prices continues due to high feed price
- Manisa, Sakarya, Balıkesir are at the top in chicken number
- Chicken meat imports increased by 14.1% in 2022, while imports increased by 53.7%.
- Türkiye ranked 8th in world production and 5th in chicken exports
- 27.5% of production was exported in 2022
- In 2022, export refund support of 430 TL/ton for meat and 550 TL/ton for processed and canned products

Türkiye tavuk eti verileri (1.000 ton) / Türkiye chicken meat datas (1,000 tons)

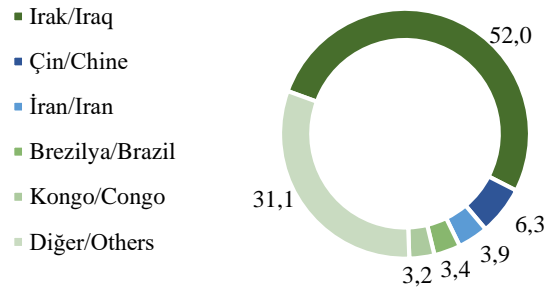
	2018	2019	2020	2021	2022
Et tavuğu sayısı/Number of chicken (1.000 adet)	229.507	221.842	258.046	270.393	251.290
Üretim/Production	2.157	2.138	2.136	2.246	2.418
Tüketim/Consumption ¹	1.710	1.704	1.661	1.704	1.816
İthalat/Imports	51	44	44	41	63
İhracat/Exports	498	478	519	583	665
Kişi başı tüketim (kg)/Consumtion per capita (kg)	20,8	20,5	19,9	20,1	21,3

I/TEPGE Hesaplamaları/AEPDI Calculations

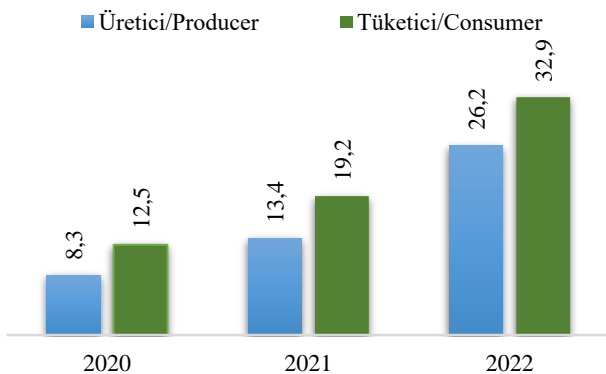
Türkiye tavuk sayısında en büyük paya sahip iller
Provinces with the largest share in Türkiye's chicken number
(2022, %)

Türkiye'nin ülkelere göre tavuk eti ihracatı
Türkiye's chicken meat export by countries
(2022, %)

Tavuk eti fiyatları (TL/kg)
Chicken meat prices

Tavuk eti ürün/girdi pariteleri
Chicken meat product/input parities

	2020	2021	2022
Tavuk Eti ¹ /Etlik piliç yemi Chicken meat/Broiler feed	3,05	2,95	2,60
Tavuk eti/Soya Chicken meat/Soybean	2,50	5,43	4,94
Tavuk eti/Mısır Chicken meat/Corn	5,72	2,39	2,24

¹/Tavuk eti üretici fiyatı/Chicken meat producer price

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

DÜNYA

- Küresel tavuk eti üretimi 102 milyon ton ile 2022'de rekor seviyeye ulaştı.
- ABD üretimde ilk, ihracatta en önemli ikinci ülke oldu
- Brezilya en büyük ihracatçı iken, Japonya en büyük ithalatçı oldu
- Yüksek tahıl fiyatları nedeniyle 2022'de fiyatlar artışta

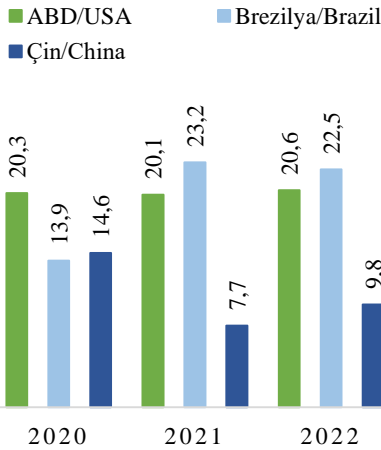
WORLD

- Global chicken meat production reached record level in 2022 with 102 million tons.
- The USA is the first country in production and the second main country in exports.
- The Brazil was the largest exporter, while Japan was the largest importer
- Prices on the rise in 2022 due to high grain prices

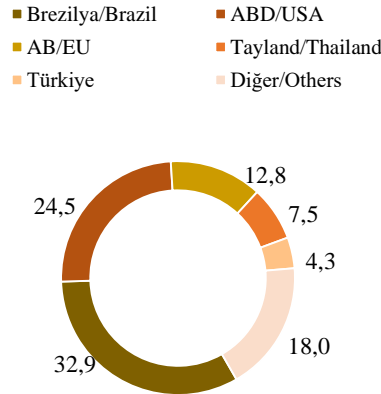
Dünya tavuk eti verileri (1.000 ton) / World chicken meat datas (1,000 tons)

	2018	2019	2020	2021	2022
Başlangıç stokları/begining stocks	752	732	749	718	694
Üretim/Production	92.655	97.319	99.808	101.200	102.038
Tüketim/Consumption	90.258	94.667	97.314	98.764	99.573
Yılsonu stokları/ending stocks	732	749	718	694	750
İthalat/Imports	9.965	10.465	10.591	10.831	11.127
İhracat/Exports	12.482	13.110	13.116	13.291	13.726
Brezilya ihracat fiyatı/Brazil export price (\$/ton)	1.537	1.618	1.407	1.626	1.985
ABD ihracat fiyatı/USA export price (\$/ton)	970	972	962	1.164	1.338

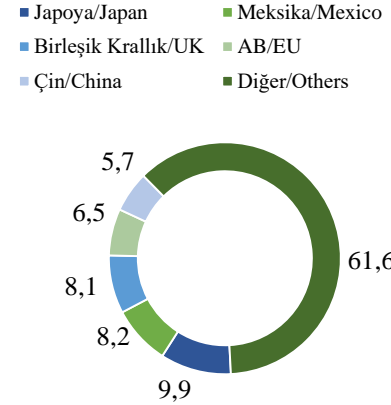
Tavuk eti üretiminde önemli ülkeler (%)
Chicken meat production by countries

Tavuk eti ihracatında ülkelerin payı
Chicken meat export by countries
(2022, %)

Tavuk eti ithalatında ülkelerin payı
Chicken meat import by countries
(2022,%)

GENEL DEĞERLENDİRME

- 2022'de yüksek yem fiyatları küresel üretimdeki artışı sınırlıyor
- 2022'de küresel tavuk eti ihracatını neredeyse aynı kalmıştır
- Girdi maliyetlerinin artmasıyla fiyatlarda yükselişin devam etmesi beklenmekte

EVALUATION

- High feed prices have been limiting the increase in global production in 2022.
- Global chicken meat exports remained almost the same in 2022
- Rise in prices is expected to continue as input costs increase.

Hazırlayan / Prepared By: Zariife Nihal GÜLAÇ
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB, FAO ve USDA'dır.

Tel: +90.312.2875833
e-mail: zariifenihal.gulac@tarimorman.gov.tr
<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>
<https://twitter.com/TEPGEI>

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

TÜRKİYE

- Tavuk yumurtası üretimi 2022'de %9,3 azaldı
- Yüksek yem fiyatları nedeniyle fiyatlardaki 2022'deki hızlı artış devam ediyor
- Yumurta tavuğu sayısında Afyonkarahisar, Manisa ve Konya ilk sıralarda
- Yumurta ihracatı iki yıllık keskin düşüşün ardından 2022 yılında %0,5 arttı.
- Türkiye'nin 2022 yılı yumurta ihracatında BAE ilk sırada
- Yumurta için 2022 yılında 40 TL/1.000 adet ihracat iadesi desteği

TÜRKİYE

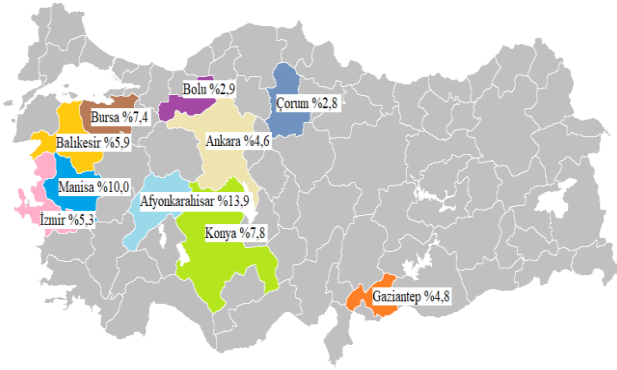
- Chicken egg production decreased by 9.3% in 2021
- Rapid increase in prices continues due to high feed price
- Afyonkarahisar, Manisa ve Konya are at the top in hen number
- Egg exports increased by 0,5% in 2021 after two years of sharp decline
- UAE ranks first in Turkey's egg export in 2022
- Export refund support of 40 TL/1,000 pcs eggs in 2022

Türkiye tavuk yumurtası verileri (1.000 ton) / Türkiye egg (hen) datas (1,000 tons)

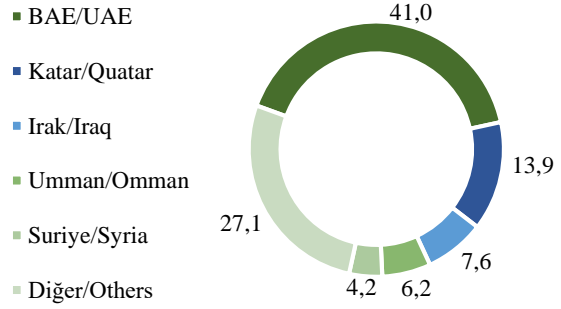
	2018	2019	2020	2021	2022
Yumurta tavuğu sayısı (1.000 ad.)/Num. of laying hen (1,000 pcs)	124.055	120.725	121.303	121.001	109.806
Üretim/Production	1.228	1.244	1.237	1.206	1.238
Tüketim/Consumption ¹	869	971	1.021	998	1.019
İthalat/Imports	6	2	2	3	3
İhracat/Exports	365	275	218	221	222

1/TEPGE Hesaplamaları/AEPDI calculations

Türkiye yumurta tavuğu sayısında en büyük paya sahip iller
Provinces with the largest share in Türkiye's hen number
(2021, %)

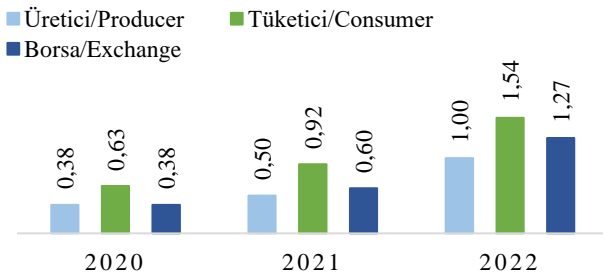

Türkiye'nin ülkelere göre yumurta ihracatı
Türkiye's egg export by countries
(2022, %)

Yumurta fiyatları (TL/adet)

Egg prices (TL/pcs)

Yumurta ürün/girdi pariteleri

Egg product/input parities

	2020	2021	2022
Yumurta/yumurta yemi Egg /broiler feed	1,73	1,51	1,36
Yumurta/Soya Egg/soybean	1,14	2,02	1,89
Yumurta/Mısır Egg/corn	2,61	0,89	0,85

¹/10 adet yumurta üretici fiyatı/10 pcs egg producer price

YUMURTA/EGG

2023 - Temmuz/July

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

DÜNYA

- Tavuk yumurtası üretimi son üç yıl yükselişte, 2021: 86 milyon ton
- Çin en büyük yumurta üreticisi, dünya üretiminin yaklaşık 1/3'ünü karşılıyor
- Hollanda en büyük ihracatçı iken, Almanya en büyük ithalatçı oldu
- Ukrayna-Rusya savaşı nedeniyle 2022 yılında Ukrayna yumurta üretiminde azalış
- Türkiye dünya yumurta ihracatında 2. sıradadır

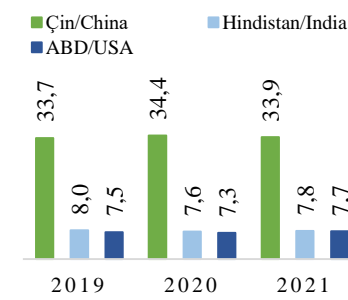
WORLD

- Chicken egg production has been on the rise for the last three years, 2021:86 million tons
- China is the largest egg producer, meets about 1/3 of world's production
- The Netherlands was the largest exporter, while Germany was the largest importer
- Decrease in egg production of Ukraine due to the Ukraine-Russia conflict
- Türkiye has ranked second in world egg exports

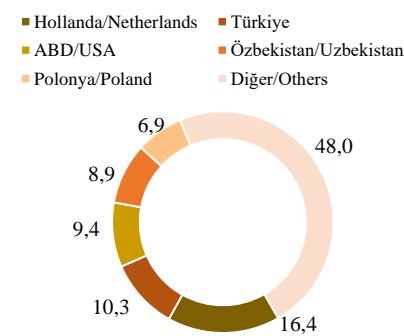
Dünya tavuk yumurtası verileri (1.000 ton) / World eggs (hen) datas (1,000 tons)

	2017	2018	2019	2020	2021
Verim (adet/yıl)/Yield (pcs/year)	201	203	202	202	202
Yumurta tavuğu sayısı (mil. adet)/Number of hen (mil. pcs.)	7.425	7.496	7.854	8.158	8.100
Üretim/Production	78.924	80.410	84.201	87.074	86.388
İthalat/Imports	2.199	2.226	2.181	2.158	2.120
İhracat/Exports	2.208	2.358	2.194	2.088	2.137

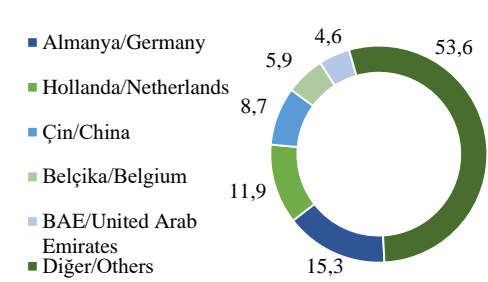
Yumurta üretiminde önemli ülkeler
Egg production by countries (%)

Yumurta ihracatında ülkelerin payı
Egg export by countries (2021, %)

Yumurta ithalatında ülkelerin payı
Egg import by countries (2021, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- Ukrayna-Rusya savaşı küresel yem fiyatlarını büyük ölçüde etkiledi
- Dünya yumurta ithalatında önemli yeri olan Irak'ın yumurta ithalatı azalmaya devam ediyor
- Türkiye yumurta üretimi artan yem fiyatları ve azalan ihracat nedeniyle son 3 yıldır azalışta
- Artan kuluçkalık yumurta ve yem fiyatları, Türkiye yumurta sektörünün büyümesinde engel oluşturuyor

EVALUATION

- Ukraine-Russia conflict heavily impacted global feed prices
- Egg import of Iraq, which has an important role in world egg import, continues to decrease.
- Türkiye's egg production has been on decline for last 3 years due to increasing feed prices and decreasing exports
- Increasing feed and hatching egg prices are an obstacle to the growth of Türkiye's egg sector

Hazırlayan / Prepared By: Zariye Nihal GÜLAÇ
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE
Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tel: +90.312.2875833
e-mail: zarifenihal.gulac@tarimorman.gov.tr
<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>
<https://twitter.com/TEPGEI>

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB, TÜRKİYEM-BİR, Afyon T. B., FAO ve USDA'dır.